

Sustainability
Driving Change

Athbhreithniú Bliantúil Inbhuanaitheachta Ghrúpa CIÉ 2023

Bus Átha Cliath
Dublin Bus

Iarnród Éireann
Irish Rail

C-I-E TOURS

Clár Ábhair

2	An Luach a Chruthaímid
4	Teachtaireacht ó Phríomhfheidhmeannach Ghrúpa CIÉ
6	Teachtaireacht ó Phríomh-Oifig Staidrimh Ghrúpa CIÉ
8	Cé Muid Féin
10	Straitéis Inbhuanaitheachta Ghrúpa CIÉ – Athbhreithniú 2023
22	Buaicphointí Táscaire Feidhmíochta Neamhairgeadais (KPI).
23	<i>Réimse Gníomhaíochta: Trasdul Ísealcharbóin</i>
28	<i>Réimse Gníomhaíochta: Bainistíocht Fuinnimh</i>
32	<i>Réimse Gníomhaíochta: Bithéagsúlacht</i>
34	<i>Réimse Gníomhaíochta: Geilleagar Ciorclach</i>
38	<i>Réimse Gníomhaíochta: Athléimneach Aeráide</i>
39	<i>Réimse Gníomhaíochta: Rannpháirtíocht Phobail agus Oidhreacht</i>
41	<i>Réimse Gníomhaíochta: Obair Mheas agus Folláine</i>
43	<i>Réimse Gníomhaíochta: Obair Mheas agus Folláine</i>
45	<i>Réimse Gníomhaíochta: Forbairt Idirthurais Dírithe</i>
47	<i>Réimse Gníomhaíochta: Comhpháirtíochtaí agus Roinnt Eolais</i>
49	<i>Réimse Gníomhaíochta: Cultúr na hInbhuanaitheachta a Leabú</i>
51	Pleananna le haghaidh 2024
52	Ár bPríomhtháscairí Feidhmíochta Inbhuanaithe

Aguisíní

59	Aguisín I: Fachtóirí Tiontaithe Astuithe Carbóin Ghrúpa CIÉ
61	Aguisín II: Creataí Tuairiscithe Inbhuanaitheachta
63	Aguisín III: Rialachas Inbhuanaitheachta Ghrúpa CIÉ
65	Aguisín IV: Anailís Riosca Aeráide
67	Liosta na nGiorrúchán

An Luach a Chruthaímid

Ag feidhmiú mar an soláthraí iompair phoiblí is mó in Éirinn, tá Grúpa CIÉ lárnach i soláthar soghluaisteachta inbhuanaithe ar fud na tíre. Is mór-thiománaí d'fhorbairt eacnamaíoch agus shóisialta é iompar, ag nascadh daoine le poist, oideachas, cúram sláinte agus a chéile. Trí rogha inbhuanaithe a thairiscint d'úsáid carranna príobháideacha, maolaíonn ár gcuid seirbhísí brú tráchta, feabhsaítear sábháilteacht ar bhóithre, laghdaítear truailliú aeir, agus maolaítear astaíochtaí GCT ón earnáil iompair.

Féach ar **ár suíomh Gréasáin** chun tuilleadh eolais a fháil ar na beartais agus na cláir a thugann tacaíocht Ghrúpa CIÉ ó dhearcadh Éireannach agus idirnáisiúnta.

299.7 Milliún
turas in 2023

162,000
dalta iompaithe chun na scoile ar bhonn laethúil, lena n-áirítear:

19,800
Daltaí le Riachtanais Speisialta Oideachais

36,000
Custaiméir iompaithe chuig a gceann scríbe saoire.

Ár
Seirbhísí

43,890
custaiméir faoi mhíchumas cuidithe ar sheirbhísí IÉ.

100%
de bhusanna Bhus Éireann agus Bhus Átha Cliath inrochtana

100%
de chabhlach bus Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath le bheith glan nialas ina astaíochtaí sceithphíopa faoi 2035.

2,200 km

de línte iarnróid

Breis agus

2,000

bus agus

300

bealaí bus

Fostaíocht shlán shábháilte a sholáthar dár **11,726** fostaí.

Cláir folláine **fostaithe a chur i bhfeidhm** ar fud an Ghrúpa.

Cultúr inbhuanaitheachta a chothú. Thar 2022-2023

- Chríochnaigh thart ar **1,000 ball foirne** oiliúint tosaigh inbhuanaitheachta.
- Chláraigh breis **agus 150 fostaí** in oiliúint inbhuanaitheachta speisialaithe.

Córas iompair **inbhuanaithe a oibriú** agus tacú le baint amach **SDGanna na NA.**

Cabhrú le cathracha níos glaine agus níos ciúine a chruthú trínár n-oibríochtaí a aistriú chuig feithiclí **a bhfuil astaíochtaí sceithphíopaí ar bith acu.**

- Shábháil seirbhís bus leictreach Bhaile Átha Luain, arna oibriú ag Bus Éireann, **thart ar 400,000 kg astaíochtaí ón sceithphíopa in 2023.**
- Shuiteáil Bus Átha Cliath **56 pointe luchtaithe bus leictreach ceallraí** in iosta Chnoc an Línsigh.

Ár bPobal

Fás na hearnála hidrigine in-athnuaite intíre **a chothú** trí bhallraíocht i **nGleann Hidrigineach SH2AMROCK.**

Tacú le spriocanna náisiúnta aeráide trínár seirbhísí a leathnú.

- **Méadú 130% ar thurais laethúla iompair phoiblí faoi 2030** – Plean Gníomhaíochta Aeráide.

Lárnach do sheachadadh an Bheartais Soghluaisteachta Inbhuanaithe Náisiúnta agus an Plean Forbartha Náisiúnta.

- Sprioc de **500,000 turas gníomhach breise laethúil** agus iompar poiblí **faoi 2030.**

Suíomhanna forbartha atá dírithe ar iompar a fhorbairt, ina dtógfar thart ar **5,000 aonad cónaithe, spás miondíola, óstáin agus oifige** le chéile ag mór-mhoil iompair inbhuanaithe.

Teachtaireacht ó Phríomhfheidhmeannach Ghrúpa CIÉ

Mar an soláthraí iompair phoiblí is mó in Éirinn, tá Grúpa CIÉ ag obair go dian chun seirbhísí taistil éifeachtacha, ísealcharbóin a sholáthar ar fud na hÉireann.

Tá ár seirbhísí mar bhonn agus mar thaca ag cruthú luach eacnamaíoch agus comhtháthú sóisialta do na pobail ar a bhfreastalaímid. Le linn 2023, d'oibrigh Grúpa Cuideachtaí CIÉ chun sprioc **an Phlean Gníomhaíochta ar son na hAeráide (CAP) 2024** a bhaint amach, turais iompair phoiblí laethúla a mhéadú 130% faoi 2030, pobail a nascadh, brú tráchta a laghdú i gceantair uirbeacha, agus go ríthábhachtach, aistriú módúil ar scála mór a chumasú.

Táimid ag obair le geallsealbhóirí chun fairsingiú ollmhór ar sheirbhísí iompair phoiblí ísealcharbóin a sheachadadh chun spleáchas ar charranna príobháideacha a laghdú. Mar gheall ar ollmhór an aistrithe aeráide is gá, beidh gá le dlúthchomhar ar fud an Rialtais agus geallsealbhóirí chun an fhreagairt ríthábhachtach eacnamaíoch seo a chumasú.

Le tacaíocht ón Roinn Iompair (DoT) agus ón Údarás Náisiúnta Iompair (NTA), leanadh le hinfheistíocht i gclaochlú an ghréasáin iompair náisiúnta in 2023. Ar an ghréasán iarnróid, lean Iarnród Éireann lena fhorbairt deartha ar an chlár DART+, a dhéanfaidh méadú faoi thrí ar fhad an ghréasáin leictrithe, a dhúblófar toilleadh na bpaisinéirí, agus a chuirfidh carráistí traenach leictreacha agus ceallraí leis an fhlít. Ar fud Ghrúpa CIÉ, rinne oibreoirí bus, Bus Átha Cliath agus Bus Éireann iarfheistíochtaí in eochair-iostaí chun bonneagar luchtaithe a shuiteáil agus chuir siad tús le himscaradh pleanáilte busanna leictreacha nua chuig na flíteanna.

I mbliana, d'fhorbair CIÉ Tours straitéis dhícharbóinithe chuimsitheach chun aghaidh a thabhairt ar na hastaíochtaí gáis cheaptha teasa (GCT) óna ngníomhaíochtaí oibríochtúla chomh maith leis na pacáistí turas a thairgeann siad. Tógann an straitéis seo ar an Bheartas Turasóireachta Freagrach a d'fhorbair CIÉ Tours in 2022, ag méadú scóip agus uailmhian iarrachtaí inbhuanaitheachta CIÉ Tours.

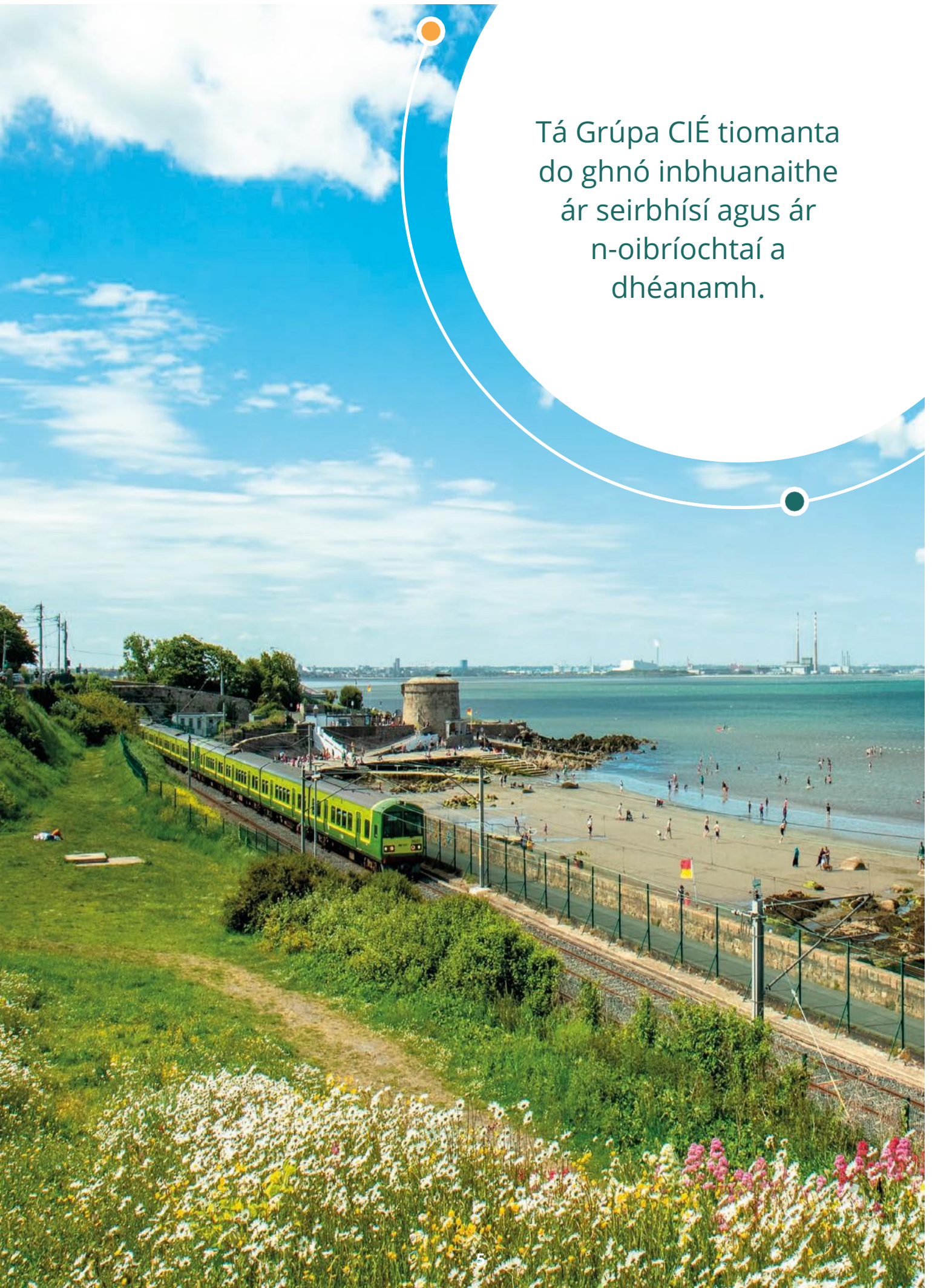
Tá straitéis inbhuanaitheachta rathúil ag brath ar chultúr atá dírithe ar inbhuanaitheacht laistigh dár nGrúpa CIÉ. Le linn 2023, rinne muid infheistíocht i scileanna, saineolas agus feasacht ár bhfostaithe, mar bhonn taca d'athrú faoi stiúir fostaithe. In 2023, cuireadh cúrsaí oiliúna bunleibhéil agus ardleibhéil inbhuanaitheachta ar fáil d'fhostaithe, agus chuir go leor rannpháirtithe tionscadail inbhuanaitheachta i bhfeidhm laistigh dá bhfoirne agus dá láithreacha.

Tá Grúpa CIÉ tiomanta do ghnó inbhuanaithe ár seirbhísí agus ár n-oibríochtaí a dhéanamh. Ar fud Ghrúpa CIÉ, tá dul chun cinn suntasach á dhéanamh maidir le seachadadh na hinfheistíochta ilbhliantúla agus an chlaochlaithe earnála seo, rud nach bhféadfaí a bhaint amach ach trí chomhoibriú agus tiomantas ar fud Chuideachtaí Oibriúcháin Ghrúpa CIÉ.

Lorcan O'Connor

Príomhoifigeach Feidhmiúcháin Ghrúpa CIÉ

Tá Grúpa CIÉ tiomanta
do ghnó inbhuanaithe
ár seirbhísí agus ár
n-oibríochtaí a
dhéanamh.

Teachtaireacht ó Phríomh-Oifig Staidrimh Ghrúpa CIÉ

Tá lúcháir orm Tuarascáil Inbhuanaitheachta Ghrúpa CIÉ don bhliain 2023 a chur i láthair, in éineacht leis an fhoireann Inbhuanaitheachta tras-Ghrúpa.

Is é seo an tríú athbhreithniú ó leagadh amach ár n-uaimhianta i Straitéis Inbhuanaitheachta an Ghrúpa 2020 agus leagtar amach sa tuarascáil an dul chun cinn atá déanta maidir lenár dtiomantais inbhuanaitheachta a bhaint amach i gcomhthéacs na ndúshlán agus na ndeiseanna atá romhainn sna blianta atá le teacht.

Le dul i ngleic le hastaíochtaí earnála, tá Grúpa CIÉ ag obair chun sprioc de laghdú 51% ar astaíochtaí GCT a bhaint amach agus ag an am céanna leathnú substaintiúil a sholáthar ar an ghréasán iompair phoiblí. Feictear méadú garthéarmach ar astaíochtaí mar thoradh ar leathnú na seirbhíse, ach méadú ar éifeachtúlacht fuinnimh de réir mar a mhéadaíonn turais phaisinéirí agus na gciliméadar a thaistítear. Is ionann gach turas paisinéara le Grúpa CIÉ agus carr príobháideach féideartha a thógtar den bhóthar, rud a laghdaíonn brú tráchta, truailliú aeir, tomhaltas fuinnimh agus astaíochtaí carbóin.

Príomhthosaíocht is ea na flíteanna bus agus iarnróid a aistriú chuig feithiclí astaíochtaí nialasacha, i gcomhréir le spriocanna náisiúnta um shoghluaisteacht inbhuanaithe. Le linn 2023, baineadh garsprioc shuntasach amach trí chéad seirbhís bus uile-leictreachais na hÉireann a sheachadadh, trí fhliú Bhus Éireann i mbaile Átha Luain, agus tá obair ar siúl go maith chun ár n-iostaí atá fágtha a iarfheistiú chun tacú le hoibriú náisiúnta busanna gan astaíochtaí ar bith.

In 2022, leithdháil Grúpa CIÉ ciste inbhuanaitheachta ilbhliantúil chun infheistíocht a dhéanamh i seachadadh Straitéis Inbhuanaitheachta an Ghrúpa. Tacaíonn an ciste le hinfeistíocht i ngníomh díreach agus treisíonn sé ár dtiomantas do chleachtais ghnó atá freagrach agus eiticíúla. In 2023, fuair 22 tionscadal san iomlán faomhadh le haghaidh maoinithe.

Lorgaíonn ár bhfoireann Inbhuanaitheachta ar fud an Ghrúpa deiseanna chun éifeachtúlacht fuinnimh a mhéadú trasna oibríochtaí chun costais, astaíochtaí agus spleáchas ar bhreolaí iontaise a laghdú. Tá clár curtha i bhfeidhm againn chun ár bhfeidhmíocht fuinnimh a fheabhsú, amhail soiliú LED, córais gréine PV, méadair chliste agus córais bhainistíochta fuinnimh a shuiteáil. Tá Cuideachtaí Oibríúcháin Ghrúpa CIÉ deimhnithe go dtí an caighdeán Bainistíochta Fuinnimh ISO 50001 agus déanann siad monatóireacht agus tagarmharcáil ar fheidhmíocht ídiú fuinnimh agus lorg carbóin agus leagann siad síos spriocanna le haghaidh feabhsú leanúnach.

Gné thábhachtach eile dár gcur chuige is ea trédhearcacht agus cuntasacht a chinntiú trí thuairisciú inbhuanaitheachta agus ullmhú don Inbhuanaitheacht Chorporáideach.

Treoir um Thuairisciú (CSRD), a éileoidh orainn tuilleadh faisnéise a nochtadh ar ár bhfeidhmíocht agus ar ár dtionchair chomhshaoil, shóisialta agus rialachais (ESG). In 2023, thug Grúpa CIÉ gealltanas freisin dár spriocanna aeráide a bhailíochtú tríd an Spriothionscnamh Bunaithe ar an Eolaíocht.

Táimid tiomanta do bhitheagsúlacht agus caipiteal nádúrtha a chosaint agus a fheabhsú, laistigh dár n-oibríochtaí féin agus ar fud ár slabhra soláthair. Aithnímid go soláthraíonn an dúlra seirbhísí agus acmhainní riachtanacha dúinn, amhail uisce, fuinneamh, agus ábhair, agus go bhfuil freagracht orainn iad a chosaint do na glúine atá le teacht. Tá bearta éagsúla curtha i bhfeidhm againn chun ár dtionchair ar bhitheagsúlacht a íoslaghdú, mar shampla crainn dhúchasacha a chur, gnáthóga fiadhúlra a fheabhsú, treoirlínte bithéagsúlachta a chur i bhfeidhm agus prionsabail an gheilleagair chiorclaigh a chur chun cinn.

Táimid tiomanta do thacú le cuimsiú sóisialta, sláinte agus folláine, dár bhfostaithe agus do na pobail ar a bhfreastalaímid. Creidimid go bhfuil iompar poiblí ina phríomh-chumasóir do chomhtháthú sóisialta, forbairt eacnamaíoch agus cáilíocht na beatha. Thar 2023, rinne muid infheistíocht shuntasach i mbearta chun sláinte agus folláine ár bhfostaithe ar fud an Ghrúpa a fheabhsú. Feicimid inbhuanaitheacht mar dheis uathúil chun ár ndaoine a aontú thart ar chuspóir coiteann agus d'oibrigh muid chun cultúr inbhuanaitheachta agus deiseanna ceannaireachta agus gníomhaíochta a thógáil.

Tá gá le gníomhaíocht chomhchoiteann chun an bealach a réiteach do thodhchaí inbhuanaithe, agus déanaimid iarracht ghníomhach a bheith ag comhoibriú le comhpháirtithe trí thacú le taighde agus nuálaíocht trí Chuibhreannas SH2AMROCK agus Clár NexSys UCD agus trí dhul isteach i nGrúpa Stiúrtha na hÉireann um Thionscadal Nochtadh Aeráide (CDP), Grúpa Stiúrtha Bithéagsúlachta do Ghnó agus Institiúid um Fhreagracht Chorporáideach agus Inbhuanaitheacht Éireann, i measc eile.

Tá a fhios againn gur aistear, ní ceann scríbe í an inbhuanaitheacht, agus go gcaithfidh oiriúnú agus nuálaíocht a dhéanamh i gcónaí chun freastal ar riachtanais agus ionchais athraitheacha ár bpáirtithe leasmhara. Táimid ag tnúth le bheith ag obair lenár bpáirtithe leasmhara chun iompar poiblí a dhéanamh níos inbhuanaithe do chách.

Caoimhe Donnelly

Príomhoifigeach Inbhuanaitheachta

Tá a fhios againn gur aistear, ní ceann scríbe í an inbhuanaitheacht, agus go gcaithfimid oiriúnú agus nuálaíocht a dhéanamh i gcónaí chun freastal ar riachtanais agus ionchais athraitheacha ár bpáirtithe leasmhara.

Cé Muid Féin

Is é Grúpa cuideachtaí CIÉ, lena n-áirítear Bus Átha Cliath, Iarnród Éireann, Bus Éireann agus CIÉ Tours, an soláthraí iompair phoiblí is mó in Éirinn. I gcomhar leis an Údarás Náisiúnta Iompair (NTA), oibrímid seirbhísí bus agus iarnróid ar fud na tíre, ag nascadh pobail, ag cur le soghluaisteacht, agus ag soláthar rogha iompair inbhuanaithe.

Grúpa Cuideachtaí CIÉ

Éire

Seirbhísí Grúpa CIÉ, lena n-áirítear maoin an Ghrúpa, bainistíocht pinsin

Éire

Cathair, baile, agus cúige
Seirbhís iompair scoileanna
Seirbhísí bus idirchathracha
'Expressway'

Éire

Iompar iarnróid uirbeach
Iompar iarnróid idirchathrach
Iompar iarnróid lasta
Údarás Calafóirt d'Eoraphort Ros Láir

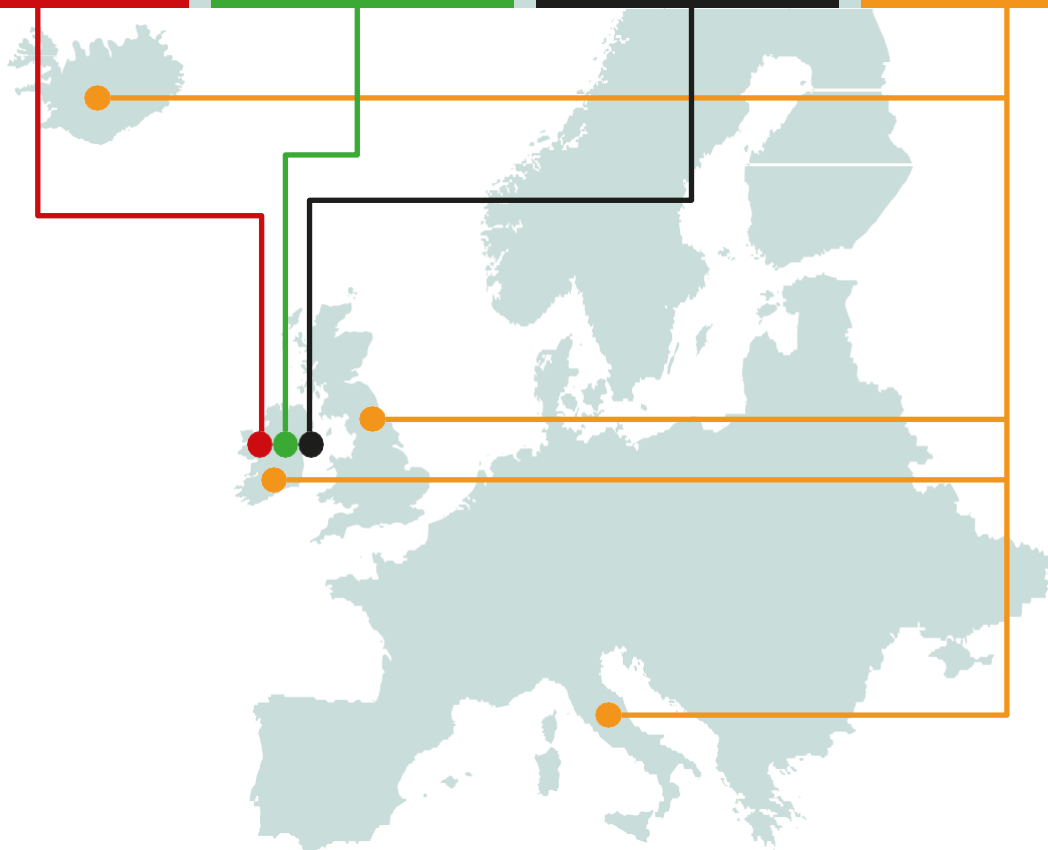
Mórchéantar Bhaile Átha Cliath - Éire

Iompar bus poiblí i Mórchéantar Bhaile Átha Cliath
Oibríteoir turas bus Chathair Bhaile Átha Cliath

Éire, an Ríocht Aontaithe, an Iodáil, an Íoslainn

Oibríteoir pacáiste turas príobháideach

Ár Misean

Ag Grúpa CIÉ, táimid tiomanta do sheirbhísí iompair éifeachtúla inrochtana a sholáthar a fheabhsaíonn cáilíocht na beatha dár bpaisinéirí agus a chuireann cuimsiú sóisialta chun cinn. Is é ár misean líonra iompair phoiblí atá sábháilte, éifeachtúil agus ísealcharbóin a sholáthar ar fud na hÉireann, ag cur le todhchaí níos glaise agus níos inbhuanaithe.

Ár bhFís:

Táimid tiomanta, i dteannta lenár bpaisinéirí, ár gcomhpháirtithe agus ár bpobail iompar poiblí a athrú go fórsa cumhachtach d'athrú dearfach comhshaoil, sóisialta agus eacnamaíoch.

Iompar Ísealcharbóin

Ár gflíteanna bus agus iarnróid a athrú go feithiclí ísealcharbóin, gan aon astaíochtaí sceithphíopa

Fuinneamh In-athnuaite

Tús áite a thabhairt do theicneolaíochtaí éifeachtúla agus foinsí fuinnimh in-athnuaite a ghlacadh

Úsáid Acmhainne Freagrach

Úsáid inbhuanaithe acmhainní a chur chun cinn, ag cosaint an chomhshaoil don ghlúin seo agus do na glúine atá le teacht

Pobail Chuimsitheacha

Pobail éagsúla agus uilechuimsitheacha a chothú ina ndéantar luach, meas agus cumhacht ar gach duine

Ár Luachanna:

COMHPHÁIRTÍOCHT

IONRACAS

ÉIFEACTHACTH

MEAS

Straitéis Inbhuanaitheachta Ghrúpa CIÉ – Athbhreithniú 2023

Ag Grúpa CIÉ, tá an inbhuanaitheacht fite fuaite i ngach oibríocht agus straitéis. Táimid tiomanta do thionchar dearfach a chruthú ar an chomhshaol, ar an tsochaí agus ar an gheilleagar trí iompar poiblí inbhuanaithe ísealcharbóin a sholáthar agus beart a dhéanamh lena chinntiú go bhfuilimid ag feidhmiú go hinbhuanaithe. Is é an misean atá againn ná aistriú modha a scála, ag soláthar réiteach do dhaoine chun iompar poiblí a roghnú in ionad úsáid ghluaisteáin phríobháideacha; ag cur le dícharbónú earnáil iompair na hÉireann agus ag tacú le huaillmhian an CBT agus le baint amach **SDGanna na Náisiún Aontaithe**.

Mar an soláthraí iompair phoiblí is mó in Éirinn, oibrímid lenár bpáirtithe leasmhara, leis an NTA agus leis an DoT chun rogha iompair ísealcharbóin a thairiscint, ag nascadh pobail, ag uasmhéadú inrochtaineachta, ag tacú le fás dlúth agus ag soláthar rogha eile inbhuanaithe ar úsáid charranna príobháideacha ar fud na tíre. Rud atá tábhachtach,

aithnímid deis uathúil chun inbhuanaitheacht a bhrú chun cinn ar fud ár n-oibríochta náisiúnta agus chun ár 11,726 fostaí a shlógadh chun páirt lárnach a ghlacadh san aistriú.

Is acmhainn tiomnaithe é Ciste Inbhuanaitheachta Ghrúpa CIÉ, a tháinig i bhfeidhm in 2022, a mhaoiníonn tionscnaimh inbhuanaitheachta tionchar ar fud ár n-oibríochtaí trí chistí a leithdháileadh ar thionscadail a laghdaíonn ár lorg comhshaoil, a infheistíonn sa nádúr, a fheabhsaíonn ciorclaíocht agus a chuireann chun cinn cothromas sóisialta. In 2023, fuair 22 tionscadal san iomlán faomhadh le haghaidh maoinithe, chomh maith le 35 tionscadal a faomhadh in 2022. Díríonn na tionscadail ar ár spriocanna inbhuanaitheachta a bhaint amach, lena n-áirítear éifeachtúlacht fuinnimh, gníomh aeráide, bainistíocht acmhainní, bithéagsúlacht agus go rithábachtach, cumasú sóisialta agus fostaithe.

Ag deireadh 2023, tháinig líon na bpaisinéirí ar fud Ghrúpa CIÉ ar ais go dtí na leibhéil réamhphaisinéirí agus críochnaíodh **299.7 milliún** turas paisinéara.

Tá spriocanna uailmhianacha aeráide agus fuinnimh leagtha amach ag Cuideachtaí Oibriúcháin Ghrúpa CIÉ atá dírithe ar ár lorg carbóin a laghdú agus ar ghlacadh le fuinneamh in-athnuaite a chur chun cinn. Tá Grúpa CIÉ ag obair i dtreo laghdú 51% ar astaíochtaí GCT agus méadú 50% ar éifeachtúlacht fuinnimh faoi 2030, i gcomhréir leis na spriocanna éigeantacha dícharbónaithe san Earnáil Phoiblí agus éifeachtúlacht fuinnimh arna riar ag Údarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann (SEAI), leagann an CBT amach an ceanglas maidir le laghdú 50% ar astaíochtaí GCT san earnáil iompair faoi 2030, arna chumasú ag aistriú módúil chuig modhanna iompair phoiblí agus taistil ghníomhaigh. Maidir le Grúpa CIÉ, ciallaíonn sé seo méadú ar thurais phaisinéirí a sheachadadh mar aon le hinfheistiú shuntasach i seirbhísí iompair phoiblí ag an NTA agus ag an Rialtas. Ár 2023 sheachaid Grúpa Cuideachtaí CIÉ méadú ar sheirbhísí mar aon leis **an aistriú pleanáilte go teicneolaíocht astaíochtaí ar bith**, le tacaíocht ón NTA

Tá sé rithábachtach aistriú modha a bhaint amach chun dul i ngleic le hastaíochtaí earnálacha, agus is é sin an áit a bhfuil ról lárnach ag leathnú seirbhísí iompair phoiblí. Ag deireadh na bliana 2023, tháinig líon na bpaisinéirí ar fud Ghrúpa CIÉ

ar ais chuig na leibhéil réamhphaisinéirí agus críochnaíodh 299.7 milliún turas paisinéara. Mar sin de, cruthaíonn an méadú seo ar sheirbhísí dúshlán maidir le spriocanna aeráide Ghrúpa CIÉ a bhaint amach agus muid ag leathnú ár ngréasán iompair phoiblí chun freastal ar éileamh méadaitheach agus ag an am céanna ag iarraidh ár n-astaíochtaí carbóin iomlána a laghdú. Le sin ráite, táimid ag leanúint go gníomhach le tionscnaimh chun laghduithe astaíochtaí a luathú.

Leanadh le hobair in 2023 chun forbairt deartha an chláir DART+ a chur chun cinn, a leathnóidh an líonra DART reatha agus a chuirfidh carráistí traenach leictreacha agus ceallraí leis an bhflít sna blianta atá le teacht. Tá iarfheistiú déanta ag Bus Átha Cliath agus ag Bus Éireann thar eochair-iostaí chun an bonneagar riachtanach luchtaithe a shuiteáil mar ullmhúchán d'imscaradh beartaithe na mbusanna leictreacha nua chuig na flíteanna. In 2023, tháinig an chéad seirbhís bus lánleictreach in Éirinn i bhfeidhm, agus thug Bus Éireann aon bhus aon stóir ceallraí-leictreacha déag isteach i bhflít bus bhaile Átha Luain. Leanadh le hiarfheistiú bonneagair luchtaithe breise in iostaí Bhus Átha Cliath agus Bhus Éireann in 2023, agus bhí busanna ceallraí leictreacha á n-imscaradh in iosta Chnoc an Linsigh de chuid Bhus Átha Cliath faoi dheireadh na bliana. Sna deich mbliana atá le teacht, leathnóidh Bus Éireann agus Bus Átha Cliath a gcuid flíteanna de réir a chéile agus aistroidh siad a gcuid flíteanna ó fheithiclí díosail go feithiclí astaíochtaí gan sceithphíopa agus cuirfidh larnród Éireann carráistí traenach leictreacha agus ceallraí lena bhflít reatha.

Tá Grúpa CIÉ ag infheistiú sa bhitheagsúlacht. I rith 2023, seachadadh roinnt príomhthionscadal i ngach Cuideachta Oibriúcháin, agus cuireadh gairdíní bithéagsúlachta agus pleananna pailneora isteach thar roinnt stáisiún agus iostaí.

I bhfianaise na ndúshlán teicniúil atá ann maidir leis an ngréasán náisiúnta a dhíchárbónú, go háirithe gréasáin iarnróid agus bus achar fada; Tá Grúpa CIÉ ag fiosrú teicneolaíochtaí malartacha ina dtugtar dúshlán don leictirí. I rith 2023, pleanáladh agus tionscnaíodh triail breoslaí in-athnuaite agus teicneolaíochtaí tíosach ar fhuinneamh ar an bhflít iarnróid agus bus. D'fhéadfadh ról a bheith ag hidrigin ghlas maidir le hiompar ísealcharbóin a chumasú, go háirithe le haghaidh turais fhada, agus mar sin tá an Grúpa ag obair le comhpháirtithe chun gleann hidrigine a fhorbairt d'Éirinn. Ag an am céanna, tá obair ar siúl chun ár spriocanna éifeachtúlachta fuinnimh san earnáil phoiblí a bhaint amach trí thionscadail choigilt fuinnimh a dhearadh agus a sheachadadh ar fud ár bhfoirgnimh, lena n-áirítear iarfheistiú foirgneamh agus suiteáil córas gréine fhótavoltach (PV).

In 2023, d'fheabhsaigh Grúpa CIÉ ciorclán ár n-oibríochtaí trí thionscnaimh ciorclach nua a thabhairt isteach, bonneagar a rolladh amach chun deighilt dramhaíola a fheabhsú thar stáisiúin agus iostaí, agus cláir um bainistiú dramhaíola agus éifeachtúlacht úsáid uisce a chur i bhfeidhm. Chuir Grúpa CIÉ soláthar inbhuanaithe i bhfeidhm freisin agus rinne sé monatóireacht air trínár mbeartais cheannaigh atá freagrach, a tugadh isteach ar fud Iarnród Éireann, Cuideachta Shealbhaíochta CIÉ agus Bus Éireann in 2022.

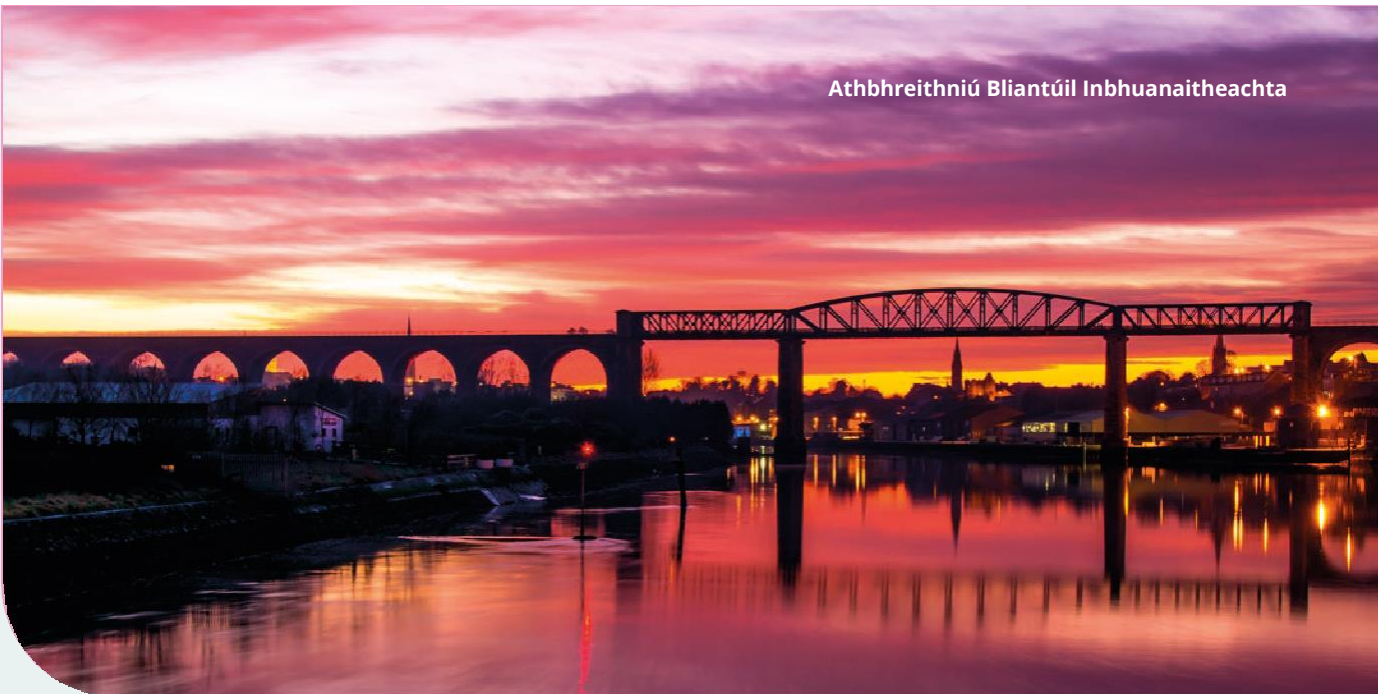

Leanann Grúpa CIÉ ar aghaidh ag infheistiú i mbithéagsúlacht agus le linn 2023, seachadadh roinnt príomhthionscadal i ngach Cuideachta Oibriúcháin, le gairdíní bithéagsúlachta agus pleananna pailneora suiteáilte ar fud roinnt stáisiún agus iostaí. Tugann scála an ghréasáin náisiúnta deis uathúil infheistíocht a dhéanamh i mbithéagsúlacht agus tá straitéis bithéagsúlachta á forbairt ag an Ghrúpa, ag tosú le dearadh tionscadail náisiúnta um léarscáiliú bithéagsúlachta ar fud an ghréasáin iarnróid agus CIÉ, a chabhróidh le heolas a thabhairt do chlár bithéagsúlachta amach anseo.

Tá punann suntasach réadmhaoine ag Grúpa CIÉ ar fud ár líonra agus in áiteanna uirbeacha ina bhfuilimid ag iarraidh an réimse poiblí a fheabhsú agus aistriú modha a chumasú trí thacú le forbairt atá dírithe ar an idirthuras (TOD).

In 2023, chuir Grúpa CIÉ pleanáil chun cinn do TOD i suíomhanna uirbeacha straitéiseacha, ag tacú le forbairt ardchaighdeán timpeall ar mhór-mhoil iompair.

Tá sé ríthábhachtach fostaithe a chumasú beart a dhéanamh agus inbhuanaitheacht a neadú ina róil chun cultúr agus meon inbhuanaitheachta a thógáil ar fud Ghrúpa CIÉ. Thar 2022-2023 chuir muid cláir oiliúna inbhuanaitheachta i bhfeidhm chun scileanna agus saineolas a fhorbairt agus chun baill foirne a spreagadh chun prionsabail inbhuanaitheachta a chomhtháthú ina gcuid tascanna laethúla agus ina bpróisis cinnteoireachta. Lean Grúpa CIÉ ar aghaidh ag soláthar cúrsa bonnleibhéil 'Pas Inbhuanaitheachta' ar chríochnaigh thart ar 1,000 fostaí de sin le linn 2022-2023. Chuir muid an deis ar fáil freisin d'fhostaithe clárú le haghaidh teastas Leibhéal 7 ar Bhainistíocht Inbhuanaithe Acmhainní, Crios Buí Leibhéal 8 le haghaidh Inbhuanaitheachta, agus cúrsa domhain ar bhithéagsúlacht agus ceannaireacht fuinnimh. Tar éis na hoiliúna, tá go leor rannpháirtithe tar éis tionscadail inbhuanaitheachta a chur i bhfeidhm laistigh dá bhfoirne agus dá láithreacha, ag baint úsáide as an eolas a fuarthas ón chlár.

Síneann ár dtiomantas d'inbhuanaitheacht níos faide ná maoirseacht comhshaoil chun folláine agus cuimsitheacht ár bhfostaithe a chuimsiú. In 2023, d'fhoilsigh Cuideachtaí Oibriúcháin Ghrúpa CIÉ an dara atriall dá dtuascálacha ar bhearna pá inscne, inar leagadh amach a spriocanna agus a straitéisí chun fórsa saothair cothrom inscne a chothú.

Tá cláir folláine fostaithe ag Grúpa CIÉ chun sláinte agus folláine ár bhfoirne a chur chun cinn, ag cinntiú timpeallacht oibre thacúil a chothaíonn folláine fhisiceach, mheabhrach agus mhothúcháin.

Tuairiscíonn Grúpa CIÉ faoi láthair faoi raon creataí tuairiscithe deonacha agus éigeantacha. Tá tuairisc tugtha againn ar ár bhfeidhmíocht a bhaineann leis an aeráid don CDP ó 2020 i leith, agus sa bhliain tuairiscithe is déanaí a bhí againn in 2022, fuaireamar scór B. In 2023, shínigh Grúpa CIÉ an tionscnamh Spriocanna Bunaithe ar an Eolaíocht (SBTanna), rud a dhearbhaigh ár dtiomantas chun ár ndícheall a dhéanamh spriocanna uailmhianacha aeráide a bhaint amach. I mbliana chomh maith, chláraigh Grúpa CIÉ le Comhshocrú Domhanda na chun a chinntiú go léiríonn ár mbeartais agus ár nósanna imeachta an dea-chleachtas maidir le cearta daonna, cearta saothair, frith-éillithe agus an comhshaol a chur chun cinn ar fud ár n-oibríochtaí.

I rith 2023, lean Grúpa CIÉ ag ullmhú chun ár bhfeidhmíocht inbhuanaitheachta a nochtadh le haghaidh tuairiscithe faoin Treoir um Thuairisciú Inbhuanaitheachta Corparáidí (CSRD), Tacsanomaíocht an AE, agus Creat Gníomhaíochta Aeráide an Údaráis um Gheilleagar Nua agus Téarnamh (NewERA). Trí na caighdeáin seo a chomhlíonadh, cuirfidh CIÉ trédhearcacht agus caighdeánú méadaithe ar fáil maidir le feidhmíocht inbhuanaitheachta agus déanfaidh sé measúnú ar thionchair ábhartha, rioscaí agus deiseanna i ndáil le cúrsaí ESG.

In 2023 bronnadh an gradam 'Inbhuanaitheacht agus Tuairisciú ESG' ar CIÉ ag Dámhachtainí Cuntas Foilsithe Chumann na gCuntasóirí Cairte Laighean 2023. Tá achoimre ar an dul chun cinn faoi gach creat tuairiscithe in Aguisín II: Creataí Tuairiscithe Inbhuanaitheachta.

Camchuartheanna CIÉ

Agus an gá atá le turasóireacht inbhuanaithe a chur chun cinn agus a lorg carbóin a laghdú, d'fhorbair Turais CIÉ straitéis dhomhain dícharbónaithe chun cabhrú le dul i ngleic leis na hastaíochtaí GCT óna n-oibríochtaí gnó chomh maith leis na turais a oibríonn siad. Tógann an straitéis seo ar an Bheartas Turasóireachta Freagrach a chruthaigh siad in 2022, ag ardú uaillmhian phleanáil inbhuanaitheachta CIÉ Tours.

Áirítear na modúil seo a leanas i straitéis dícharbónú camchuart CIÉ:

- Fardal iomlán astaíochtaí GCT, ag cainníochtú na n-astaíochtaí díreacha a bhaineann lena n-oibríochtaí gnó agus na hastaíochtaí indíreacha óna slabhra luacha níos leithne, lena n-áirítear seirbhísí fáilteachais, siamsaíochta agus iompair ar an talamh.
- Spriocanna laghdaithe astaíochtaí GCT a leagan síos de réir uaillmhian Ghrúpa CIÉ agus CAP na hÉireann.
- Straitéisí laghdaithe astaíochtaí spriocdhírithe atá dírithe ar réimsí astaíochtaí arda GCT a laghdú, lena n-áirítear modhanna chun cláir folláine fostaithe a bheith i bhfeidhm ag Grúpa CIÉ chun sláinte agus folláine ár bhfoirne a chur chun cinn, Idirchaidreamh dlúth le slabhra soláthair CIÉ Tours, tá cláir folláine fostaithe i bhfeidhm ag Grúpa CIÉ chun sláinte agus folláine ár bhfoirne a chur chun cinn.
- Measúnú riosca agus anailís athléimneachta le haghaidh tionchair fhéideartha ar CIÉ Tours mar gheall ar athrú aeráide agus caillteanas bithéagsúlachta, ag leagan amach clár rioscaí chun monatóireacht agus bainistiú a dhéanamh ar na rioscaí sin.

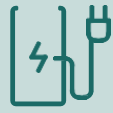
Le linn 2024 agus ina dhiaidh sin, díreoidh Turais CIÉ ar an bplean gníomhaíochta agus na moltaí a cuireadh in iúl ina straitéis dícharbónaithe a sheachadadh, cleachtais inbhuanaithe a chur i bhfeidhm agus tionchar comhchoiteann a ghíaráil le haghaidh athrú dearfach.

Buaicphointí Inbhuanaitheachta 2023

Tá dul chun cinn tábhachtach déanta ag Grúpa CIÉ maidir lenár ngarspriocanna inbhuanaitheachta a bhaint amach. Chuir tionscadail a rinneadh in 2023 le héifeachtúlacht fuinnimh, le bainistiú carbóin, le tuairisciú inbhuanaitheachta, agus le cosaint an chomhshaoil.

Cuideachta Shealbhaíochta CIÉ & CIÉ Tours	Bus Átha Cliath	Bus Éireann	Iarnród Éireann
Chríochnaigh Grúpa CIÉ cleachtadh anailíse cásanna aeráide tosaigh chun tionchair rioscaí agus deiseanna an Ghrúpa a bhaineann leis an aeráid a aithint. Úsáidfear torthaí na hanailíse seo chun forbairt straitéise inbhuanaitheachta sa todhchaí a stiúradh.			
Forbraíodh straitéis dhomhain dícharbónaithe chun cabhrú le dul i ngleic leis na hastaíochtaí GCT óna n-oibríochtaí gnó chomh maith leis na turais a oibríonn siad. 	Críochnaíodh iarfheistiú bonneagair luchtaithe in iosta Chnoc an Línsigh i mí na Samhna 2023, agus rolladh amach 20 bus leictreach ceallraí le haghaidh seirbhíse faoi dheireadh na bliana. 	Seoladh an chéad seirbhís bus lánleictreach in Éirinn i mí Eanáir 2023, agus cuireadh aon bhus aon stóir ceallraí-leictreacha déag i mbaile Átha Luain. 	Cuireadh tús le dearadh tionscadail iarfheistithe chun locomotive díosail lasta amháin a thiontú chun oibriú ar hidrigin. Is é seo an chéad triail riamh ar iarfheistiú inneall dócháin inmheánaigh hidrigine ar innill ghluaise lasta san Eoraip.
Tá Grúpa CIÉ tiomanta dár spriocanna aeráide a bhailíochtú ag an Tionscnamh Spriocanna Bunaithe ar an Eolaíocht.			
Chuir Grúpa CIÉ tús le cleachtadh ullmhúcháin chun tuairisciú a dhéanamh faoi Tacsanomaíocht an AE. Mar chuid de na ceanglais, sainaithneoidh Grúpa CIÉ an cion den láimhdeachas agus den chaiteachas a bhaineann le gníomhaíochtaí eacnamaíocha a cháilíonn mar ghníomhaíochtaí inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de.			
Críochnaíodh suirbhéanna ar riocht na bhfoirgneamh, iniúchtaí fuinnimh, agus suirbhéanna caomhnaithe ar fud trí shuíomh oifige, lena n-áirítear foirgneamh stairiúil Heuston.	Suiteáladh córas bailithe uisce báistí ag an iosta Cnoc an Línsigh in 2023.	Suiteáladh an chéad chóras gréine PV agus fuinneamh ceallraí ag a iosta sa Sciobairín, agus tá suiteáil chórais PV beartaithe do shuímh iosta breise.	D'fhoilsigh siad a bPlean Gníomhaíochta ar son na hAeráide 2023-2030, inar leagadh amach an bealach atá acu chun laghdú 51% ar astaíochtaí a bhaint amach faoi 2030 agus glan-nialas faoi 2050.
Lean Grúpa CIÉ ar aghaidh ag seachadadh clár cuimsitheach oiliúna inbhuanaitheachta, agus tá ár dtairiscintí oiliúna méadaithe chun ceannaireacht bithéagsúlachta, bainistíocht oibríochtúil inbhuanaitheachta, agus oiliúint inbhuanaitheachta LEAN don fhoireann a áireamh.			
Cuireadh tús le tionscadal oidhreacht a bhunóidh seirbhís cartlainne ag an Ghrúpa.	Críochnaíodh staidéir indéantachta agus iniúchtaí fuinnimh thar ocht n-iosta, a mbeidh na torthaí ina mbun eolais le haghaidh oibreacha iarfheistithe fabraice tógála amach anseo.	Cuireadh oiliúint ar 91 fostaí thar gach grád mar Gharchabhrach Meabhairshláinte.	Roghnaíthe ag DECC mar Churadh SDG do 2023/24 agus aitheantas á thabhairt don ról atá acu maidir le dul chun cinn na hÉireann i dtreo na SDGanna a bhaint amach.
Chríochnaigh Grúpa CIÉ ár gcéad Teachtaireacht bhliantúil ar Dhul Chun Cinn chuig Comhshocrú Domhanda na , ag nochdadh beartais agus nósanna imeachta an Ghrúpa atá dírithe ar chearta an duine, cearta saothair, frith-éilíthe agus an comhshaoil a chur chun cinn.			

Gradaim agus Aitheantas

Cuideachta Shealbhaíochta CIÉ & CIÉ Tours	Bus Átha Cliath	Bus Éireann	Iarnród Éireann
 Buaiteoir an Ghradaim 'Inbhuanaitheacht agus Tuairisciú ESG' ag Gradaim Chuntas Foilsithe Chumann na gCuntasóirí Cairte Laighean 2023.	 Buaiteoir an ghradaim 'Tionscnamh Bithéagsúlachta' ag Gradaim ESG an Ghrúpa Meán Gnó & Airgeadais 2023 dá dtionscnamh coirceogach iosta 'Dublin Buzz'. Buaiteoir an Ghradaim 'An Gnóthachtáil Fuinnimh is Fearr san Iompar' ag Gradaim Gnóthachtála Fuinnimh 2023.	 Buaiteoir na gradam 'Tionscadáil Inbhuanaitheachta, Iompar' agus 'Grand Prix' ag Gradaim Gnó Inbhuanaithe PwC/Business Post 2023 agus Gradam 'Ceannaireachta san Earnáil Phoiblí' ag Gradam an SEAI 2023 on fhlíit bus nua i mBaile Átha Luain, an chéad flíit bus uile-leictreach in Éirinn. Buaiteoir an Chatagóir Iompair i nGradaim Fuinnimh an SEAI 2023. Buaiteoir an ghradaim 'Chothromas Éagsúlachta agus Cuimsithe' ag Gradaim Tionchair Ghnó Inbhuanaithe 2023 dá bhFeachtas Earcaíochta Uilechuimsitheach.	 Buaiteoir an ghradaim 'Cultúr folláine san ionad oibre a Leabú' do Ghrúpa CIÉ chun sláinte agus folláine ár bhfoirne a chur chun cinn.

Tiomantais

Gealltanais	Dul Chun Cinn	SFI Ranníocaíocht
Réimse Gnímh: Trasdul Ísealcharbóin		
Ár bhflít busanna díosail a aistriú go feithicilí gan astaíochtaí ar bith - Beidh 100% de fhlít bus Bhus Átha Cliath ag nialas astaíochtaí faoi 2035 - Beidh 50% de fhlít busanna Bhus Éireann ag nialas astaíochtaí faoi 2030	- Sheol Bus Éireann an chéad seirbhís bus lánleictreach in Éirinn i mí Eanáir 2023, agus imscaradh aon bhus aon stóir EV déag i mBaile Átha Luain. - Rinneadh obair ullmhúcháin in 2023 chun bonneagar iosta Luimnigh de chuid Bhus Éireann a thiontú le bheith ullmhaithe do sheirbhísí bus leictreacha ag tosú in 2024. - Críochnaíodh iarfheistiú bonneagair luchtaithe in iosta Chnoc an Linsigh de chuid Bhus Átha Cliath i mí na Samhna 2023, agus cuireadh 20 bus EV isteach le haghaidh seirbhíse faoi dheireadh na bliana. - Choimisiúnaigh Bus Átha Cliath 80 pointe luchtaithe breise in 2023 do thaisce i mBaile Phib. Beidh acmhainn acu tacú le 136 bus leictreach faoi dheireadh 2024.	
Ár n-astaíochtaí GCT a laghdú 51% faoi 2030 Ar aon dul leis an Phlean Gníomhaíochta Aeráide 2024	- Tá Grúpa CIÉ ag obair leis an NTA ar fheithicilí astaíochtaí ísle agus gan fiú a sholáthar agus tá stáisiúin agus iostaí á n-ullmhú acu chun feithicilí leictreacha a thabhairt isteach ar fud an Ghrúpa. - In 2023, tugadh isteach cumasc bithbhreosla díosail le húsáid ar fud oibríochtaí bus agus iarnróid Ghrúpa CIÉ. - Chuir Bus Éireann, Iarnród Éireann agus CIÉ Tours pleananna chun cinn chun úsáid ola glasaí hidrea-chóireáilte (HVO) a thriail ar fud a gcuid flíteanna. - Lean Bus Éireann ar aghaidh ag oibriú trí bhus astaíochtaí sceithphíopa nialasach a bhreoslaítear le hidrigin ina seirbhís ó 2021 i leith. Tá 156,000 ciliméadar astaíochtaí nialais tugtha chun críche ag na trí bhus go dtí deireadh 2023. - Tá CIÉ ina bhall den chuibhreannas SH2AMROCK, a bhfuil sé mar aidhm aige an chéad mhol iompair hidrigine in Éirinn a chruthú i nGaillimh.	
Líonra iarnróid leathnaithe agus leictrithe a sheachadadh tríd an Chlár DART Méadóidh an líonra DART+ ó 50 km ar fad go dtí breis agus 150 km.	In 2023, chuir Iarnród Éireann comhairliúchán poiblí, dearadh mionsonraithe, soláthar, iarratais ar ordú iarnróid, agus monarú flíteanna chun cinn thar na cúig shruth oibre iarnróid DART+.	

Gealltanais	Dul Chun Cinn	SFI Ranníocaíocht
Réimse Gníomhaíochta: Bainistíocht Fuinnimh		
Éifeachtúlacht fuinnimh a mhéadú 50% faoi 2030 Ailíníonn sé le spriocanna éifeachtúlachta fuinnimh an SEAI don earnáil phoiblí	- Rinneadh iniúchtaí fuinnimh agus staidéir féidearthachta ar fud iostaí agus oifigí ar fud an Ghrúpa in 2023, agus beartaíodh staidéir bhreise do 2024. Tabharfaidh torthaí na staidéar seo eolas d'oibreacha iarfheistithe amach anseo chun feidhmíocht fuinnimh foirgneamh a fheabhsú. - Shuiteáil Bus Éireann córas gréine PV ag a n-iosta sa Sciobairín go luath in 2023 agus tá sé beartaithe acu é a rolladh amach chuig sé iosta breise ó 2024-2025. - D'fheistigh Iarnród Éireann córas gréine PV ar dhíon stáisiún Heuston i samhradh 2023 mar chuid de chlár píolótach tosaigh. Ó Lúnasa go Nollaig 2023, ghin an córas gréine PV thart ar 4.7 MWh fuinnimh don láithreán. - Críochnaíodh iarfheistiú soilsithe LED in oifigí agus iostaí ar fud Ghrúpa CIÉ in 2023. Léiríodh sna torthaí tosaigh laghdú de thart ar 15% in úsáid fuinnimh foirgnimh tar éis na n-iarfheistiú. - Chuir Bus Átha Cliath fo-mhéadrú le hacmhainn monatóireachta úsáide fíor-ama i bpríomh-iostaí in 2023, agus oibreacha deiridh le bheith críochnaithe in 2024.	

Gealltanais	Dul Chun Cinn	SFI Ranníocaíocht
Réimse Gníomhaíochta: Geilleagar Ciorclach		
Tionscnaimh um shábháil uisce a sheachadadh ar fud ár n-oibríochtaí i réimsí ardúsáide uisce	- Chuir Bus Átha Cliath córas bailithe uisce báistí isteach ina iosta bus Chnoc an Línsigh in 2023, rud a léirigh laghdú níos mó ná 8% ar úsáid uisce príomhlíonra i gcomparáid le billí uisce 2022. Tá sé beartaithe tús a chur le suiteáil córas breise bailithe uisce báistí in 2024. - Rinne Bus Éireann agus Iarnród Éireann sraith iniúchtaí ar úsáid uisce chun gabháil sonraí cruinn a chinntiú agus chun deiseanna a aithint chun úsáid uisce a laghdú.	
An ráta athchúrsála a mhéadú ar fud Ghrúpa CIÉ Díríonn Bus Éireann agus Iarnród Éireann ar ráta athchúrsála 70% faoi 2030	- Shuiteáil Bus Éireann burrálaithe dramhaíola cairtchláir athchúrsála ag roinnt iostaí in 2022 chun leithscaradh ceart dramhaíola agus athchúrsáil ábhar cairtchláir a chinntiú, rud a d'fhág gur tháinig méadú 15.5% ar ráta athchúrsála Bhus Éireann in 2023 i gcomparáid le 2019. Tá sé beartaithe an tionscnamh seo a leathnú chuig láithreáin bhreise in 2024. - Tá cláir dhramhaíola agus geilleagar ciorclach forbartha ag Cuideachtaí Oibriúcháin Ghrúpa CIÉ mar chuid dá bpleananna bainistíochta dramhaíola foriomlána. Cuirfear bonnagar deighilte dramhaíola agus oiliúint foirne i bhfeidhm go céimneach chuig iostaí, oifigí agus stáisiúin chun cabhrú le rátaí athchúrsála a fheabhsú.	
Réimse Gníomhaíochta: Bithéagsúlacht		
40 heicteár de chrainn dhúchasacha a chur ar thailte neamhoibríochta faoi 2030	- In 2023, chuir Iarnród Éireann 300 crann dúchasach ar 0.1 heicteár de thalamh talún, rud a thugann an t-achar iomlán curtha go 4.35 heicteár de choillearnacha dúchasacha. Leathnófar an tionscnamh plandála seo in 2024 agus ina dhiaidh sin. - Tá tús curtha ag Iarnród Éireann agus Cuideachta Shealbhaíochta CIÉ le straitéis bithéagsúlachta a fhorbairt do Ghabháiltais Talún Iarnród Éireann agus CIÉ.	
Suiteáil pleananna pailneora ag gach stáisiún de chuid Iarnród Éireann faoi 2030	Shuiteáil Iarnród Éireann pleananna pailneora ag sé stáisiún iarnróid in 2023, rud a thug suas le 53 stáisiún le pleananna pailneoirí as 147 stáisiún san iomlán.	

Gealltanais	Dul Chun Cinn	SFI Ranníocaíocht
Réimse Gníomhaíochta: Éagsúlacht agus Comhdheiseanna		
Leanúint ar aghaidh ag iarraidh cothromaíocht inscne a bhaint amach inár bhfórsa saothair	- Tá Tuarascálacha nuashonraithe 2023 ar Bhearna Pá Inscne foilsithe ag Bus Éireann, Bus Átha Cliath agus Iarnród Éireann ina leagtar amach a ndul chun cinn agus a dtiomantas chun comhionannas inscne a chur chun cinn san fhórsa saothair. - Tá sé mar aidhm ag Iarnród Éireann líon na mban ina fhórsa saothair a dhúbailt faoi 2030. - Tá sé mar sprioc ag Bus Éireann méadú 10% ar líon na mban i ról Tiománaithe agus Maoirseora faoi 2030.	
Réimse Gníomhaíochta: Tuairisciú Inbhuanaitheachta agus Comhlíonadh		
Tuarascáil faoi cheanglais CSRD faoi 2026	Chríochnaigh Grúpa CIÉ anailís bearna ar riachtanais tuairiscithe CSRD, ag sainaithint plan gníomhaíochta mionsonraithe chun an Grúpa a ullmhú do chomhlíonadh iomlán an CSRD.	
Ailíniú le Creat Tacsanomaíochta an AE a léiriú faoi 2024	In 2023, chuir Grúpa CIÉ tús le hanailís airgeadais ullmhúcháin chun tuairisciú faoi cheanglais Tacsanomaíochta an AE.	
Bailíocht a dhéanamh ar ár spriocanna astaíochta GCT atá bunaithe ar an eolaíocht	In 2023, thug Grúpa CIÉ gealltanais don Tionscnamh Spriocanna Bunaithe ar an Eolaíocht (SBTi). Déanfaidh an SBTi spriocanna aeráide Ghrúpa CIÉ a bhailíochtú, ag deimhniú go bhfuil siad ag teacht le spriocanna Chomhaontú Pháras chun téamh domhanda a theorannú go dtí faoi bhun 1.5C.	
Críochnaigh dianfhardal astaíochtaí Raon feidhme 3 faoi 2024	- Tá modheolaíocht á forbairt ag Grúpa CIÉ chun cruinneas ár n-astaíochtaí Scóip 3 a thomhas agus a fheabhsú, lena n-áirítear astaíochtaí indíreacha ónár slabhra luacha. - Tá Iarnród Éireann ar dhuine de bhunaitheoirí Scoil Slabhra Soláthair Inbhuanaitheachta na hÉireann, agus tá siad ag obair leo chun cabhrú le hastaíochtaí Scóip 3 ón slabhra soláthair a ríomh.	

Buaicphointí Tháscaire Feidhmíochta Neamh-Airgeadais (KPI)

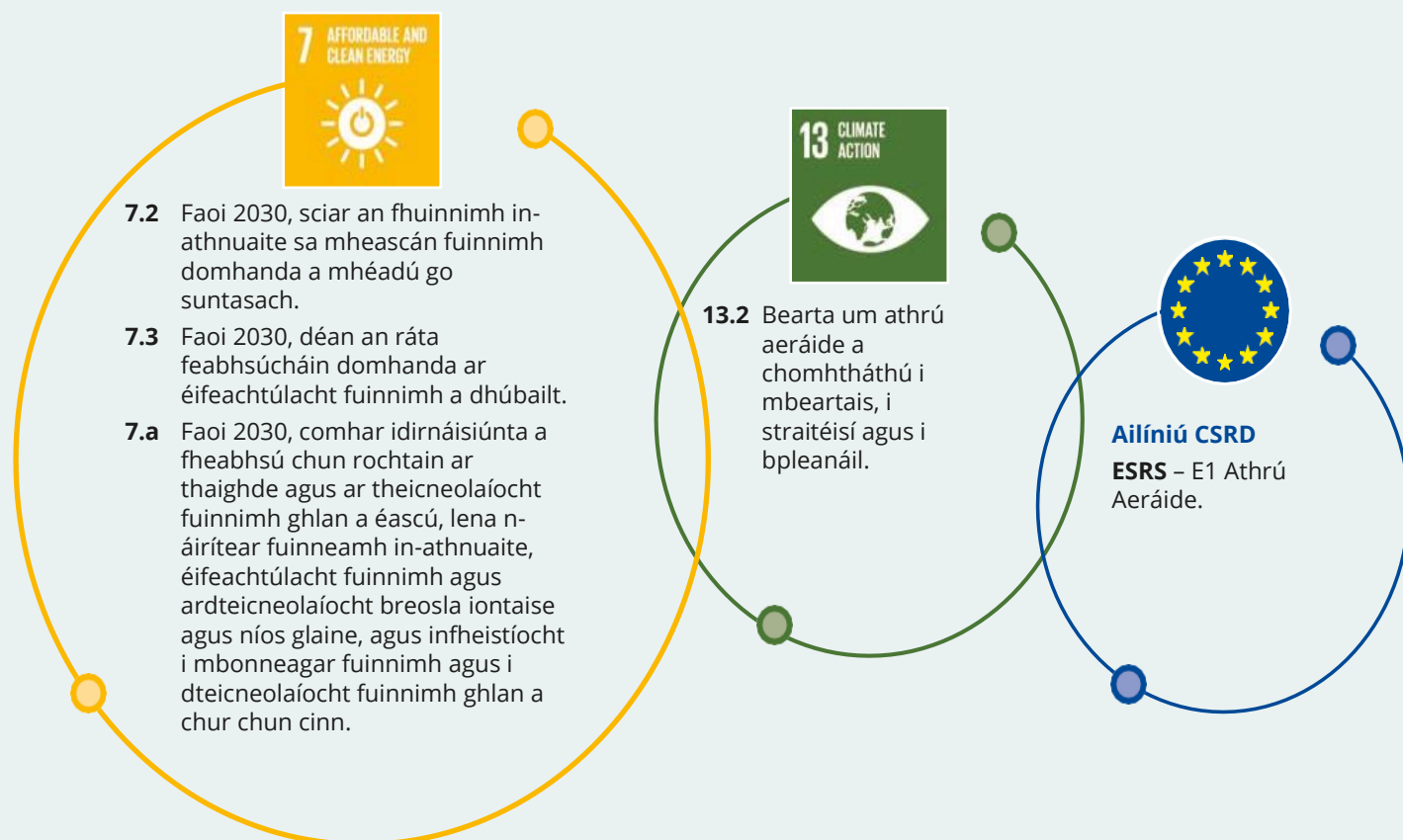
Tá feabhsuithe curtha i gcrích ag bearta chun spriocanna aeráide na hearnála poiblí a bhaint amach agus lorg carbóin Cuideachtaí Oibriúcháin Ghrúpa CIÉ a laghdú. Léiríonn na figiúirí thíos feabhsuithe gach Cuideachta Oibriúcháin in éifeachtúlachtaí_{CO2} agus athchúrsáil dramhaíola ó bhonnbhliain gach cuideachta oibriúcháin suas go dtí deireadh 2023.

		Bus Éireann	Bus Átha Cliath	Iarnród Éireann
 Laghdúithe CO2	Sprioc 2030	% Athrú ar astaíochtaí Scóip 1&2 ó 2018 (spriocbhliain bhonnlíne)		
	▼ 51.0%	▼ 5.9%	▼ 10.3%	▼ -7.0%
 Ráta Athchúrsála	Sprioc 2030	Ráta Athchúrsála % 2023		
	70.0%	25.5%	74%	51%

* D'fhéadfadh go mbeadh difríocht idir na figiúirí seo agus na KPlanna arna bhfoilsiú ag Cuideachtaí Oibriúcháin mar gheall ar fhachtóirí coinbhéartachta éagsúla a úsáidtear i ríomhanna, toisc go ndéantar fachtóirí coinbhéartachta an SEAI a nuashonrú go minic i rith na bliana. Tá liosta de na fachtóirí coinbhéartachta a úsáideadh chun na figiúirí seo a ríomh san áireamh níos faide síos sa tuarascáil seo.

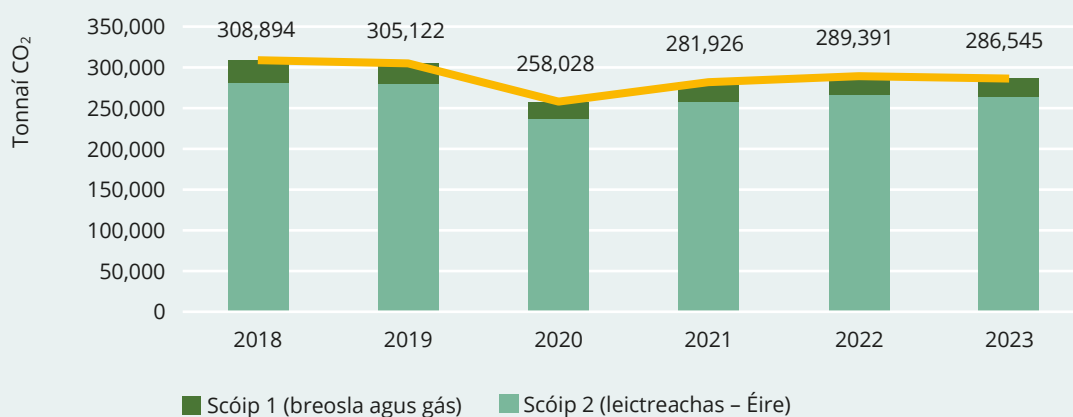
Réimse Gnímh: Trasdul Ísealcharbóin

Tá sé ríthábhachtach aistriú modha a bhaint amach chun dul i ngleic le hastaíochtaí ón earnáil iompair. Tá Grúpa CIÉ ag obair go dlúth lenár bpáirtithe leasmhara chun seirbhísí méadaithe a sholáthar agus leictirí ár gcóras iompair phoiblí. Tá na cláir mhórsála agus na feabhsuithe bonneagair seo, i gcomhar leis an NTA,

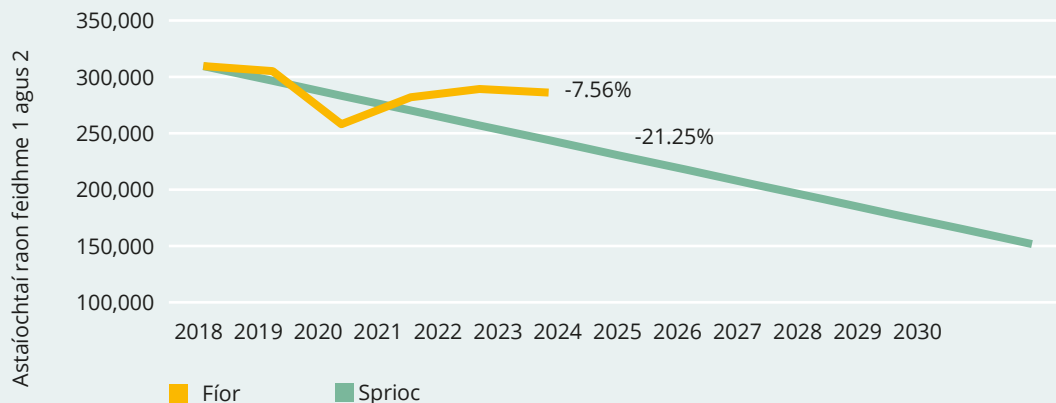
mar bhonn le hathdhearadh náisiúnta ar an ngréasán iompair phoiblí chun cuidiú le haistriú modha a spreagadh agus le spleáchas ar úsáid charranna príobháideacha a laghdú. Mar chuid den turas seo, tá Cuideachtaí Oibriúcháin Ghrúpa CIÉ ag ullmhú a gcuid stáisiúin agus iostaí chun feithiclí leictreacha a thabhairt isteach.

Grúpa CIÉ Scóip 1 agus 2 Astaíochtaí

Figiúr 1. Astaíochtaí carbóin Scóip 1 agus Scóip 2 carnach Ghrúpa CIÉ. Scóip 1 astaíochtaí (díreacha) a ghintear trí dhóchán breosla. Scóip 2 astaíochtaí (indíreacha) a ghintear trí dhóchán leictreachais. Léiríonn astaíochtaí Scóip 2 san fhiúir seo ídiú leictreachais in Éirinn.

Grúpa CIÉ Astaíochtaí Scoip 1 agus 2

Figióir 2. Breactar treocht astaíochtaí Grúpa 1 agus 2 i gcoinne na conaire astaíochtaí i gcomhréir leis an sprioc maidir le hastaíochtaí a laghdú 51% faoi 2030. Ríomhtar an laghdú astaíochtaí a léirítear sa ghraf do 'sprioc' agus 'iarbhír' i gcoinne na bliana bonnlíne 2018.

In 2021, d'fhoilsigh Éire a céad Phlean Gníomhaíochta ar son na hAeráide, inar leagadh amach treochlár chun laghdú 51% a bhaint amach ar astaíochtaí foriomlána gás ceaptha teasa faoi 2030 agus chun astaíochtaí glan-nialais a bhaint amach tráth nach déanaí ná 2050, mar atá leagtha amach san Acht um Aeráide 2021. Shocraigh Grúpa CIÉ spriocanna ar fud an Ghrúpa i gcomhréir le CBT chun astaíochtaí carbóin iomlána Raon 1 agus 2 a laghdú 51% faoi 2030, ag baint úsáide as bliain bhonnlíne 2018.

Dá laghdódh Grúpa CIÉ ár n-astaíochtaí ag ráta seasta go dtí an spriocbhliain 2030, ba cheart go mbeadh laghdú 21.25% feicthe ag an Ghrúpa faoi 2023 i gcomparáid le bonnlíne 2018. Ina áit sin, laghdaíodh ár n-astaíochtaí foriomlána 7.56% idir 2018 agus 2023 (Fíor 2).

In ainneoin méadú suntasach ar thurais phaisinéirí in 2023, tháinig laghdú 1.04% ar astaíochtaí foriomlána an Ghrúpa idir 2022 agus 2023. Bhíothas in ann an laghdú ar astaíochtaí a thabhairt isteach den chuid is mó trí bhithdhíosal a thabhairt isteach ar fud na gCuideachtaí Oibriúcháin. Ciallaíonn sé seo nach bhfuil an ráta laghdaithe inmhianaithe bainte amach ag an Ghrúpa go fóill agus beidh orainn ár n-astaíochtaí a laghdú ag ráta luathaithe go dtí 2030 chun ár spriocanna aeráide a bhaint amach.

Eascaíonn an dúshlán maidir lenár spriocanna aeráide a bhaint amach ó dhinimic chasta ár n-oibríochtaí, go háirithe agus muid ag leathnú ár ngréasán iompair phoiblí ag an am céanna chun freastal ar an éileamh méadaitheach agus ag an am céanna iarracht a dhéanamh ár n-astaíochtaí carbóin iomlána a laghdú.

Is dúshlán suntasach é seo, toisc go mbíonn tomhaltas fuinnimh níos airde agus astaíochtaí bainteacha mar thoradh ar sholáthar seirbhíse méadaithe. Mar sin féin, táimid ag leanúint go gníomhach le bearta chun laghdú ar astaíochtaí a luathú, lena n-áirítear úsáid bithbhreoslaí agus teicneolaíocht ísealcharbóin. Mar chuid de

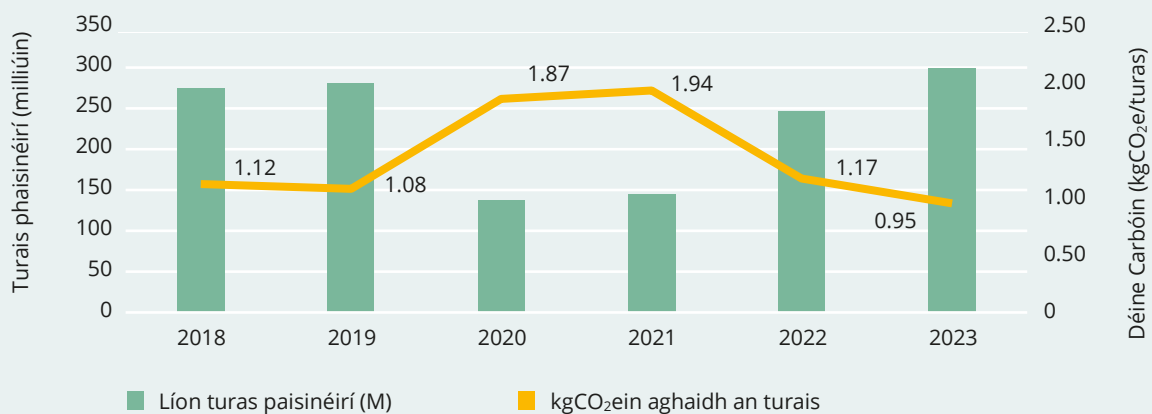
straitéis an Ghrúpa, tá Iarnród Éireann ag ullmhú chun carráistí traenach leictreacha breise a chomhtháthú leis an bhflít iarnróid agus chuir Bus Átha Cliath agus Bus Éireann tús le haistriú na bhflíteanna bus go feithiclí leictreacha ceallraí. Tá úsáid bithbhreoslaí tugtha isteach ag na Cuideachtaí Oibriúcháin ar fud an Ghrúpa freisin chun ceanglais na hOibleagáide Breosla Iompar In-athnuaite a chomhlíonadh. Cabhróidh na bearta seo le hastaíochtaí foriomlána an Ghrúpa a laghdú ach ní leanfaidh an dul chun cinn ar fud an trasdul flíteanna conair líneach, lena n-áireofar amanna tionscanta suntasacha chun teicneolaíocht astaíochtaí nialasacha a chur i bhfeidhm agus bonneagar a fhorbairt atá riachtanach chun na flíteanna a aistriú thar na blianta amach romhainn.

Léirítear i bhFíor 3 déine astaíochtaí na dturas paisinéirí arna seachadadh ag Grúpa CIÉ. Déantar déine na n-astaíochtaí a thomhas $\text{IC}_{\text{CO}_2}/\text{KG}$ in aghaidh an turais phaisinéara agus feidhmíonn sé mar phríomhtháscaire ar éifeachtúlacht fuinnimh agus ar thionchar comhshaoil ghníomhaíochtaí iompair Ghrúpa CIÉ. Braitheann an méadracht déine astaíochtaí ar roinnt fachtóirí, lena n-áirítear na foinsí fuinnimh a úsáidtear le haghaidh iompair, éifeachtúlacht feithiclí, an fad a thaistealaítear, agus líon na bpaisinéirí a iompraítear. Léiríonn méadrach déine níos ísle leibhéal oibríochta níos éifeachtaí agus níos inbhuanaithe.

Tar éis na paindéime COVID-19, as ar cuireadh isteach go mór ar sheirbhísí Ghrúpa CIÉ, tháinig méadú de réir a chéile ar líon na bpaisinéirí go dtí thart ar 299.70 milliún turas paisinéara in 2023. Is é an toradh a bhí air seo ná laghdú ar dhéine na n-astaíochtaí go thart ar $0.95\text{CO}_2/\text{KG}$ in aghaidh an turais paisinéara, an leibhéal is ísle riamh le sé bliana anuas. Táthar ag súil go laghdóidh pleananna Ghrúpa CIÉ na flíteanna bus agus iarnróid a leictriú, mar aon le hinfeistíochtaí i dteicneolaíochtaí atá tíosach ar fhuinneamh agus ísealcharbóin, ár n-astaíochtaí carbóin agus déine na n-astaíochtaí do gach turas paisinéara.

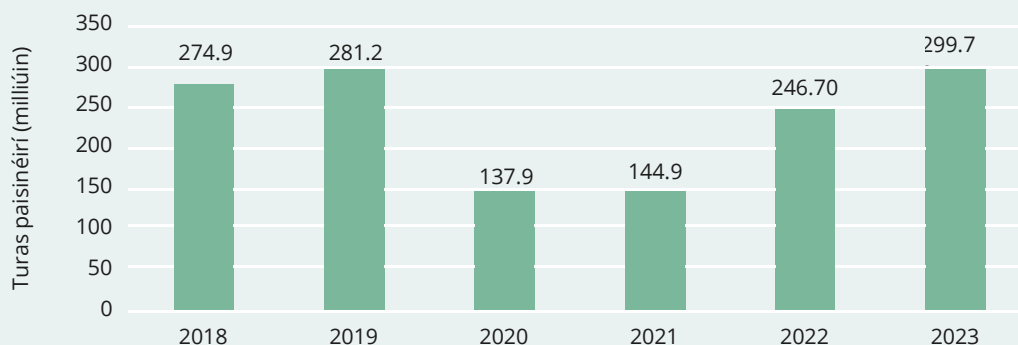
Is ionann gach turas paisinéara le Grúpa CIÉ agus carr príobháideach féideartha a thógtar den bhóthar, rud a laghdaíonn brú tráchta, truailliú aeir, tomhaltas fuinnimh agus astaíochtaí carbóin.

Déine Astaíochtaí Ghrúpa CIÉ

Figióir 3 Iomlán na dturas paisinéirí breactha i gcoinne déine carbóin (kg CO₂e in aghaidh an turais). Ní chuimsíonn figiúirí iomlána déine carbóin sa ghráf seo Turais CIÉ ná Cuideachta Sealbhaíochta CIÉ. Cuireann Turais CIÉ agus Cuideachta Sealbhaíochta CIÉ le chéile níos lú ná 0.1% d'astaíochtaí iomlána Ghrúpa CIÉ.

Cuideachta Oibriúcháin Ghrúpa CIÉ Turais Phaisinéirí

Figióir 4: Turais phaisinéirí (na milliúin) arna seachadadh ag Bus Átha Cliath, Bus Éireann, agus Iarnród Éireann.

In 2023, bhain Grúpa CIÉ cloch mhíle shuntasach amach trí 299.7 milliún turas paisinéara a sheachadadh, rud ab airde riamh le blianta beaga anuas (Fíor 4). Léiríonn an t-éacht seo téarnamh iomlán inár seirbhísí ó thosaigh an phaindéim COVID-19. In ainneoin méadú de réir a chéile ar astaíochtaí carbóin Ghrúpa CIÉ ó 2020, tá laghdú suntasach tagtha ar dhéine carbóin, arna thomhas i kg CO₂ in aghaidh an turais phaisinéara. Is féidir an laghdú seo a chur i leith leathnú na seirbhísí agus an méadú comhfhreagrach ar líon na bpaisinéirí, rud a léiríonn cur chuige níos inbhuanaithe i leith iompair ar scála náisiúnta. Is ionann gach turas paisinéara le Grúpa CIÉ agus carr príobháideach féideartha a thógtar den bhóthar, rud a laghdaíonn brú tráchta, truailliú aeir, tomhaltas fuinnimh agus astaíochtaí carbóin.

Aistriú Flít Bus

I mí Eanáir 2023, bhain Bus Éireann mórspríoc amach maidir le seoladh rathúil an chéad seirbhís bus uile-leictreachais nial-phióbáin in Éirinn i mbaile Átha Luain. D'éiligh athchóiriú flít Bhaile Átha Luain uasghrádú fairsing iosta chun bonneagar nua luchtaithe a shuiteáil, lena n-áirítear fostáisiún, luchtairí, stáisiúin luchtaithe agus córas bainistíochta muirear iostaí, arbh ionann é agus infheistíocht €10 milliún ón NTA agus oibreacha suntasacha innealtóireachta ag Bus Éireann. Le linn na chéad bhliana seirbhíse, chríochnaigh na 11 feithicil leictreacha sa tseirbhís baile 530,000 ciliméadar saor ó astaíochtaí, rud a chuir deireadh le níos mó ná 400,000 kg d'astaíochtaí sceithphíopa CO₂ i gcomparáid leis na feithiclí inneall díosail a úsáideadh roimhe seo. Ba mhór an spreagadh é freagairt an phobail áitiúil ar na seirbhísí nua, agus tháinig méadú 25% ar phaisinéirí i rith na bliana. Beidh an méid a foghlaimíodh ó Bhaile Átha Luain mar bhonn eolais le seoladh níos leithne i Luimneach agus i gcathracha réigiúnacha eile ó 2024 ar aghaidh.

Le linn na chéad bhliana seirbhíse, chríochnaigh na 11 feithicil leictreacha sa tseirbhís baile 530,000 ciliméadar saor ó astaíochtaí, rud a chuir deireadh le níos mó ná 400,000 kg d'astaíochtaí sceithphíopa CO₂ i gcomparáid leis na feithiclí inneall díosail a úsáideadh roimhe seo.

Chun cabhrú le clár leictriúcháin chathrach réigiúnach an NTA a sheachadadh, chríochnaigh Bus Éireann obair ullmhúcháin in 2023 chun bonneagar luchtaithe EV a fheistiú **in iosta Luimnigh t** chun freastal ar bhusanna nua EV. Tá pleananna ann go n-imscarfar 34 bus ceallraí-leictreacha i Luimneach i 2024 agus sábhálfaidh siad 1,800 tonna measta d'astaíochtaí carbóin sceithphíopa in aghaidh na bliana.

Chríochnaigh Bus Átha Cliath suiteáil **an bhonneagair luchtaithe** ina iosta Chnoc an Línsigh i mí na Samhna 2023, ag cur 56 pointe luchtaithe nua leis atá in ann busanna a mhuirearú i dtrí nó cúig huaire an chloig. D'imscar Bus Átha Cliath fiche bus leictreach ceallraí dhá stór nua, agus ghlac breis agus 360 tiománaí páirt i gclár leathan tástála, píolótach agus oiliúna ag baint úsáide as na busanna nua. Agus 80 pointe luchtaithe breise coimisiúnaithe dá n-iosta i mBaile Phib, beidh sé de chumas ag Bus Átha Cliath 136 bus leictreach a oibriú faoi dheireadh 2024. Tacóidh an clár tiontaithe EV seo le dícharbónú sheirbhís bus Bhaile Átha Cliath agus cuirfidh sé le lár na cathrach níos ciúine agus níos glaine.

Aistriú Flít Iarnróid

In 2023, sheol Iarnród Éireann a **bPlean Gníomhaíochta Corparáideach Aeráide 2023 go 2030**, a leagann amach a n-uaimhian agus a mbealach chun a n-astaíochtaí GCT a laghdú 51% faoi 2030. Tabharfar aghaidh ar an laghdú seo trí bhreoslaí malartacha (HVO) a thabhairt isteach thar chabhlaigh faoi thiomáint díosail, aistriú go flít faoi thiomáint leictreach, giniúint fuinnimh in-athnuaite ar an láthair, glasú an tsoláthair leictreachais iomlán trí Chomhaontú Corparáideach Cumhachta Ceannaigh, agus feabhsuithe flíteanna agus iarfheistithe foirgnimh chun éifeachtúlacht fuinnimh a fheabhsú.

Is é **atá sa Chlár DART+** ná tionscadal fairsingithe líonra iarnróid ar mhórsála a athróidh taisteal iarnróid i Mórcheantar Bhaile Átha Cliath (GDA). Tá DART+ á chur i bhfeidhm ag Iarnród Éireann, le maoiniú ón NTA mar chuid den Phlean Forbartha Náisiúnta, Tionscadal Éireann 2040 agus Straitéis Iompair an NTA do Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath (2016-2035).

Feicfidh sé go bhféadfaidh an líonra DART óna 50 km ar fhad go dtí os cionn 150 km, ag cabhrú le nascacht réigiúnach a threisiú agus iompar poiblí a dhéanamh mar an rogha is fearr le níos mó daoine.

In 2023, chuir Iarnród Éireann comhairliúchán poiblí, dearadh mionsonraithe, soláthar, iarratais ar ordú iarnróid, agus monarú flíteanna chun cinn thar na cúig shruth oibre iarnróid DART+. Tá sonraí ar an dul chun cinn atá déanta thar na cúig shruth oibre le fáil **ar shuíomh Gréasáin DART+**.

Breoslaí Malartacha (Breoslaí Iompair In-athnuaite)

Tá Grúpa CIÉ ag triail breoslaí malartacha iompair do na bealaí atá deacair le dícharbónú, áit a bhféadfadh dúshlán bhreise a bheith os comhair an aistrithe go leictriú, de bharr srianta raoin nó srianta eile. In 2023, thug Grúpa CIÉ isteach cumasc bithbhreosla díosail le húsáid ar fud na gflíta bus agus iarnróid, a thacóidh le comhlíonadh na hOibleagáide Breosla um Iompar In-athnuaite.

Is trialacha pleanála iad Bus Éireann Iarnród Éireann, agus CIÉ Tours chun úsáid ola glasraí hidrea-chóireáilte (HVO) a thástáil ar fud a gcuid flíteanna. Is rogha eile neamh-peitríliam é HVO seachas breosla díosail a aicmítear mar fhoinse breosla atá neodrach ó thaobh carbóin de nuair a dhéantar é as táirgí dramhaíola a fhoinsítear go hinbhuanaithe.

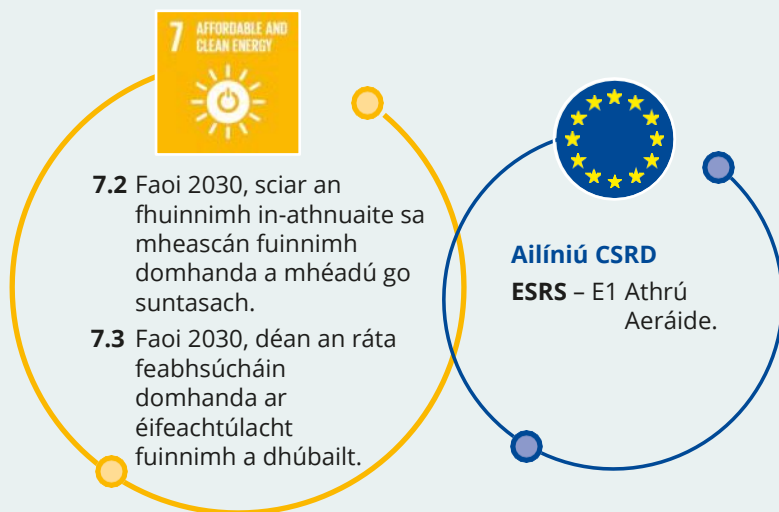
Thástáil Iarnród Éireann úsáid HVO ina n-innealra ar an mbóthar agus d'aistrigh siad go húsáid HVO 100% san innealra seo in 2023. Meastar go mbeidh coigilteas suas le 148,500 kg_{CO2} in aghaidh na bliana mar thoradh ar athrú chuig úsáid 100% HVO ina n-innealra ar an bhóthar i gcomparáid le húsáid leanúnach díosail. Chomh maith leis sin, chríochnaigh Iarnród Éireann an triail thástála den chéad chéim ar HVO ar inneall lasta aicme 071 in 2023. Bhí torthaí na trialach fabhrach, rud a léirigh sruthán innill níos glaine agus laghduithe CO₂. Tá tairiscint le haghaidh méideanna níos mó HVO ar siúl. Tá CIÉ Tours i gcomhpháirtíocht lena soláthraí iompair cóiste chun clár turais a thairiscint ar chóistí faoi thiomáint ag HVO 100% do shéasúr 2024. Stopfaidh an turas seacht lá i mBaile Átha Cliath, Gaillimh, Cill Árne agus Port Láirge.

Tá conradh sínithe ag Iarnród Éireann le DIGAS chun an chéad locomotive lasta hidrigine iarfheistithe san Eoraip a thriail.

Leis an tionscadal €1.5m athrófar inneall díosail innill go hinneall dócháin inmheánaigh hidrigine, a ligfidh don inneall oibriú ar bhreosla hidrigine in-athnuaite le hastaíochtaí nialais in ionad díosail. Taispeánfaidh an tionscadal seo cur chuige uathúil ina n-úsáidfear hidrigin in inneall dócháin inmheánaigh reatha an locomotive seachas é a fheistiú le hinneall breosla nó hidrigine ar leith. Bainfear úsáid as torthaí an tionscadail chun an indéanta atá sé hidrigin a thabhairt isteach mar bhreosla iompair a léiriú in earnáil iarnróid na hÉireann.

In 2021, d'ímlonnaigh Bus Éireann agus an NTA trí bhus faoi bhreosla hidrigine in Éirinn, ag tabhairt léargais ar úsáid cealla breosla hidrigine mar theicneolaíocht chomhlántach d'fheithiclí leictreacha ceallraí faoi choinníollacha oibriúcháin. I dteannta a chéile tá 156,000 ciliméadar astaíochtaí nialais críochnaithe ag na trí bhus ó chuaigh siad i mbun seirbhíse i lár 2021, arb ionann é sin agus laghdú beagnach 150 tona ar astaíochtaí CO₂ ón sceithphíopa i gcomparáid leis na gnáthbhusanna díosail a tháinig ina n-ionad. Tá Grúpa CIÉ mar chuid **de chuibhreannas SH2AMROCK**, grúpa comhpháirtithe atá ag obair chun an chéad ghleann hidrigine in Éirinn a chruthú.

Réimse Gníomhaíochta: Bainistíocht Fuinnimh

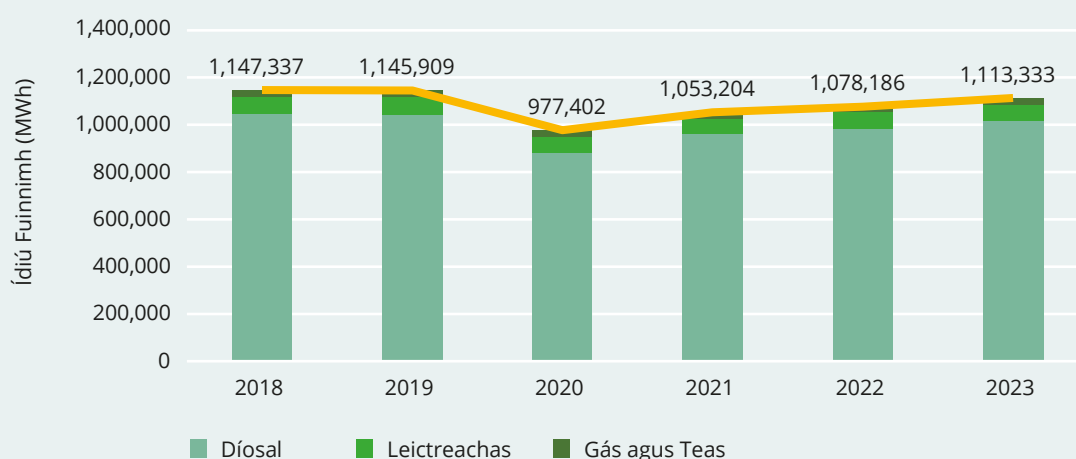

Tacófar le laghdú na n-astaíochtaí carbóin a theastaíonn ó CAP na hÉireann trí bhearta éifeachtúlachta fuinnimh, laghdú éilimh, agus úsáid fuinneamh in-athnuaite ar an láthair. Trí éifeachtúlacht fuinnimh a fheabhsú agus foinsí fuinnimh in-athnuaite a ionchorprú, tá Grúpa CIÉ ag obair go gníomhach i dtreo cosáin ísealcharbóin a ailíniú le nár spriocanna fadtéarmacha aeráide agus fuinnimh.

Ídiú Fuinnimh

Tugann Grúpa CIÉ tús áite do chruinneas agus d'iontaofacht ár sonraí inbhuanaitheachta agus oibríonn sé lenár gcomhpháirtithe chun a bhailíocht a chinntiú. Tá oibleagáid ar Chuideachtaí Oibriúcháin Ghrúpa CIÉ a méadracht bhliantúil um úsáid fuinnimh a thuairisciú don SEAI, a fhóiríonn na sonraí tuairiscithe agus a fhoilsíonn ar a gcóras poiblí Monatóireachta agus Tuairiscithe (M&T).

Ídiú Fuinnimh Ghrúpa CIÉ

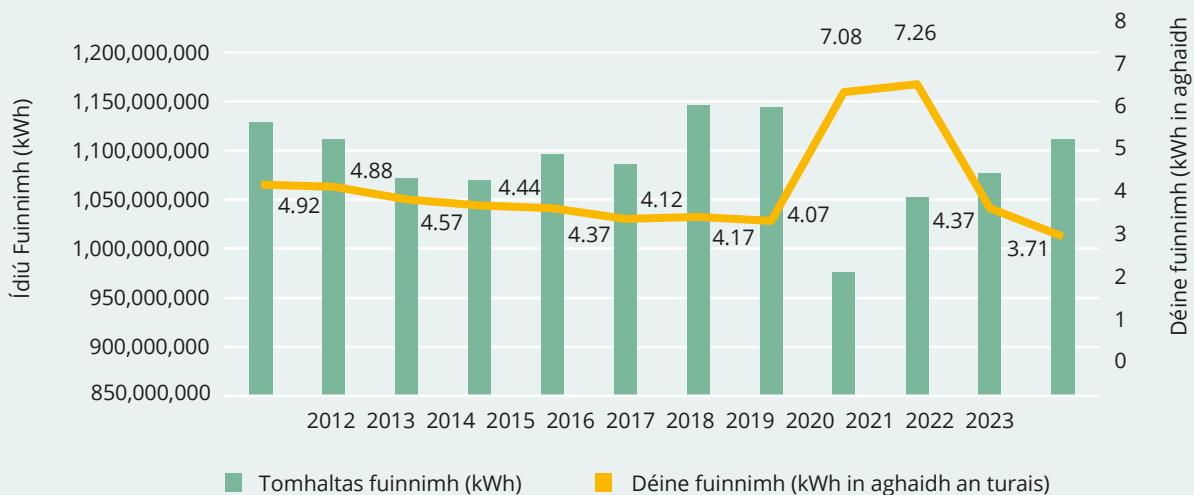

Figiúr 5: Tomhaltas iomlán fuinnimh (kWh) breactha i gcoinne déine úsáide fuinnimh (kWh in aghaidh an turais). Ní áirítear CIÉ Tours nó Cuideachta Sealbhaíochta CIÉ i bhfigiúirí iomlána úsáide fuinnimh sa ghráf seo. Is lú ná 0.1% d'astaíochtaí iomlána CIÉ Tours agus Cuideachta Sealbhaíochta CIÉ.

Úsáideann Grúpa CIÉ breosla díosail den chuid is mó mar a phríomhfhoinsí fuinnimh, mar a léirítear i bhFigiúr 5. Mar sin féin, táthar ag súil le hathrú suntasach ar éifeachtúlacht fuinnimh leis an athrú atá beartaithe go teicneolaíochtaí leictreacha ceallraí agus leictreacha do chabhlaigh an Ghrúpa. Táthar ag súil go n-athróidh an t-athrú seo próifíl tomhaltas fuinnimh an Ghrúpa sa mheántearma agus san fhadtearma agus muid ag bogadh ar shiúl ó dhíosal agus ag éirí níos mó i dtreo leictreachais mar phríomhfhoinsí fuinnimh. Déanfaidh an t-athrú

ar fhoinsí fuinnimh comhréir na n-astaíochtaí a athchothromú, rud a fheicfidh laghdú ar astaíochtaí Raon 1 agus méadú ar astaíochtaí Raon 2. In 2023, b'ionann astaíochtaí Scóip 1 Ghrúpa CIÉ agus 92% d'astaíochtaí comhcheangailte Scóip 1 agus Scóip 2 an Ghrúpa. De réir mar a imlonnaíonn Grúpa CIÉ níos mó teicneolaíochtaí feithiclí leictreacha ar fud an chabhlaigh, meastar go dtiocfaidh méadú ar chomhréir na n-astaíochtaí Scóip 2 le himeacht ama.

Ídiú Fuinnimh Ghrúpa CIÉ in aghaidh an Turais Paisinéara

Figiúr 6: Tomhaltas iomlán fuinnimh (1000s MWh) breactha i gcoinne déine úsáide fuinnimh (MWh in aghaidh 1 milliún turas). Ní chuimsíonn na figiúirí iomlána ar ídiú fuinnimh sa ghraf seo Cuideachta Shealbhaíochta CIÉ agus CIÉ Tours. Is lú ná 0.1% d'astaíochtaí iomlána Cuideachta Sealbhaíochta CIÉ agus Turais CIÉ le chéile.

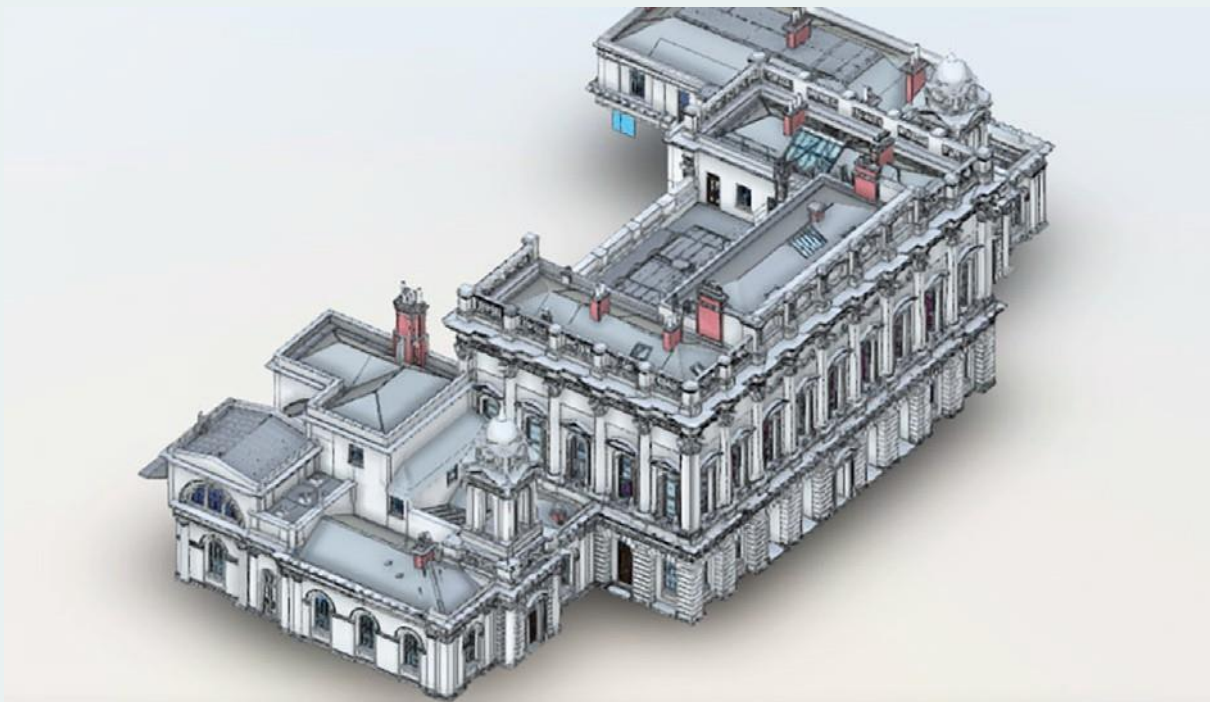
Is féidir tomhaltas fuinnimh iomlán Ghrúpa CIÉ a bhreacadh i gcoinne líon na dturas paisinéirí a sheachadtar chun figiúr déine fuinnimh a fháil (Figiúr 6). Soláthraíonn an méadrach déine fuinnimh léargas ar fheidhmíocht éifeachtúlachta fuinnimh an Ghrúpa, agus léiríonn méadrach déine níos ísle leibhéal níos airde éifeachtúlachta fuinnimh.

Idir 2012 agus 2019, tháinig laghdú comhsheasmhach ar dhéine fuinnimh Ghrúpa CIÉ, in ainneoin méadú foriomlán ar ídiú fuinnimh. Léiríonn sé seo méadú leanúnach ar éifeachtúlacht fuinnimh trí uasghrádú fléanna agus trí úsáid a bhaint as teicneolaíocht atá tíosach ar fhuinneamh. In 2020 agus 2021, tháinig laghdú ar úsáid fuinnimh Ghrúpa CIÉ agus mhéadaigh déine fuinnimh. Ba é ba chúis leis seo go príomha na srianta taistil a chuir COVID-19 i bhfeidhm, rud a chuir srian le cumas feithiclí paisinéirí a iompar. Mar thoradh air sin, mhéadaigh an tomhaltas fuinnimh in aghaidh gach milliún turas paisinéara le linn na tréimhse seo. Mar sin féin, de réir mar a tháinig turais phaisinéirí ar ais go dtí na leibhéil réamhphaindéimeach, tháinig laghdú suntasach arís ar an úsáid fuinnimh in aghaidh gach milliún turas paisinéara, ag féachaint an leibhéal is ísle riamh de 3.71 kWh in aghaidh an turais (Figiúr 6).

Agus Grúpa CIÉ ag leanúint ar aghaidh ag infheistiú i dteicneolaíocht atá tíosach ar fhuinneamh inár n-oibríochtaí, lena n-áirítear giniúint fuinnimh in-athnuaite taobh thiar den mhéadar agus uasghráduithe teicneolaíochta, tá sé mar aidhm againn méadrach déine fuinnimh laghdaithe a choinneáil.

Tionscnaimh Éifeachtúlachta Fuinnimh

Le tacaíocht ó chiste inbhuanaitheachta CIÉ, rinneadh iniúchtaí fuinnimh agus staidéir féidearthachta ar fud príomh-iostaí Bhus Éireann agus Bhus Átha Cliath, agus trí fhoirgneamh oifige do Chuideachta Shealbhaíochta CIÉ, lena n-áirítear Stáisiún Heuston stairiúil. Cuirfidh torthaí na staidéar seo eolas ar fáil d'oibreacha iarfheistithe amach anseo chun feidhmíocht fuinnimh foirgnimh a fheabhsú agus déanfaidh siad measúnú ar dheiseanna do ghiniúint fuinnimh in-athnuaite ar an láthair ar fud na suíomhanna seo. Tá sé mar aidhm ag Iarnród Éireann measúnuithe rátála BER a chur i gcrích ar fud a gcuid foirgneamh ag tosú in 2024.

Shuiteáil Iarnród Éireann painéil ghréine PV 50 m² ar dhíon stáisiún Heuston in 2023. Déanfaidh an clár píolótach seo measúnú ar an bhfuinneamh féideartha ginte ag painéil ghréine sa láthair seo, agus léireoidh measúnuithe tosaigh go bhféadfaí an clár a leathnú go dtí an chuid eile den spás díon fairsing atá ar fáil, faoi réir indéantachta. Ó Lúnasa go Nollaig 2023, ghin an córas gréine PV thart ar 4.7 MWh fuinnimh don láithreán.

Rinneadh suiteáil phíolótach gréine PV ag iosta an Sciobairín de chuid Bhus Éireann go luath in 2023, agus tá an láithreán féin-leordhóthanach fuinnimh 72% anois. Tá rolladh amach ceadaithe do sé ionad breise i mBus Éireann ó 2024-2025, le tacaíocht ó Chiste Inbhuanaitheachta CIÉ.

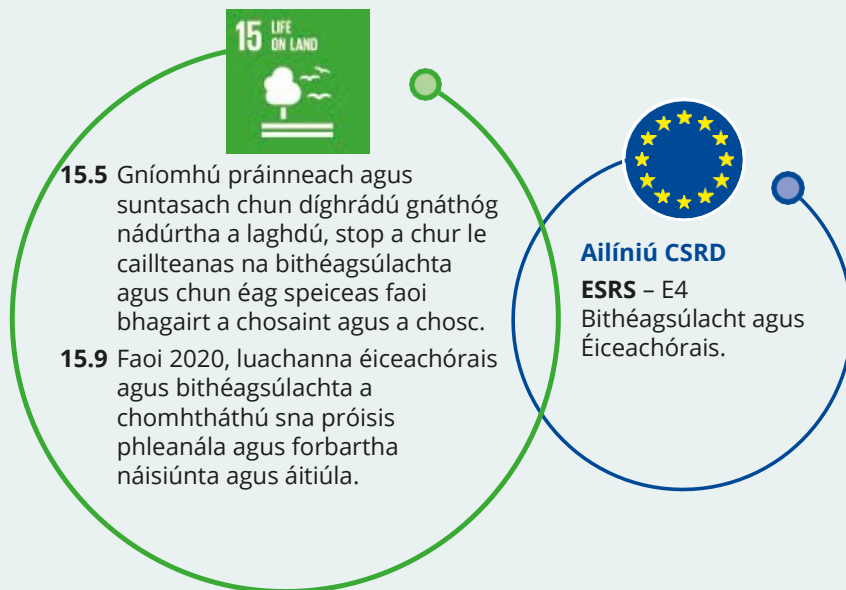
Meastar go mbeidh féin-leordhóthanacht láithreach 43% ar an meán ar fud na sé shuíomh nua, agus tá sé réamh-mheasta go sábhálfar thart ar 389,415 kWh in aghaidh na bliana ar na láithreacha seo ar úsáid leictreachais.

Le tacaíocht ó chiste inbhuanaitheachta CIÉ, d'fheistigh Bus Átha Cliath teicneolaíocht fomhéadraithe agus monatóireachta fuinnimh ar dheich n-iosta in 2023, agus tá oibreacha breise le críochnú in 2024 chun suiteáil iomlán a dhéanamh ar mhéadair leictreachais, uisce agus gháis. Tabharfaidh sé seo deis do mhonatóireacht níos cruinne ar úsáid fuinnimh agus uisce ar fud na n-iostaí. Bus Éireann also plan to roll out sub metering and monitoring to three sites as an initial pilot scheme in 2024.

Tá beartas fuinnimh á fhorbairt don Ghrúpa chun riosca a phleanáil, a bhainistiú, a sholáthar, a mhaoiniú agus a bhainistiú thar mheascán de bhreoslaí malartacha. Tá trí phríomhréimse fócais sainaitheanta ag an ngrúpa oibre a dhéanann maoirsiú ar fhorbairt an bheartais: forbairt beartais breoslaí in-athnuaite, breoslaí malartacha agus trasdul fuinnimh, agus bainistíocht costais soláthair fuinnimh. Cinnteoidh an beartas fuinnimh seo soláthar fuinnimh Ghrúpa CIÉ le linn an aistrithe go feithiclí astaíochtaí nialasacha agus ísealcharbóin agus cuideoidh sé linn ár riachtanais fuinnimh amach anseo a mheas.

Réimse Gníomhaíochta: Bithéagsúlacht

15.5 Gníomhú práinneach agus suntasach chun díghrádú gnáthóg nádúrtha a laghdú, stop a chur le caillteanas na bithéagsúlachta agus chun éag speiceas faoi bhagairt a chosaint agus a chosc.

15.9 Faoi 2020, luachanna éiceachórais agus bithéagsúlachta a chomhtháthú sna próisis phleanála agus forbartha náisiúnta agus áitiúla.

Ailíniú CSRD

ESRS – E4
Bithéagsúlacht agus Éiceachórais.

Tá Grúpa CIÉ, atá ar cheann de na húinéirí talún is mó in Éirinn, ag déanamh beart chun folláine ár dtimpeallachta nádúrtha a chosaint trí infheistíocht a dhéanamh i dtionscnaimh bhithéagsúlachta, amhail speicis dhúchasacha a chur ar fud an ghréasáin agus pleananna bithéagsúlachta agus pailneoirí a chur i bhfeidhm.

Tá na hiarrachtaí atá déanta ag Grúpa CIÉ chun bithéagsúlacht áitiúil a chaomhnú ag teacht le cuspóirí agus spriocanna **Nan Phlean Gníomhaíochta Náisiúnta um Bithéagsúlacht 2023-2030**, a dhéanann a dhícheall freagracht chomhchoiteann a chothú maidir le cosaint na bithéagsúlachta in Éirinn.

Plean Uile-Éireann Pailneoir

Is plean gníomhaíochta comhroinnte éan **Plean Uile-Éireann um Pailneoirí 2021-2025** (AIPP) lena n-aontaítear ilearnálacha chun tírdhreach a thacaíonn le pailneoirí a bhunú ar fud na hÉireann agus cosc a chur ar chaillteanas gnáthóg nádúrtha agus leathnádúrtha. Mar eagraíocht chomhpháirtíochta den AIPP, tá sé ar cheann de phríomhghníomhaíochtaí an phlean “go ndéanfaidh Iarnród Éireann bainistíocht a thacaíonn le pailneoirí ar an ghréasán náisiúnta iarnróid i bPoblacht na hÉireann a chur chun cinn” trí bhearta lena n-áirítear triail a bhaint as roghanna eile seachas luibhicíd glyphosate, a rialaíonn an scaipeadh speicis phlandaí ionracha, agus feabhas a chur ar bhainistíocht féarthailte agus plandú atá neamhdhíobhálach do na pailneoirí ar fud na stáisiún go léir. In 2023, chríochnaigh Iarnród Éireann pleananna pailneora do shé stáisiún breise, ag tógáil an t-íomlán suas go 53 faoi dheireadh 2023.

I mí Dheireadh Fómhair 2022, thug Bus Éireann tacaíocht don AIPP, d’fhormhuinigh sé an Plean go foirmiúil agus d’aontaigh sé gníomhartha sonracha a ghlacadh iad féin chun cabhrú leis. Tacaíonn Bus Éireann le roinnt láithreán do speicis pailneoirí mar chuid dá bplean gníomhaíochta bithéagsúlachta foriomlán.

Ár dTionchar a Bhainistiú

Cuimsíonn líonra Iarnród Éireann timpeall 2,200 km de chonair iarnróid thar raon tírdhreacha agus éiceachórais. Éilíonn an líonra cothabháil rialta ar rianta, stáisiúin, droichid, comharthaíocht agus trealamh leictreach, atá suite gar do thimpeallachtaí dinimiciúla agus bithéagsúlachta an dorchla iarnróid. Chun a dtionchar le linn oibreacha caipitil agus tionscadail chothabhála a bhainistiú, d’fhorbair Iarnród Éireann sraith de **Threoirlínte Bithéagsúlachta** don fhoireann le leanúint agus iad ag obair in aice le láithreáin atá íogair ó thaobh na héiceolaíochta de. Leagtar amach sna treoirlínte na nósanna imeachta cearta lena chinntiú go gcaomhnaítear speicis chosanta, fálta sceach agus dobharlaigh.

Cás-Staidéar: Treoirlínte Bithéagsúlachta Iarnród Éireann i nGníomh

Suiteáilte Túr Ialtóg tar éis oibreacha cothabhála comhartha

Fuarthas amach go raibh ialtóga istigh i mbosca comhartha feadh iarnród gníomhach i nGaillimh. Chun cosc a chur ar na hialtóga dul isteach sa bhosca arís, fuarthas ceadúnas maolaithe ón tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra. Chun fara nó foscadh eile a sholáthar do na sciatháin leathair, chuir Iarnród Éireann Túr Ialtóg isteach in aice leis an chábán comharthaíochta

Gnáthóg beach mianadóireachta i gcarrchlós stáisiún Chaisleán an Bharraigh

Thángthas ar shuíomh gnáthóige féideartha chun beacha aonair a mhianadóireacht, speiceas pailneora dúchasach, ag Stáisiún Chaisleán an Bharraigh ag Iarnród Éireann. Tochailt na beacha seo poill sa talamh chun a n-éanach, agus éilíonn siad réimsí gairbhéil nó ithir lom chun na críche seo. Tá roinnt limistéar i gcarrchlós an stáisiúin a fhreastalaíonn ar a gcuid riachtanas, agus tá dréachtphlean á fhorbairt chun an suíomh a fheabhsú lena chaomhnú. Áiríonn an plean glanadh eadhneán agus plandaí eile a chlúdaíonn an ithir, síolta bláthanna fiáine a chur chun foinse bia a sholáthar do na pailneoirí agus comharthaí a chur suas chun an pobal a chur ar an eolas faoin tionscadal. Beidh cothabháil bhliantúil de dhíth ar an láithreán, ach níor cheart aon lotnaidicídí a chur air. Tá an tionscadal seo mar chuid de chomhoibriú Iarnród Éireann leis an bPlean Uile-Éireann um Pailneoirí, a bhfuil sé mar aidhm aige pailneoirí a chosaint agus a chur chun cinn ar fud na tíre.

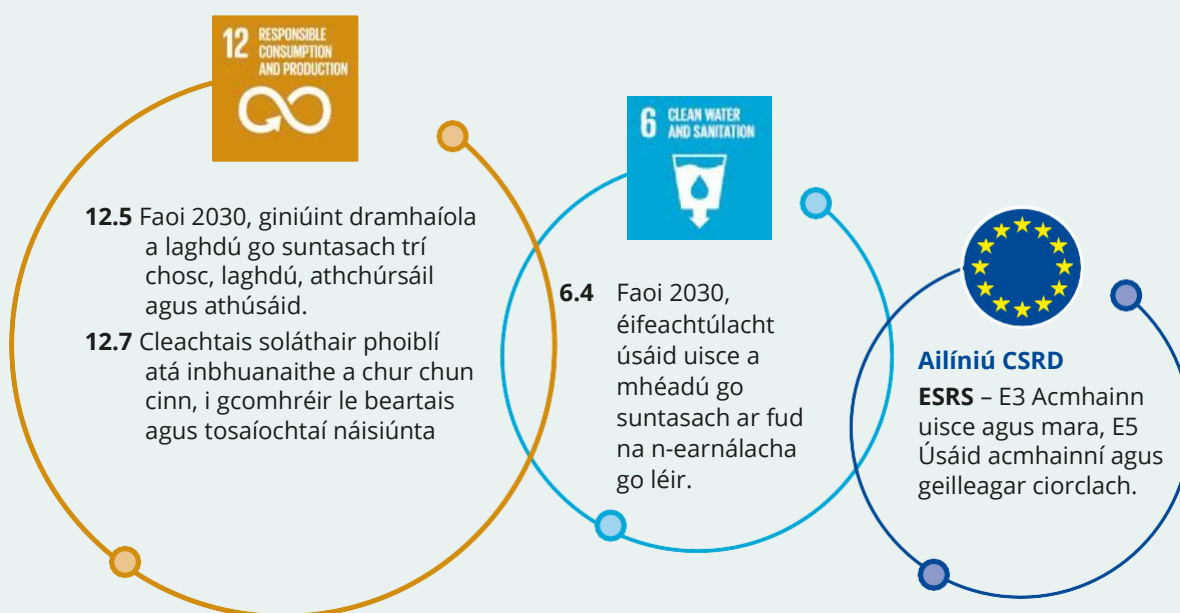
Ár nÉiceachórais Áitiúla a Shaibhriú

Tá Grúpa CIÉ ag tacú le raon tionscadal a infheistíonn inár mbithéagsúlacht agus inár gcaipiteal nádúrtha. Idir 2022 agus 2023, chuir Bus Átha Cliath isteach gairdíní bithéagsúlachta agus folláine ar fud roinnt suíomhanna, le tacaíocht ó Chiste Inbhuanaitheachta CIÉ. Tá sé beartaithe ag Bus Átha Cliath an tionscnamh seo a leathnú go suíomhanna breise in 2024. Feabhsóidh na gairdíní seo an bithéagsúlacht i gcathair Bhaile Átha Cliath, agus ag an am céanna cuirfear spásanna nádúrtha lasmuigh ar fáil d'fhostaithe gur féidir leo taitneamh a bhaint as le linn sosanna, am lóin, nó tar éis oibre.

Go dtí seo, tá 4.35 heicteár (iomlán) de choillearnach dhúchasach curtha ag Iarnród Éireann. In 2023, cuireadh 300 crann ar 0.1 heicteár de thalamh talún. Leanfar leis an tionscnamh plandála seo in 2024 agus sna blianta ina dhiaidh sin.

In 2023, chuir Iarnród Éireann agus CIÉ tús le straitéis bhithéagsúlachta a fhorbairt do ghabháiltais Iarnród Éireann agus CIÉ. Áireofar ar phríomhghnéithe na straitéise léarscáiliú talún agus réadmhaoin CIÉ/Iarnród Éireann, lena n-áirítear an 2,200 km de chonairí saibhir ó thaobh bithéagsúlachta feadh an ghréasáin iarnróid; sócmhainní bithéagsúlachta a mhapáil ar fud thalamh agus réadmhaoin an Ghrúpa; agus limistéir i mbaol a aithint le haghaidh cosanta agus athchóirithe.

Réimse Gníomhaíochta: Geilleagar Ciorclach

Tá Grúpa CIÉ ag obair chun ciorclaíocht a uasmhéadú ar fud ár n-oibríochtaí agus ár slabhra luacha trí dhramhaíl plaisteach, pacáistiú, leictreonaic, tógála agus ábhar tógála, agus uisce a íoslaghdú, agus an ráta athchúrsála a mhéadú ar fud gach Cuideachta Oibriúcháin. Cuidíonn tionscnaimh um gheilleagar ciorclach Ghrúpa CIÉ freisin le tacú le haidhmeanna reachtaíocht chomhshaoil na hÉireann agus na hEorpa, lena n-áirítear an Straitéis um Gheilleagar Ciorclach 2021 agus an tAcht um Gheilleagar Ciorclach 2022.

Bainistiú dramhaíola

Gineann Grúpa CIÉ trí phríomhshruth dramhaíola inár n-oibríochtaí: dramhaíl ghinearálta, dramhaíl in-athchúrsáilte, agus dramhaíl ghuaiseach. Tá an sruth dramhaíola guaisí comhdhéanta de na seachtháirgí a bhaineann le feithiclí tromshaothair a oibriú agus a sheirbhísiú, mar chuisnitheoir innill, ola mhótair, cadhnraí agus ceirteacha olacha.

Chun cabhrú lena n-oibríochtaí a threorú le bheith níos tíosaí ar acmhainní, d'fhorbair Iarnród Éireann straitéis chuimsitheach um bainistiú dramhaíola agus geilleagar ciorclach in 2023. Tugtar breac-chuntas sa straitéis ar phleananna Iarnród Éireann bogadh ó fhócas líneach 'Tóg-Déan-Úsáid' i dtreo cur chuige níos ciorclach nuair a dhéantar machnamh ar roghanna eile ar nós athmhachnamh a dhéanamh ar an ghá atá leis an ábhar ag an chéim deartha, táirgí a mhairfidh níos faide a cheannach, agus deisiú a dhéanamh. míreanna nuair is féidir. Tá sé mar aidhm acu freisin díriú ar leithscaradh dramhaíola a fheabhsú ar fud an ghréasáin agus tá sé beartaithe acu bonneagar breise deighilte dramhaíola a shuiteáil thar fiche stáisiún chun rátaí athchúrsála a fheabhsú. Faigheann an tionscadal seo tacaíocht ó Chiste Inbhuanaitheachta CIÉ agus cuirfear tús leis go luath in 2024.

D'fhorbair Bus Éireann plan um gheilleagar ciorclach agus bainistíochta ábhar in 2023 a leagann amach spriocanna laghdaithe dramhaíola agus athchúrsála, comhshaoil

agus dul chun cinn maidir le prionsabail an tsoláthair ghlais a chur i bhfeidhm. Le tacaíocht ó Chiste Inbhuanaitheachta CIÉ, chuir Bus Éireann isteach burlairí dramhaíola cairtchláir athchúrsála ag roinnt iostaí in 2022 chun leithscaradh ceart dramhaíola agus athchúrsáil ábhar cairtchláir a chinntiú. Tháinig méadú 15.5% ar a ráta athchúrsála in 2023 i gcomparáid le 2019 mar thoradh ar shuiteáil na mbuarnálaithe dramhaíola, agus leathnóidh Bus Éireann an tionscnamh seo chuig láithreáin bhreise in 2024 tar éis rath an tionscadail tosaigh.

In 2023, d'fhorbair Bus Átha Cliath clár dramhaíola agus geilleagar ciorclach mar chuid dá bplean bainistíochta dramhaíola foriomlán. Le tacaíocht ó chiste inbhuanaitheachta CIÉ, in 2024 cuirfear bonneagar agus oiliúint foirne deighilte dramhaíola i bhfeidhm go céimneach chuig iostaí, oifigí agus stáisiúin chun cabhrú le rátaí athchúrsála a fheabhsú.

Rátaí Athchúrsála Ghrúpa CIÉ

	2022	2023	Sprioc 2030	Athrú ón bhliain roimhe sin
Bus Átha Cliath	73%	74%	75%	▲
Bus Éireann	20%	25.5%	70%	▲
Iarnród Éireann	52%	51%	70%	▼
Cuideachta Shealbhaíochta Chóras Iompair Éireann	33%	39.5%	Níl sé i bhfeidhm go fóill	▲
Camchuariteanna CIÉ	29%	35.3	Níl sé i bhfeidhm go fóill	▲

Tábla 1. Ríomhtar rátaí athchúrsála de réir chionroinn na dramhaíola a chuirtear le hathchúrsáil as méid iomlán na dramhaíola ginearálta. Ní chuirtear dramhaíl ghuaiseach san áireamh sa ráta athchúrsála.

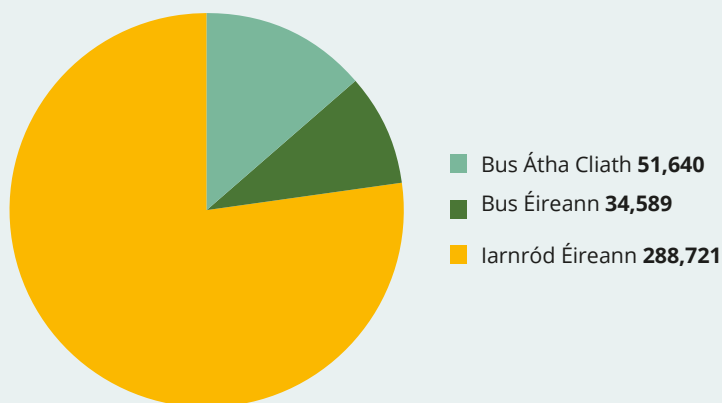

Bainistíocht Uisce

Bíonn Grúpa CIÉ ag brath go mór ar uisce le haghaidh ár n-oibríochtaí laethúla, go háirithe le haghaidh cothabhála agus níos álain feithiclí (Figiúr 7). Chun ár dtiomantas do bhainistiú acmhainní inbhuanaithe a bhaint amach, tá iniúchtaí ar úsáid uisce á ndéanamh ag Cuideachtaí Oibriúcháin Ghrúpa CIÉ, ag suiteáil méadair chliste, agus ag suiteáil teicneolaíochtaí coigilte uisce chun ligean dúinn uisce a úsáid ar bhealach níos éifeachtaí ar fud ár n-oibríochtaí.

In 2023, shocraigh Bus Éireann sprioc maidir lena n-úsáid uisce a laghdú 40% faoi 2030 ó bhliain bhonnlíne 2019. Chun cabhrú leis an sprioc seo a bhaint amach, chuir Bus Éireann iniúchtaí éifeachtúlachta uisce i gcrích agus chuir siad méadair chliste isteach i seacht gcinn dá n-iostaí. Mar gheall ar chruinneas feabhsaithe agus ar fáil na sonraí úsáide uisce in éineacht le torthaí na n-iniúchtaí uisce, tháinig laghdú ar úsáid uisce ar fud na suíomhanna in 2023 i gcomparáid le 2019. Leathnófar an tionscnamh seo chuig láithreáin bhreise a thosóidh in 2024 agus a fhaigheann tacaíocht ó Chiste Inbhuanaitheachta CIÉ.

Úsáid Uisce Ghrúpa CIÉ 2023 (m³)

Figiúr 7: Tomhaltas úsáide dramhaíola Grúpa CIÉ in 2022, tuairiscithe i méadair chiúbacha uisce.

Mar chuid dá n-iarrachtaí a n-úsáid uisce a laghdú, chuir Bus Átha Cliath isteach córas bailithe uisce báistí ag a iosta Chnoc an Linsigh in 2023. Rinneadh monatóireacht ar choigilteas uisce tar éis cur i bhfeidhm, rud a léirigh laghdú níos mó ná 8% ar úsáid uisce príomhlíonra i gcomparáid le billí uisce 2022. Suiteálfar córais bailithe uisce báistí freisin in iostaí na Rinne agus Dhomhnach Broc ag tosú in 2024. Tacaíonn Ciste Inbhuanaitheachta CIÉ le suiteáil gach córais bailithe uisce báistí.

Soláthar Poiblí Glas agus Rannpháirtíocht Slabhra Luacha

Is modh straitéiseach é soláthar poiblí glas (GPP) do Ghrúpa CIÉ chun ár gcumhacht ceannaigh a ghíaráil chun catha soláthair níos inbhuanaithe a chothú. Tríd an GPP, déanaimid iarracht earraí, seirbhísí nó oibreacha a bhfuil tionchar comhshaoil laghdaithe acu a aimsiú ar feadh a saolré. Tá spriocanna agus straitéisí i bhfeidhm ag Cuideachtaí Oibriúcháin Ghrúpa CIÉ chun a chinntiú go gcuirtear na critéir SPG cuí san áireamh ina gconarthaí agus ina dtairiscintí, agus é mar sprioc acu líon na gconarthaí agus na dtairiscintí a bhfuil critéir inbhuanaitheachta leo a mhéadú. Tá an próiseas seo ar aon dul le tiomantas na hÉireann d'éifeachtúlacht acmhainní agus do gheilleagar ciorclach. Ardaíodh sprioc Bhus Éireann maidir le critéir inbhuanaitheachta a áireamh i 75% de na tairiscintí faoi 2030 go sprioc 95%, rud a léiríonn an dul chun cinn ábhartha atá déanta ag an gcuideachta go dtí seo. Maidir leis sin, Tá Beartas Ceannaigh Freagrach i bhfeidhm ag Iarnród Éireann freisin agus é mar sprioc aige critéir roghnúcháin inbhuanaitheachta a ionchorprú i 100% dá dtairiscintí faoi 2030, agus cuireann Bus Átha Cliath critéir inbhuanaitheachta san áireamh sna tairiscintí.

Is dúshlán suntasach do Bhus Éireann agus don Roinn Oideachais, atá ag brath ar 1,300 conraitheoir tríú páirtí, seirbhísí iompair scoile a ghlasú.

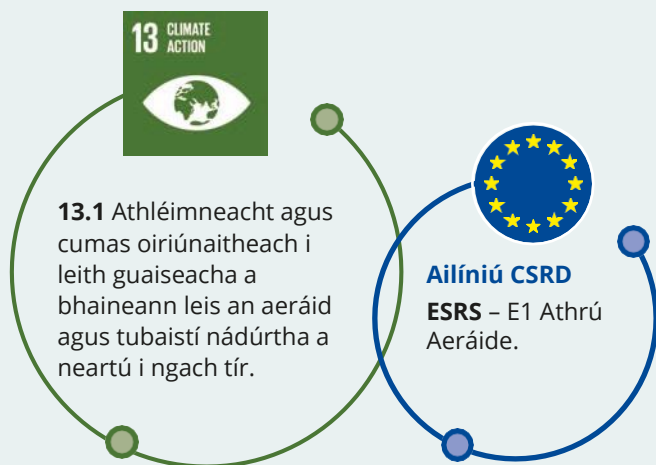
In 2023, críochnaíodh measúnú saolré ar fhlít busanna scoile agus busanna cathrach Bhus Éireann.

D'oibrigh CIÉ Tours, agus iad ag obair chun a lorg carbóin agus astaíochtaí GCT a laghdú, lena soláthróir cóistí chun ceann dá dturas a oibriú ag baint úsáide as cóiste faoi thiomáint HVO. Beidh an turas seacht lá ag feidhmiú le linn shéasúr 2024 le thart ar 60 imeacht. Tá na comhpháirtíochtaí straitéiseacha seo riachtanach chun athrú ar fud an tionscail a bhrú chun cinn, mar spreagann siad soláthraithe chun roghanna níos cairdiúla don chomhshaol a fhorbairt agus a thairiscint, ag teacht leis an mbrú domhanda ar inbhuanaitheacht.

Agus Grúpa CIÉ ag leanúint ar aghaidh ag infheistiú i dteicneolaíocht atá tíosach ar fhuinneamh inár n-oibríochtaí, lena n-áirítear giniúint fuinnimh in-athnuaite taobh thiar den mhéadar agus uasghráduithe teicneolaíochta, tá sé mar aidhm againn méadrach déine fuinnimh laghdaithe a choinneáil.

Tríd an SPG, déanaimid iarracht earraí agus seirbhísí a bhfuil tionchar laghdaithe acu ar an chomhshaol a aimsiú ar feadh a saolré.

Réimse Gníomhaíochta: Athléimneacht Aeráide

Tá tionchair fhisiceacha an athraithe aeráide – patrúin báistí athraitheacha, déine méadaithe na n-imeachtaí foircneacha aimsire, ardú ar leibhéal na farraige, agus teocht domhanda téamh – á bhraith in Éirinn cheana féin. Is éard is oiriúnú aeráide ann ná bearta agus straitéisí réamhghníomhacha a fhorbairt chun coinníollacha athraitheacha aeráide agus tionchair ghaolmhara a réamh-mheas, ullmhú dóibh agus freagairt dóibh. Is gné bhunúsach de ghníomhaíocht aeráide é seo agus tá sé leagtha amach sa **Chreat Náisiúnta Oiriúnaithe**, inar iarr an Earnáil Leathstáit Tráchtála a gcuid oibríochtaí agus seirbhísí féin a chosaint chomh maith le tacú le cur chun feidhme níos leithne na ngníomhaíochtaí oiriúnaithe. Chun athléimneacht aeráide a mhéadú trí oiriúnú, tá Grúpa CIÉ ag obair lena chinntiú gur féidir lenár mbonneagar agus ár sócmhainní rithábhachtacha tionchair an athraithe aeráide a sheasamh agus a ghnóthú.

Tionscadal Cosanta Bonneagair Iarnróid an Chósta Thoir (ECRIPP)

Ag trasnú an iarnróid cósta ó dheas ó Bhaile Átha Cliath go Cill Mhantáin, tá codanna áirithe de na limistéir chósta i mbaol ó thionchair chreimeadh cósta, tuilte cósta, briseadh tonnta agus éagobhsaíocht aille. Táthar ag súil go dtiocfaidh méadú ar na tionchair seo ó thaobh minicíochta agus déine de sna blianta atá le teacht mar thoradh ar athrú aeráide.

Bunaíodh Tionscadail um Chosaint Bonneagar Iarnróid an Chósta Thoir (ECRIPP) chun an chosaint cois cósta feabhsaithe riachtanach a sholáthar don bhonneagar iarnróid atá ann cheana sna limistéir atá buailte leis an ngréasán iarnróid.

Tá an fhoireann tionscadail ag déanamh measúnuithe fhisiceacha agus ag measúnú srianta comhshaoil gach ceann de na cúig limistéar cille cósta.

Tá bearta iomchuí forbartha acu agus bhreithnigh siad na rioscaí agus na deiseanna a bhaineann le gach rogha maidir le dul i ngleic le creimeadh cósta.

Tá roinnt suirbhéanna déanta ag an bhfoireann chun eolas a thabhairt do Chéim 2 den tionscadal, lena n-áirítear suirbhéanna éiceolaíochta neamh-ionsáite, suirbhéanna topagrafacha, agus imscrúdú talún chun an dearadh a threorú.

Tá sonraí breise ar ECRIPP agus na céimeanna atá á nglacadh chun an líne iarnróid ó Bhaile Átha Cliath go Cill Mhantáin a chosaint le fáil **ar shuíomh Gréasáin an ECRIPP**.

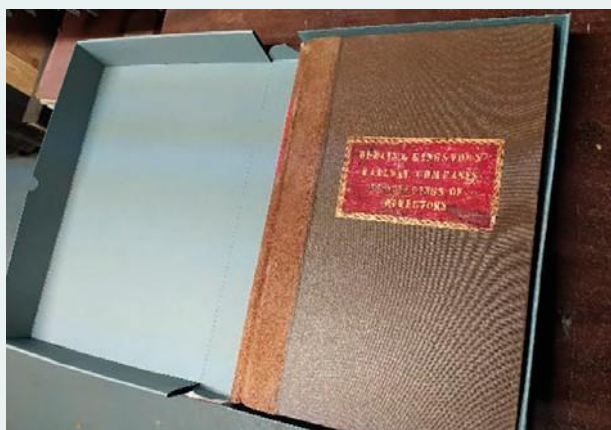
Réimse Gníomhaíochta: Rannpháirtíocht Pobail agus Oidhreacht

Is mór ag Grúpa CIÉ caidreamh a dhéanamh le carthanachtaí agus eagraíochtaí pobail mar bhealach bríoch chun comhpháirtíochtaí láidre a chothú a thacaíonn le hinfheistíocht áitiúil agus le forbairt pobail.

Tá Grúpa CIÉ i gceannas ar roinnt tionscnamh atá dírithe ar ár n-oidhreacht chultúrtha a chaomhnú. Mar sholáthraí stairiúil iompair bus agus iarnróid in Éirinn, táimid in ann teacht ar fhoirgnimh agus ar chartlanna doiciméad a bhfuil tábhacht stairiúil leo a chruthú.

Clár Oidhreachta Cartlainne

Tá bailiúchán fairsing doiciméad, léarscáileanna agus tuairiscí in oifigí CIÉ a rianáíonn stair ghréasáin bus agus iarnróid na hÉireann thar na céadta bliain. In 2023, cheap CIÉ Cartlannaí Grúpa chun tionscadal seirbhíse cartlainne a threorú agus chun an bonneagar riachtanach a chur i bhfeidhm chun seirbhís cartlainne a bhunú ag Grúpa CIÉ.

Is é fócas an chlár cartlainne, a fhaigheann tacaíocht ó chiste inbhuanaitheachta CIÉ, ná catalógú a dhéanamh ar thaifid reachtúla CIÉ agus na cuideachtaí a chuaigh roimhe atá stóráilte ag Stáisiún Heuston. Go dtí seo, tá níos mó ná leath de na taifid seo catalógaithe, glanta agus boscaí, agus tá na coinníollacha stórála uasghrádaithe. Tá leabhair atá i ndroch-chaoi seolta le haghaidh caomhnú gairmiúil, agus cuirfear tús le clár digitithe i samhradh na bliana 2024.

Déantar na taifid chatalógaithe a uaslódáil isteach i gcóras bainistíochta bailiúcháin. In 2025, forbrófar suíomh Gréasáin nua do Chartlann CIÉ, agus cuirfear an chatalóg agus na miontuairiscí digitithe ar fáil don phobal. Tá sé beartaithe go ndéanfar na taifid reachtúla go léir de na cuideachtaí iarnróid réamhtheachtaí a chatalógú faoi dheireadh 2024.

Chomh maith leis an obair seo, rinneadh sraith suirbhéanna ar ábhar cartlainne atá stóráilte in áiteanna lasmuigh de Stáisiún Heuston, lena n-áirítear ag Baile Átha Luain, Acomhal Luimnigh, Stáisiún an Phiarasigh, Europort Ros Láir, Iosta na Cloiche Leithne. Is é sprioc na hoibre seo ná an t-ábhar cartlainne atá ar úinéireacht ag Grúpa CIÉ a chainníochtú go cruinn, d'fhonn é a lárú faoi dheireadh in aon láthair amháin chun gur féidir obair chaomhnaithe agus chatalógaithe a dhéanamh.

Busáras Comóradh 70 Bliain

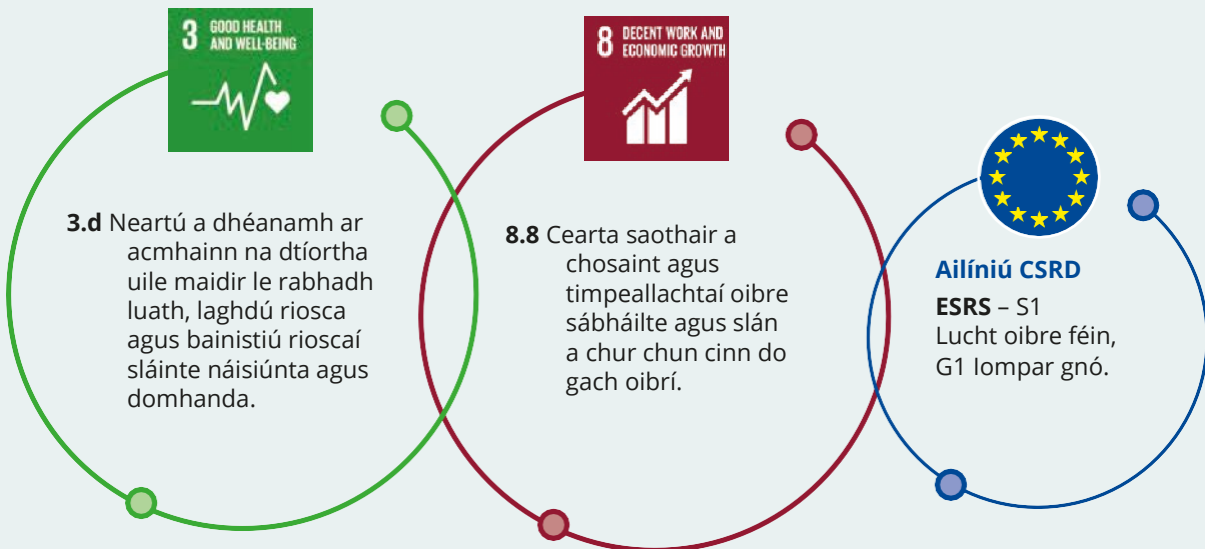
In 2023, rinne Bus Éireann comóradh 70 bliain ar an chríochfort íocónach bus ag Busáras i gcathair Bhaile Átha Cliath, ceann amháin den iliomad foirgneamh cosanta a n-oibríonn an Chuideachta as Tá pleananna fógartha ag Bus Éireann le déanaí chun Busáras a athfhorbairt sna blianta amach romhainn. Cuid lárnach den athfhorbairt beidh caomhnú oidhreachta stairiúil an fhoirgnimh agus fíis athnuaithe do bhonneagar iompair phoiblí na hÉireann go ceann 70 bliain.

Tionscnamh Grow It Yourself

In 2023, chuaigh Grúpa CIÉ i gcomhpháirtíocht le GIY "Grow it Yourself" le haghaidh "Get Ireland Growing Day", feachtas náisiúnta a spreagann pobail ar fud na hÉireann i gcleachtais inbhuanaithe garraíodóireachta agus a n-aistrítear gairdíní, grúpaí, balcóiní, clóis cúil, spásanna pobail agus ionaid oibre ina spásanna glasa. Tháinig Grúpa CIÉ chun bheith ina chomhpháirtí suaitheanta in 2023, ag ainmniú 100 fostaí agus os cionn 40 grúpa pobail chun páirt a ghlacadh sa tionscnamh 'Get Ireland Growing'. Fuair gach fostaí agus grúpa pobail paca fáis ó GIY ina raibh síolta agus treoracha ar conas sailéid agus luibheanna a fhás ón bhaile. Bhí sé mar aidhm ag an bhfeachtas béim a chur ar na tairbhí comhshaoil agus sláinte a bhaineann le bia a chothú go háitiúil.

Réimse Gníomhartha: Obair Mheas agus Folláine

Folláine Fostaithe

Is gnéithe riachtanacha de straitéis inbhuanaitheachta Ghrúpa CIÉ iad sláinte agus folláine fostaithe. Trí infheistíocht a dhéanamh i folláine fhisiciúil, mheabhrach agus mhothúchánach ár bhfoirne, is féidir linn timpeallacht oibre dhearfach agus tháirgiúil a chruthú a chothaíonn nuálaíocht, comhoibriú agus rannpháirtíocht. Tá éagsúlacht tionscnamh agus clár curtha i bhfeidhm ar fud Ghrúpa CIÉ chun sláinte agus folláine fostaithe a chur chun cinn, lena n-áirítear clár chúnamh d'fhostaithe, dúshlámh folláine, seimineáir shaineolaithe ar ábhair éagsúla sláinte, cúrsaí garchabhrach, cúrsaí chun stop a chaitheamh tobac, acmhainní meabhairshláinte, agus Grúpa- líonra leathan Seaimpíní Folláine.

Tá cur chuige saincheaptha glactha ag Grúpa CIÉ maidir le sláinte fostaithe, agus tá an aip 'Ignition Go' á sheoladh ag Iarnród Éireann bunaithe ar thaighde tosaigh a rinne an Roinn Diaibéiteas le hoibrithe iompair. Ós rud é go bhféadfadh riosca níos airde a bheith ag grúpaí fostaithe ar leith, go háirithe tiománaithe agus oibrithe sealadaí, maidir le hiarmhairtí sláinte a bhaineann le stíleanna maireachtála suaite, tá an clár Ignition Go deartha chun oiliúint phearsanta sláinte, acmhainní oideachais agus imeachtaí beo a thairiscint atá dírithe ar stíl mhaireachtála shláintiúil a chur chun cinn.

Ardán ar Líne 'Well on Track'

I rith 2023, d'fhorbair Ranna Sláinte agus Folláine Ghrúpa CIÉ mol folláine ar líne a bhí dírithe ar fhaisnéis, treoir agus tacaíocht folláine a sholáthar d'fhostaithe. Seolta go luath in 2024, cabhraíonn an t-ardán ar líne le fostaithe a gcuid sláinte agus folláine foriomlán a fhoghlaim agus a fheabhsú trí acmhainní agus seimineáir ghréasáin a sholáthar dóibh ar ábhair éagsúla a bhaineann leis an tsláinte.

Bailíonn an t-ardán faisnéis ó líonra carthanachta, neamhbhrabúis, agus gníomhaireachtaí rialtais atá ag dul i méid a chlúdaíonn gnéithe éagsúla den fholláine, lena n-áirítear gnéithe airgeadais, sóisialta, comhshaoil, stíl mhaireachtála, éagsúlachta agus cuimsiú. Tá an mol folláine ar líne seo maoinithe ag Ciste Inbhuanaitheachta CIÉ.

Deimhniú Marcála KeepWell

Tá Grúpa CIÉ tiomanta do thimpeallacht oibre atá sábháilte agus sláintiúil a chothú dár bhfostaithe, dár gconraitheoirí agus dár gcustaiméirí. Mar chuid den ghealltanais seo, tá roinnt Cuideachtaí Oibriúcháin Ghrúpa CIÉ tar éis clárú le Déimhniú Marcála KeepWell IBEC, creidiúnú náisiúnta a aithníonn eagraíochtaí a dhéanann infheistíocht i sláinte agus folláine san ionad oibre.

Deimhniú Marcála KeepWell

CIÉ HC	✓
Bus Éireann	✓
Iarnród Éireann	✓
Bus Átha Cliath	✓

Sábháilteacht san Ionad Oibre

Tá Grúpa CIÉ tiomanta do thimpeallacht oibre atá sábháilte agus sláintiúil a sholáthar dár bhfostaithe agus dár bpáisinéirí. Cuireann gach Cuideachta Oibriúcháin a bpolasaithe sláinte agus sábháilteachta féin i bhfeidhm a ndéantar athbhreithniú agus nuashonrú rialta orthu de réir mar is gá. Oibríonn gach ball foirne lena chinntiú go bhfuil próisis i bhfeidhm chun an cleachtas is fearr a cheadú maidir le sábháilteacht agus slándáil san ionad oibre, agus go gcuirtear na próisis sin i bhfeidhm ar fud a stáisiúin, iostaí, ar fheithiclí, agus ar mhaoin Ghrúpa CIÉ. Tá sé mar aidhm ag na beartais a chinntiú go gcomhlíonann Grúpa CIÉ gach reachtaíocht agus rialachán ábhartha agus go gcothaíonn sé cultúr sábháilteachta agus folláine i measc ár bhfoireann agus ár gcustaiméirí.

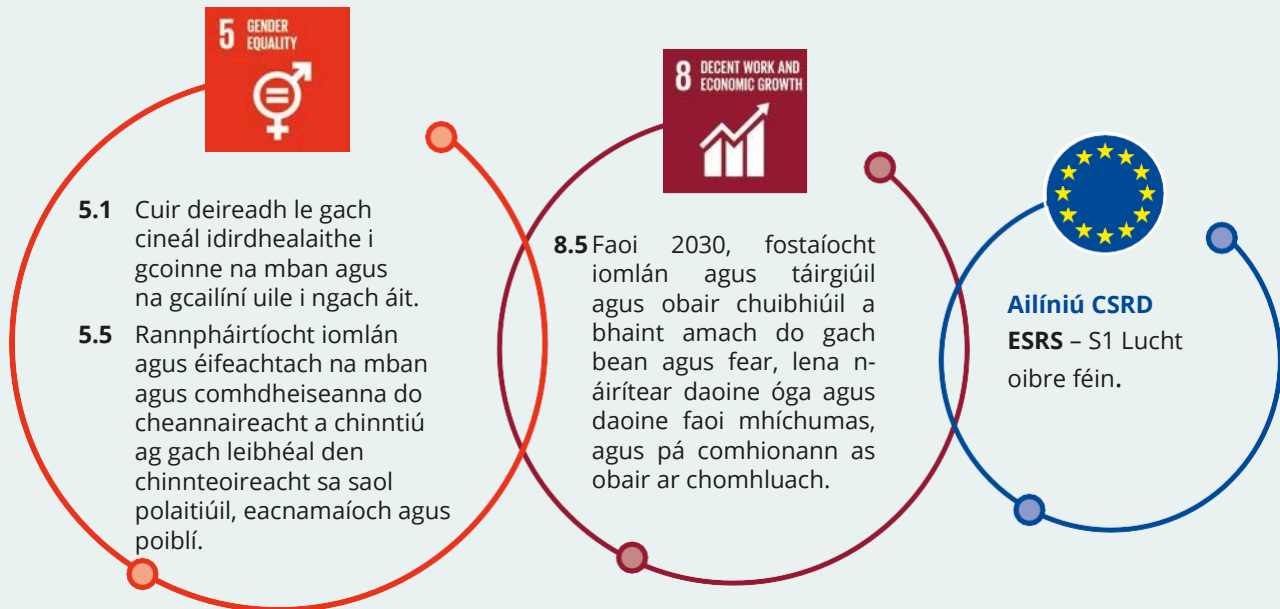
Iompar Gnó

Tá gealltanais Ghrúpa CIÉ maidir le frithchaimiléireacht, nochtadh cosanta agus frith-idirdhealú ar fáil ar leathanach gréasáin **Rialachais Chorporáidigh CIÉ**. Léiríonn na gealltanais seo luachanna agus prionsabail Ghrúpa CIÉ, chomh maith lenár n-oibleagáidí dlíthiúla agus eiticiúla maidir le gníomhaíochtaí gnó a dhéanamh. Tá Grúpa CIÉ ag súil go gcloífidh gach fostaí, conraitheoir, soláthróir agus comhpháirtí leis na gealltanais seo agus go seasfaidh siad leis na caighdeáin is airde ionracais, cothroime agus urraim agus iad ag déileáil le Grúpa CIÉ agus lenár bpáirtithe leasmhara.

Comhmhargáil

Déanann Grúpa CIÉ idirbheartaíocht lenár bhfostaithe trí phróiseas na cómhargála. Déanann Grúpa CIÉ idirbheartaíocht fostaíochta bhfostaithe trí phróiseas na cómhargála. Is é an cleachtas laistigh de Ghrúpa CIÉ ná oibriú le ceardchumainn a dhéanann ionadaíocht thar ceann raon leathan catagóirí foirne. Tá stair fhada ag Grúpa CIÉ i mbun caibidlíochta le ceardchumainn agus tá comhaontuithe i bhfeidhm go dtí seo le scór bliain anuas. Léiríonn na comhaontuithe seo comhthuiscint agus meas ar chearta agus ar fhreagrachtaí na bpáirtithe go léir. Feidhmíonn siad mar theist ar an idirphlé cuiditheach atá coinnithe thar na blianta, rud a chothaíonn timpeallacht oibre atá cobhsaí agus táirgiúil.

Réimse Gníomhaíochta: Éagsúlacht agus Comhdheiseanna

Comhionannas, Éagsúlacht agus Ionchuimsiú

Tá ráitis nó beartais Chomhionannais agus Éagsúlachta i bhfeidhm ag Cuideachtaí Oibriúcháin Ghrúpa CIÉ, rud a léiríonn ár dtiomantas leanúnach do chur chun cinn an chomhionannais, na héagsúlachta agus an neamh-idirdhealaithe. Síneann an tiomantas seo chuig ár bhfostaithe, ár gcustaiméirí, agus na pobail níos leithne a bhfuil sé mar aidhm againn freastal orthu.

Ráiteas Éagsúlachta Bhus Éireann.

Beartas Ilchineálachta agus Cuimsithe Bhus Átha

Cliath Ráiteas Comhionannais agus Éagsúlachta

Iarnród Éireann Beartas Ilchineálachta agus

Cuimsithe CIÉ

Cuireann Grúpa CIÉ oiliúint ar chomhionannas, éagsúlacht agus cuimsitheacht ar fáil d'fhostaithe ag brath ar a ról. In 2023, cuireadh oiliúint ar chlaonadh neamhfhiosrach ar fáil d'fhostaithe a bhfuil údarás fruilithe acu, ag díriú ar an ról atá ag an gclaonadh i gcinntí laethúla agus ar na céimeanna is féidir le fostaithe a dhéanamh chun é seo a bhainistiú. Thacaigh an Ciste Inbhuanaitheachta leis an oiliúint um laofacht neamh-chomhfhiosach.

Tuarascálacha ar an Bhearna Pá Inscne

Tar éis chur i bhfeidhm an Achta um Fhaisnéis ar Bhearnaí Pá Inscne 2021, d'fhoilsigh gach Cuideachta Oibriúcháin a gcéad tuarascáil bhliantúil ar bhearna pá inscne in 2022. Tugann na tuarascálacha breac-chuntas ar an ionadaíocht inscne thar gach Cuideachta Oibriúcháin, an bhearna pá inscne (má tá sé i láthair), agus tionscnaimh atá i bhfeidhm chun an bhearna pá inscne agus/nó an bhearna ionadaíochta inscne a laghdú. Tá Grúpa CIÉ tiomanta ní amháin do chinntiú nach gcuireann an bhearna pá inscne aon inscne faoi mhíbhuntáiste, ach freisin d'ionadaíocht na mban a mhéadú ar fud na gCuideachtaí Oibriúcháin san earnáil iompair a raibh fir i gceannas uirthi go stairiúil.

Tuarascáil Bhearna Pá Inscne Bhus Átha Cliath

2023 Tuarascáil Bhearna Pá Inscne Bhus

Éireann 2023 Tuarascáil Bhearna Pá Inscne

Iarnród Éireann 2023

Trí infheistíocht a dhéanamh i
folláine fhisiciúil, mheabhrach agus
mhothúcháinach ár bhfoirne, is
féidir linn timpeallacht oibre
dhearfach agus tháirgiúil a chruthú
a chothaíonn nuálaíocht,
comhoibriú agus
rannpháirtíocht.

Méadracht Bhearnaí Pá Ghrúpa CIÉ

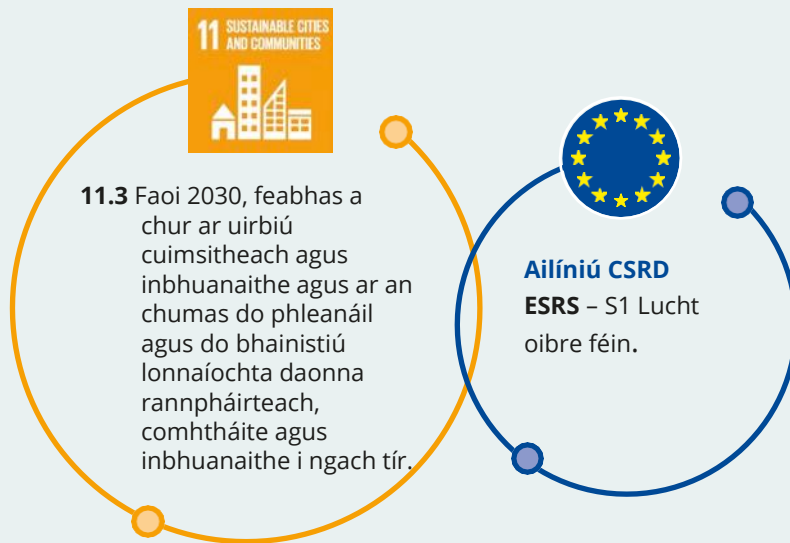
	Meánphá Inscne	Meán-bhearna pá inscne d'fhostaithe páirtaimseartha	Meán-bhearna pá inscne d'fhostaithe sealadacha
Bus Átha Cliath	-4.1%	-0.9%	-7.4%
Bus Éireann	-11.8%	-10.4%	9.0%
Iarnród Éireann	-7.72%	-	-

Léiríonn figiúr diúltach bearna pá inscne i bhfabhar na mban. Tá bearna phá inscne beagán ag na trí Chuideachta Oibriúcháin i bhfabhar na mban. Cé gurb ionann mná agus céatadán níos lú den fhórsa saothair iomlán, tá ionadaíocht níos airde acu sna ceathairleanna pá uachtaracha, rud a fhágann bearna pá inscne atá fabhrach do mhná.

Grúpa CIÉ Méadracht Éagsúlachta Inscne

	Fostaithe baineanna 2022 (%)	Fostaithe baineanna 2023 (%)	Athrú ón bhliain roimhe sin	Fostaithe baineanna i mbainistíocht 2022 (%)	Fostaithe baineanna i mbainistíocht 2023 (%)	Athrú ón bhliain roimhe sin
Bus Átha Cliath	8%	8%	►	21%	20%	▼
Bus Éireann	10%	11%	▲	39%	34%	▼
Iarnród Éireann	11%	12%	▲	35%	44%	▲
Cuideachta Shealbhaíochta Chóras Iompair Éireann	43%	48%	▲	40%	40%	►
Camchuartheanna CIÉ	64%	69%	▲	67%	68%	▲

Réimse Gníomhartha: Forbairt Idirthurais

Cuimsíonn Forbairt Idirthurais-dhírithe (TOD) coincheap dearaidh uirbigh atá dírithe ar phobail dhlúth, insiúlta, ilchineálacha a bhunú a bheidh dírithe ar ghréasáin éifeachtacha iompair phoiblí. Tá CIÉ tiomanta do phrionsabail TOD a ionchorprú nuair is féidir, ag baint leasa as na sócmhainní maoine fairsinge atá suite go straitéiseach laistigh de phunann Ghrúpa CIÉ. Tugann an cur chuige seo an deis feabhas a chur ar inrochtaineacht na tithíochta, na fostaíochta agus na n-áiseanna uirbeacha cóngarach do sheirbhísí iompair rialta agus ardchaighdeán atá riachtanach chun tacú le TOD. Tá pleananna á bhforbairt ag CIÉ faoi láthair chun príomhthionscadail Máistirphlean a chur i gcrích ar fud na tíre.

Stáisiún Heuston, Baile Átha Cliath

Déanfaidh Máistirphlean Stáisiún Heuston maoirsiú ar fhorbairt láithreán athfhorbraíochta den chuid is mó ina cheann scribe le haghaidh maireachtála, oibre, aclaíocht agus sóisialaithe. Cuirfidh an suíomh 10 heicteár saoráidí tráchtála, cónaithe agus fóillíochta measctha ar fáil a d'fhéadfadh breis is 1,000 aonad cónaithe nua, rochtain ar chiliméadar amháin de spás ar imeall na habhann, agus bonneagar nua iompair do choisithe agus do choisithe gníomhacha a bheith mar thoradh air.

Beidh an Máistirphlean atá beartaithe ag teacht le leathnú pleanáilte ar bhonneagar iompair phoiblí, lena n-áirítear tionscadail DART+ agus BusConnects, ag seachadadh iompair inrochtana agus áisiúil ar fud Bhaile Átha Cliath.

Tá comhairleoirí ceaptha chun réamhdhearthaí a chur chun cinn don tionscadal athlonnaithe geallsealbhóirí, lena n-áirítear foirgneamh nua oifige taobh le Bóthar Naomh Eoin agus le haghaidh réamhdhearadh an bhonneagair rochtana glais.

Stáisiún Uí Chonghaile, Baile Átha Cliath

Tá tús curtha le tionscadal Pháirse Bhaile Átha Cliath a fhorbairt ag Stáisiún Uí Chonghaile.

Cuimseoidh an fhorbairt spás oifige fairsing, 187 árasán agus óstán seomra leapa 200+. Tá Faomhadh Pleanála tugtha d'fhorbróir an tsuimh chun an suíomh iomlán a fhorbairt.

Stáisiún Cheannt, Corcaigh

Is forbairt ilchineálach leanúnach í Cé Horgan, Corcaigh lena n-áirítear foirgneamh árasán timpeall 300 aonad le tosú in 2024. Osclaíodh limistéir nua den fhearann poiblí lena n-áirítear óstán agus bloc oifige agus tá limistéir eile le críochnú de réir mar a théann oibreacha tógála ar aghaidh.

Stáisiún an Cheanntaigh, Gaillimh

Deonaíodh cead planála le déanaí d'fhorbairt Chnoc Agaistín ag Ceathrú Stáisiún Cheannt, Gaillimh a chuimseoidh timpeall 400 aonad cónaithe, spás miondíola, óstáin agus oifige mar aon le limistéir phoiblí ardchaighdeán agus áiseanna do rothaithe os cionn 3.3 heicteár. Táthar ag súil go gcuirfear tús le hoibreacha forbartha níos déanaí in 2024.

Ceathrú an Stáisiún Cholbaird, Luimneach

Tá CIÉ ag obair in éineacht leis an Ghníomhaireacht Forbartha Talún ar fhorbairt Cheathrú Stáisiún Cholbaird, a sholáthróidh na mílte aonad cónaithe inacmhainne.

Tá CIÉ tiomanta do phrionsabail TOD a ionchorprú nuair is féidir, ag baint leasa as na sócmhainní maoine fairsinge atá suite go straitéiseach laistigh de phunann Ghrúpa CIÉ.

Réimse Gníomhaíochta: Comhpháirtíochtaí agus Roinnt Eolais

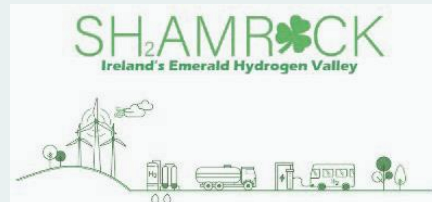
- 17.6** An Chomhpháirtíocht Dhomhanda um Fhorbairt Inbhuanaithe a fheabhsú, arna comhlánú ag comhpháirtíochtaí ilpháirtithe leasmhara a shlógann agus a roinneann eolas, saineolas, teicneolaíocht agus acmhainní airgeadais, chun tacú le baint amach na Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe i ngach tír, go háirithe i dtíortha i mbéal forbartha.
- 17.7** Comhpháirtíochtaí éifeachtacha poiblí, poiblí-príobháideacha agus sochaí sibhialta a spreagadh agus a chur chun cinn, ag tógáil ar thaithí agus ar straitéisí acmhainnithe na gcomhpháirtíochtaí.

UCD NexSys

Tá Grúpa CIÉ ag obair le hInstitiúid Fuinnimh UCD, príomhionad taighde i réimse na gcóras fuinnimh, chun comhpháirtíocht taighde straitéiseach NexSys (Córas Fuinnimh na Chéad Ghlúin Eile) a chruthú. Tá sé mar aidhm ag an tionscnamh ildisciplíneach seo gréasán iompair nialasach a sholáthar bunaithe ar fhianaise eolaíoch. Is éard atá i gceist le NexSys ná staidéar a dhéanamh ar an éileamh ar fhuinneamh agus ar an acmhainneacht a bhaineann le teicneolaíocht flít astaíochtaí ísle nó nialasacha ar fud an ghréasáin iompair ar fad, lena n-áirítear feithiclí iarnróid, bus agus bóthair. Úsáidfí Grúpa CIÉ, mar chomhpháirtí tionscail i NexSys, na torthaí taighde chun ár bpleanáil straitéiseach agus ár bpríomhchinntí infheistíochta a threorú, mar theicneolaíocht flíteanna a roghnú, éifeachtúlacht fuinnimh a bharrfheabhsú agus tionchar comhshaoil ár seirbhísí iompair a laghdú.

SH2AMROCK

Tá CIÉ ina bhall den chuibhreannas SH2AMROCK, a bhfuil sé mar aidhm aige an chéad mhol iompair hidrigine in-athnuaite in Éirinn a chruthú i nGaillimh. Cuireann hidrigin in-athnuaite réiteach fuinnimh in-athnuaite agus ilúsáideach ar fáil a bhfuil an cumas ann earnálacha éagsúla a dhíchárbónú, lena n-áirítear iompar. Tá an mol deartha chun an iomarca fuinnimh in-athnuaite a úsáid chun hidrigin ghlas a ghiniúint, ag cumhachtú modhanna iompair nialasacha carbóin lena n-áirítear busanna, feithiclí tromshaothair, tionscail, longa muirí agus eitlíocht i gceantar na Gaillimhe. Le tacaíocht ó mhaoiniú ó Chomhpháirtíocht Hidrigin Glan an AE, tá an cuibhreannas ag teacht freisin le Straitéis Hidrigine Náisiúnta na hÉireann agus le Straitéis Hidrigine an AE, rud a léiríonn céim shuntasach i dtreo réitigh fuinnimh inbhuanaithe.

Scoil Inbhuanaitheachta an tSlabhra Soláthair

Tionscnamh nua is ea Scoil Inbhuanaitheachta Slabhra Soláthair Éireann a bhfuil sé mar aidhm aige oiliúint agus acmhainní saor in aisce a sholáthar ar shaincheisteanna inbhuanaitheachta d'earnáil na timpeallachta foirgnithe in Éirinn. Mar chomhpháirtí bunaithe, tá larnród Éireann tiomanta do thacú le forbairt na heagraíochta agus a cuid ball, chomh maith lena fheidhmíocht inbhuanaitheachta féin a fheabhsú. Is comhoibriú é Scoil Inbhuanaitheachta an tSlabhra Soláthair idir claint, conraitheoirí agus soláthraithe a bhfuil suim acu i scileanna a slabhra soláthair a fhorbairt, ag tairiscint ábhair foghlama ar líne, seimineáir, ceardlanna agus comhdhálacha ar ábhair mar charbón agus athrú aeráide, pobail agus sóisialta. tionchar, saincheisteanna lucht oibre, agus soláthar inbhuanaithe.

Ár gComhpháirtithe

**Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe
ar son na hAeráide & Comhshaoil**
Department of Communications,
Climate Action & Environment

**An Roinn Iompair,
Turasóireachta agus Spóirt**
Department of Transport,
Tourism and Sport

UCC
Ollscoil na hOllscoile Corcaigh, Éire
University College Cork, Ireland

OLLSCOIL NA GAILLIMHE
UNIVERSITY OF GALWAY

Réimse Gníomhaíochta: Cultúr Inbhuanaithe a Leabú

Ag Grúpa CIÉ, aithnímid go bhfuil ról lárnach ag ár bhfostaithe inár dtodhchaí mar ghnó inbhuanaithe. Trí na scileanna agus an t-eolas a sholáthar dár bhfostaithe chun athrú aeráide agus inbhuanaitheacht a thuiscint, is féidir linn oibriú le chéile chun ár gcuspóirí inbhuanaitheachta a bhaint amach. Chun scileanna agus saineolas a fhorbairt, táimid ag tacú le hoiliúint in inbhuanaitheacht, aeráid agus soláthar glas.

Forbairt Scileanna Fostaithe

In 2023, lean Grúpa CIÉ lenár gcomhpháirtíocht le 20FiftyPartners agus an tAcadamh Réidh ar son Aeráide chun oiliúint inbhuanaitheachta a thairiscint d'fhostaithe ar fud an Ghrúpa. Le tacaíocht ón chiste inbhuanaitheachta:

- Soláthraíodh clár oiliúna bonnleibhéil 90 nóiméad ar líne 'Pas Inbhuanaitheachta' d'fhostaithe ar fud Ghrúpa CIÉ thar 2022-2023. Tá thart ar 1,000 fostaí ar fud an Ghrúpa tar éis leas a bhaint as an chlár inbhuanaitheachta seo anois.
- Chláraigh 83 rannpháirtí ar fud Ghrúpa CIÉ ar an chlár teastais Bainistíochta Acmhainní Inbhuanaithe Leibhéal 7 CNC, a éascaíodh thar thrí mhodúl in 2022-2023. D'fhorbair gach rannpháirtí cairt le haghaidh tionscnamh inbhuanaitheachta laistigh dá gcuideachta. Tar éis an chláir, tá go leor rannpháirtithe tar éis tionscadail inbhuanaitheachta a chur i bhfeidhm laistigh dá bhfoirne agus dá láithreacha, ag baint úsáide as an eolas

a fuarthas ón chlár. Cuireadh tús le cohórt breise de chlár Leibhéal 7 CNC d'Úsáid Inbhuanaithe Acmhainní i Meán Fómhair 2023 agus ghlac 10 bhfostaí de chuid Bhus Éireann páirt ann.

- Cuireadh tús freisin le cúrsa Inbhuanaitheachta leibhéal 8 NFQ i mí Dheireadh Fómhair freisin, agus ghlac 12 fostaí de chuid Bhus Éireann páirt ann.
- Chríochnaigh dhá chohórt de 15 fhostaí larnród Éireann cúrsa Ceannaireachta Bithéagsúlachta agus Ceannaireacht Fuinnimh faoi seach, agus soláthraíodh sainoiliúint inbhuanaitheachta don fhoireann oibriúcháin do 11 fostaí de chuid Bhus Átha Cliath go déanach in 2023.
- Cuireadh cúrsa Geilleagar Ciorclach arna éascú ag Ollscoil Cambridge agus 20Fifty partners ar fáil do 20 fostaí ar fud Ghrúpa CIÉ go déanach in 2023.
- Seachadadh Clár Maor Uisce Deimhnithe aon lae a chuir 20Fifty Partners agus an Lean & Green Skillnet ar fáil thar ceann Uisce Éireann samhradh 2023.

Dúshlán Gníomhaíochta Aeráide 'Go Green'

In 2023, chomhoibrigh Grúpa CIÉ le Global Action Plan Ireland chun dúshlán gníomhaíochta aeráide d'fhostaithe a rolladh amach ar fud an Ghrúpa – an “Dúshlán GO GREEN”. Bhí 253 fostaí rannpháirteach ó larnród Éireann, ó Bhus Éireann agus ó Chuideachta Shealbhaíochta CIÉ. Le linn an dúshláin coicíse, rinne na rannpháirtithe a gcuid gníomhartha atá neamhdhiobhálach don aeráid a rianú, rud a shábháil thart ar 23,300 kgCO₂saníomlán. Thug an dúshlán chun suntais do rannpháirtithe an tionchar a d'fhéadfadh a bheith ag a nósanna agus a ngníomhaíochtaí laethúla ar an aeráid.

Tá thart ar 1,000 fostaí ar fud an Ghrúpa tar éis leas a bhaint as an chlár oiliúna inbhuanaitheachta anois.

Oiliúint Feidhmiúcháin agus Boird

Seachadadh seimineáir inbhuanaitheachta agus ESG do Bhord CIÉ agus d'fhoirne bainistíochta sinsearaí, ag soláthar léargais ar straitéis inbhuanaitheachta agus ESG agus tuairisciú agus reachtaíocht. Chuimsigh na cláir oiliúna a seachadadh topaicí lena n-áirítear ceanglais tuairiscithe CSRD, rialacháin Tacsanomaíochta an AE, agus laghdú carbóin

Pleananna don bhliain 2024

Agus muid ag breathnú ar aghaidh go dtí 2024, fanann Grúpa CIÉ go daingean inár dtiomantas don inbhuanaitheacht agus don mhaoirseacht comhshaoil. Chun tacú le haidhmeanna an Ghrúpa, tá príomhthionscnaimh agus cuspóirí leagtha amach againn a threoróidh ár ngníomhartha agus a mhúnlóidh ár dtionchar sa bhliain atá romhainn.

Rolladh Amach Luathaithe de Bhusanna Leictreacha

In 2024, díreoidh Grúpa CIÉ ar rolladh amach luathaithe an bhonneagair luchtaithe agus ar ghlacadh méadaithe na mbusanna leictreacha ar fud ár bhflít. De réir mar a oibrímid leis an NTA chun feithiclí leictreacha a sholáthar agus a imscaradh, laghdóimid ár n-iontaoibh ar bhreoslaí iontaise agus laghdóimid ár lorg carbóin. Tá an tionscnamh seo ar aon dul lenár dtiomantas do réitigh shoghluaisteachta inbhuanaithe a chothú a théann chun sochair ár bpaisinéirí agus an comhshaoil araon.

Tacaíocht le haghaidh Breoslaí Malartacha

Aithníonn Grúpa CIÉ an poitéinseal méadaithe atá ag hidrigin in-athnuaite mar chuid dár meascán fuinnimh amach anseo in éineacht le HVO mar réiteach eatramhach. In 2024, leanfaimid orainn ag tacú go gníomhach le forbairt na hearnála hidrigine glas, agus ár dtionchar agus ár n-acmhainní a ghíaráil chun nuálaíocht agus infheistíocht a thiomáint sa teicneolaíocht thaitneamhach seo. Trí chomhoibriú le comhpháirtithe tionscail agus tacú le beartais tacaíochta, féachann CIÉ le glacadh le hidrigin in-athnuaite a luathú agus rannchuidiú leis an aistriú i dtreo tírdhreach fuinnimh níos inbhuanaithe.

Fardal Astuithe SBTi agus Scóip 3

Ceann de na cuspóirí atá againn le haghaidh 2024 ná ár spriocanna aeráide reatha a bhailíochtú tríd an SBTi agus spriocanna breise laghdaithe astaíochtaí GCT a leagan síos dár n-astaíochtaí Raon 3. Is éard a bheidh i gceist leis seo an obair dhúshlánach a bhaineann le fardal mionsonraithe a chruthú dár n-astaíochtaí Scóip 3 don bhliain bhonnlíne, modheolaíocht nuashonraithe a fhorbairt chun gach catagóir astaíochtaí GCT a ríomh, agus próiseas a leagan amach le haghaidh rannpháirtíocht rialta slabhra luacha mar chuid dár spriocanna astaíochta Raon 3. Áireofar leis an phróiseas seo freisin príomh-chomhpháirtithe slabhra soláthair an Ghrúpa a thiomsú agus treochlár a leagan amach le haghaidh rannpháirtíocht chomhsheasmhach sa slabhra soláthair agus laghdú astaíochtaí ónár slabhra luacha.

Athbhreithniú Bliantúil Inbhuanaitheachta Ghrúpa CIÉ 2023

Forbairt Leanúnach ar Acmhainn Tuairiscithe CSRD

Tá Grúpa CIÉ ag cur lenár n-acmhainn reatha maidir le tuairisciú inbhuanaitheachta agus muid ag ullmhú le nochtadh faoin CSRD. Agus torthaí na hanailíse bearna a rinneadh le déanaí ar fud an Ghrúpa ar an eolas, táimid ag obair anois chun na feabhsuithe, na beartais agus na nósanna imeachta riachtanacha a chur i bhfeidhm chun comhlíonadh agus éifeachtacht a chinntiú inár bpróisis tuairiscithe.

Tailte ar Úinéireacht CIÉ do Bhainistiú Bithéagsúlachta a Aithint

Ag teacht lenár dtiomantas do chaomhnú bithéagsúlachta agus d'athchóiriú éiceachórais, tá straitéis bithéagsúlachta á forbairt againn chun ár gcaipiteal nádúrtha a chaomhnú ar fud na dtailte atá faoi úinéireacht CIÉ Tá sé mar aidhm ag an straitéis seo mapáil a dhéanamh ar na héiceachórais éagsúla, atá lonnaithe go príomha feadh an ghréasáin iarnróid, is oiriúnaí do chaomhnú na bithéagsúlachta. Déanfaidh larnród Éireann pleananna bainistíochta speisialaithe a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm ansin lena chinntiú go bhfuil caipiteal nádúrtha á chaomhnú agus á fheabhsú ar fud ár gceantair is íogaire ó thaobh bithéagsúlachta de. Áireofar sa straitéis bithéagsúlachta freisin pleananna le haghaidh foraoisí ar thailte faoi úinéireacht CIÉ ag baint úsáide as crainn leathanduilleacha dúchasacha.

Tionscnaimh Folláine Fostaithe Tras-Chuideachta

Tá Grúpa CIÉ ag cur tionscnaimh folláine fostaithe i bhfeidhm atá deartha chun sláinte agus folláine ár bhfórsa saothair a chothú. Eagraítear na tionscnaimh seo faoi na ceithre philéar: scagadh sláinte, oiliúint folláine, folláine airgeadais, agus imeachtaí folláine. Trí na cláir seo, tá sé mar aidhm againn fostaithe a chumasú chun a sláinte fhisiciúil a bhainistiú go réamhghníomhach, acmhainní agus tacaíocht a sholáthar chun folláine meabhrach agus mhothúcháin a chur chun cinn, tionscnaimh a thairiscint chun litearthacht airgeadais agus cobhsaíocht a fheabhsú, agus braistint pobail agus folláine a chothú ar fud an Ghrúpa.

Éifeachtúlacht Fuinnimh Foirgníochta

Aithníonn CIÉ an ról lárnach atá ag foirgnimh inár lorg comhshaoil agus tá sé tiomanta a n-éifeachtúlacht a bharrfheabhsú chun tomhaltas fuinnimh agus astaíochtaí GCT a laghdú. Tar éis sraith iniúchtaí mionsonraithe fuinnimh agus suirbhéanna ar fhoirgnimh a rinneadh ar ilfhoirgnimh Ghrúpa CIÉ in 2023, aithneoidh réimsí le haghaidh feabhsúcháin agus deiseanna le haghaidh uasghrádú spriocdhírthe ar fhoirgnimh chun cur le héifeachtúlacht fuinnimh ár n-áiseanna.

Déanfar aon uasghrádú foirgnimh i gcomhairle leis na húdaráis áitiúla ábhartha agus an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht. Déanfar aon uasghrádú foirgnimh i gcomhairle leis na húdaráis áitiúla agus an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht.

Ár KPlanna Inbhuanaitheachta

Príomhtháscairí Feidhmíochta Iarnróid Éireann

Ríomhtar astaíochtaí Scóip 1, 2 agus 3 ag úsáid fachtóirí astaíochtaí ó Roinn Comhshaoil, Bia agus Gnóthaí Tuaithe na RA (DEFRA) agus Údarás Fuinnimh Inbhuanaithe na hÉireann (SEAI). Féach tábla na bhFachtóirí Tiontaithe Astuithe Carbóin le haghaidh na bhfachtóirí coinbhéartachta a úsáideadh.

Colún 1: Eacnamaíoch

Luach Geilleagrach a Ghiniúint						
Daoine a Nascadh	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Turais phaisinéirí (milliúin)	46.1	35.8	17.4	17.9	50.2	47.9

Colún 2: Sóisialta

Cathracha agus pobail inbhuanaithe						
Inrochtaineacht	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Stáisiúin inrochtana (%)	80	79	79	76	76	76

Folláine, Comhionannas Inscne agus Cuimsitheacht inár bhFórsa Oibre						
Infheistiú inár bhfostaithe	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Líon na bhfostaithe	4,559	4,339	4,176	4,085	3,897	3,782
Comhionannas inscne	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Fostaithe baineanna (%)	12%	11%	11%	11%	11%	10%
Mná i Róil Bainistíochta Sinsearach (%)	44%	35%	29%	19%	20%	18%
Comhaltaí Boird baineanna (%)	50%	44%	43%	56%	56%	50%

Colún 3: Comhshaoil*

Gníomhú ar son na h-Aeráide						
Astaíochtaí Gás** Ceaptha Teasa (GCT)	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Raon feidhme 1 - Astaíochtaí díreacha (tonnaí CO ₂ e) **	124,528	125,643	126,153	104,761	126,700	129,293
Raon feidhme 2 - Astaíochtaí indíreacha ó leictreachas ceannaithe (tonnaí CO ₂ e) **	18,942	20,293	20,578	17,609	21,583	24,238

Gníomhú ar son na h-Aeráide						
Úsáid Fuinnimh**	2023	2022	2021	2020	2019	2018
B0 breosla díosail (L)	43,746,696					
	44,342,632	44,919,986	36,968,720	45,150,836	46,050,500	
100% breosla FAME bithdhíosal (L)	2,165,569	0	0	0	0	0
Breosla díosail réamhchúirteanna (L)	1,513,330	1,494,763	1,442,759	1,442,826	1,445,885	1,478,286
Breosla díosail B0 (MWh)**	444,860	450,920	456,791	375,935	459,139	468,288
100% bithdhíosal FAME (MWh)**	19,727	0	0	0	0	0
Breosla díosail réamhchúirteanna (MWh)**	15,272	15,095	14,580	14,577	14,617	14,962
Leictreachas greille le haghaidh tarraingt (MWh)	26,103	26,034	23,453	23,235	27,695	26,222
Leictreachas greille le haghaidh sócmhainní seasta (MWh)	33,287	33,797	34,413	35,910	37,275	38,021
Gás Nádúrtha (MWh)	11,052	8,822	9,673	9,448	9,213	9,470
Fuinneamh in-athnuaite féinghinte	4.7	0	0	0	0	0
Tomhaltas fuinnimh iomlán (MWh)**	550,305	534,668	538,910	459,104	547,939	556,964
Comhréir an Fhlít	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Ciliméadar traenach díosail (% líon)	86.7	85.1	86.3	85.8	86.4	87.4
Ciliméadar traenach leictreach (% líon)	13.6	14.9	13.7	14.2	13.6	12.6
Gluaisteáin flít bóthair le hinneall hibrídeach	20	15	6	4	0	0
Flít atá faoi thiomáint go hiomlán ag leictreachas (%) (cóistí DART mar % de charranna / cóistí iomlána)	24%	24%	24%	24%	24%	24%

*Nuashonraíodh roinnt figiúirí ó Athbhreithniú Bliantúil Straitéis Inbhuanaithe Ghrúpa CIÉ 2022 mar gheall ar mhodheolaíocht ríomha nuashonraithe. Déantar gach ríomh astaíochtaí fuinnimh agus GCT de réir an Phrótaicail GCT agus luachanna bunaithe an SEAI.

** D'fhéadfadh roinnt figiúirí a bheith difriúil ó na KPlanna arna bhfoilsiú ag Iarnród Éireann mar gheall ar fhachtóirí coinbhéartachta éagsúla a úsáidtear i ríomhanna, toisc go ndéantar fachtóirí coinbhéartachta an SEAI a nuashonrú go minic i rith na bliana Tá liosta de na fachtóirí coinbhéartachta a úsáideadh chun na figiúirí seo a ríomh san áireamh níos faide síos sa tuarascáil seo.

Príomhtháscairí Feidhmíochta Bus Éireann

Ríomhtar astaíochtaí Scóip 1, 2 agus 3 ag úsáid fachtóirí astaíochtaí ó Roinn Comhshaoil, Bia agus Gnóthaí Tuaithe na RA (DEFRA) agus Údarás Fuinnimh Inbhuanaithe na hÉireann (SEAI). Féach tábla na bhFachtóirí Tiontaithe Astuithe Carbóin le haghaidh na bhfachtóirí coinbhéartachta a úsáideadh.

Colún 1: Eacnamaíoch

Luach Geilleagrach a Ghiniúint						
Daoine a Nascadh	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Turais phaisinéirí (milliúin)	107	90	58	51	89	84
Líon na mbusanna ag feidhmiú	1,104	1,099	1,178	1,047	1,138	1,148

Colún 2: Sóisialta

Cathracha agus pobail inbhuanaithe						
Inrochtaineacht	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Busanna agus cóistí seirbhíse inrochtana %	100%	100%	100%	90%	75%	65%
Stáisiúin bus inrochtana go caighdeán %	84 %	84 %	70%		60%	
Iompar Scoileanna	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Líon scoláirí a iompraítear faoin Scéim Iompair Scoile in aghaidh an lae scoile	162,500	151,000	122,000	114,000	120,800	117,800
Líon scoláirí a iompraítear in aghaidh an lae scoile ag a bhfuil riachtanais oideachais speisialta orthu	19,900	17,500	16,000	14,500	14,300	13,400

Folláine, Comhionannas Inscne agus Cuimsitheacht inár bhFórsa Oibre						
Ag Infheistiú inár lucht saothair	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Líon na bhfostaithe	2,932	2,827	2,761	2,702	2,727	2,562
Comhionannas inscne	2023	2022	2021			
Fostaithe baineanna (%)	11%	10%	10%	10%	9%	9%
Mná i Róil Bainistíochta Sinsearach (%)	34%	39%	34%	33%	30%	32%
Comhaltaí Boird baineanna (%)	29%	29%	33%	17%	25%	25%

Colún 3: Timpeallacht*

Gníomhú ar son na h-Aeráide						
Astaíochtaí Gás Ceaptha Teasa (GCT)**	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Scóip 1 - Astaíochtaí Díreacha (tonna CO _{2e})	72,911	73,696	70,274	70,229	83,816	77,275
Scóip 2 - Astaíochtaí Indíreacha ón leictreachas a ceannaíodh (tonnaí CO ₂)	1,487	1,363	1,616	1,497	1,790	1,975
Éifeachtúlacht Fuinnimh	2023	2022	2021	2020	2019	2018
B0 breosla díosail (L)	7,301,230	22,672,770	22,036,318	22,440,412	26,160,568	23,726,638
B7 breosla díosail chumasc (L)***	16,230,999	22,672,770	0	0	0	0
Breosla díosail réamhchúirteanna (L)	4,323,316	4,212,624	3,956,682	3,428,287	4,831,374	4,764,592
Breosla díosail B0 (MWh)	74,323	230,779	224,087	228,197	266,027	241,276
Breosla díosail cumaiscthe B7 (MWh) ***	163,852	0	0	0	0	0
Breosla díosail réamhchúirteanna (MWh)	43,628	42,541	39,984	34,635	48,842	48,224
Grid electricity for other (MWh)	4,047	4,017	4,543	5,029	5,389	5,236
Leictreachas greille don fhlít (MWh)	616	0	0	0	0	0
Gás Nádurtha (MWh)	5,496	5,084	5,683	6,041	6,100	6,189
Ceirísín (MWh)	694	638	–	602	529	519
Fuinneamh in-athnuaite féinghinte (MWh)	14.5	0	0	0	0	0
Ídiú Fuinnimh Iomlán (MWh)	292,670	283,593	274,298	274,504	326,888	301,444
Comhréir an Fhlít	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Flít seirbhíse le hinneall caighdeánach Euro VI (%)	58.3%	79.7%	68%	55%	53%	43%
Flít seirbhíse le hinneall caighdeánach Euro V nó níos sine (%)	34.6%	12.3%	22.9%	45%	47%	57%
Flít seirbhíse le hinneall hibrídeach (%)	5.5%	7.6%	8.7%	0%	0%	0%
Flít seirbhíse nach astaíochtaí sceithphíopa nialasacha iad (faoi thiomáint go hiomlán ag leictreachas nó hidrigin) (%)	1.6%	0.4%	0.4%	0%	0%	0%

*Nuashonraíodh roinnt figiúirí ó Athbhreithniú Bliantúil Straitéis Inbhuanaithe Ghrúpa CIÉ 2022 mar gheall ar mhodheolaíocht ríomha nuashonraithe. Déantar gach ríomh astaíochtaí fuinnimh agus GCT de réir an Phrótaicail GCT agus luachanna bunaithe an SEAI.

**D'fhéadfadh roinnt figiúirí a bheith difriúil ó na KPlanna arna bhfoilsíú ag Bus Éireann mar gheall ar fhachtóirí coinbhéartachta éagsúla a úsáidtear i ríomhanna, toisc go ndéantar fachtóirí coinbhéartachta an SEAI a nuashonrú go minic i rith na bliana. Tá liosta de na fachtóirí coinbhéartachta a úsáideadh chun na figiúirí seo a ríomh san áireamh níos faide síos sa tuarascáil seo.

***Thuairiscigh Bus Éireann an figiúr do bhreosla díosail B7 mar chumasc comhdhéanta de bhreosla díosail B0 agus de bhithdhíosal 100% FAME. Rianáíonn Bus Átha Cliath agus Iarnród Éireann a gcuid breosla díosail mar chainníochtaí ar leith de bhreosla díosail B0 agus de bhithdhíosal 100% FAME.

Idiú agus Tairgeacht atá Freagrach						
Bainistíocht dramhaíola	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Dramhaíl iomlán neamh-athchúrsáilte ginte (tonaí)	500	620	623	681	782	745
Dramhaíl athchúrsáilte (tonaí)	117	121	94	48	76	45
Ráta Athchúrsála	25.5%	20%	15%	7%	9.7%	6%
Dramhaíl ghuaiseach (tonnaí)	124	583	398	–	–	–
Bainistíocht uisce	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Tomhaltas uisce (méadar ciúbach)	44,412	43,768	48,719	–	–	–

Príomhtháscairí Feidhmíochta Bus Átha Cliath

Ríomhtar astaíochtaí Scóip 1, 2 agus 3 ag úsáid fachtóirí astaíochtaí ó Roinn Comhshaoil, Bia agus Gnóthaí Tuaithe na RA (DEFRA) agus Údarás Fuinnimh Inbhuanaithe na hÉireann (SEAI). Féach tábla na bhFachtóirí Tiontaithe Astuithe Carbóin le haghaidh na bhfachtóirí coinbhéartachta a úsáideadh.

Colún 1: Eacnamaíoch

Luach Geilleagrach a Ghiniúint						
Daoine a Nascadh	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Turais phaisinéirí (milliún)	147	121	70	69	142	143
Líon na mbusanna ag feidhmiú	1,090	1,056	1,034	994	1,016	1,010

Colún 2: Sóisialta

Cathracha agus pobail inbhuanaithe						
Inrochtaineacht	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Stáisiúin/stadanna go hiomlán inrochtana (%)	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Folláine, Comhionannas Inscne agus Cuimsitheacht inár bhFórsa Oibre						
Ag Infheistiú inár lucht saothair	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Líon na bhfostaithe	3,940	3,771	3,642	3,573	3,475	3,424
Comhionannas inscne	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Fostaithe baineanna (%)	8%	8%	8%	7%	7%	7%
Mná i Róil Bainistíochta Sinsearachta (%)	20%	21%	22%	22%	22%	22%
Comhaltaí Boird baineanna (%)	44%	38%	50%	44%	44%	44%

Colún 3: Timpeallacht*

Gníomhú ar son na h-Aeráide						
Astaíochtaí Gás Ceaptha Teasa (GCT)**	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Scóip 1 - Astaíochtaí Díreacha (tonnaí CO ₂ e)	66,542	66,577	61,416	62,330	69,393	74,077
Scóip 2 - Astuithe indíreacha ón leictreachas a ceannaíodh (tonnaí CO ₂ e)	1,424	1,451	1,564	1,316	1,520	1,684
Éifeachtúlacht Fuinnimh**	2023	2022	2021	2020	2019	2018
B0 breosla díosail (L)	24,180,191	24,116,025	22,148,154	22,439,511	25,028,838	26,759,294
100% FAME bithdhíosal (L)	1,115,620	0	0	0	0	0
Breosla díosail B0 (MWh)	245,888	245,236	225,225	228,187	254,518	272,115
100% bithdhíosal FAME (MWh)	10,163	0	0	0	0	0
Grid electricity for other (MWh)	4,402	4,324	4,401	4,423	4,576	4,463
Leictreachas greille don fhlít (MWh)	63	0	0	0	0	0
Úsáid gáis (MWh)	7,848	9,036	9,189	10,020	10,785	11,111
Fuinneamh in-athnuaite féinghinte (MWh)	42.370	46.511	0	0	0	0
Ídiú Fuinnimh Iomlán (MWh)	268,407	258,641	238,814	242,630	269,880	287,689
Comhréir an Fhlít	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Flít le hinneall caighdeánach Euro IV (%)	11%	9%	15%	14%	14%	14%
Flít le hinneall caighdeánach Euro V (%)	13%	14%	7%	7%	15%	15%
Flít seirbhíse le hinneall caighdeánach Euro VI (%)	50%	53%	60%	57%	56%	46%
Flít le hinneall hibrídeach (%)	21%	22%	15%	1%	1%	0%
Flít seirbhíse atá cumhachtaithe ag leictreachas go hiomlán (%)	2%	0%	0%	0%	0%	0%
Meán-aois fhlít na mbusanna (blianta)	7.6	6.34	6.8	7	7	6

*Nuashonraíodh roinnt figiúirí ó Athbhreithniú Bliantúil Straitéis Inbhuanaithe Ghrúpa CIÉ 2022 mar gheall ar mhodheolaíocht ríomha nuashonraithe. Déantar gach ríomh astaíochtaí fuinnimh agus GCT de réir an Phrótacail GCT agus luachanna bunaithe an SEAI. D'fhéadfadh roinnt figiúirí a bheith difriúil ó na KPlanna arna fhoilsiú ag Bus Átha Cliath mar gheall ar fhachtóirí coinbhéartachta éagsúla a úsáidtear i ríomhanna. Tá liosta de na fachtóirí coinbhéartachta a úsáideadh chun na figiúirí seo a ríomh san áireamh níos faide síos sa tuarascáil seo.

Idiú agus Tairgeacht atá Freagrach						
Bainistíocht dramhaíola	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Dramhaíl iomlán ginte (tonaí)	662	640	733	817	821	912
Dramhaíl athchúrsáilte (tonaí)	491	478	463	563	627	658
Ráta Athchúrsála	74%	73%	63%	69%	64%	72%
Dramhaíl Ghuaiseach	930	1102	–	–	–	–
Bainistíocht uisce	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Tomhaltas uisce (méadar ciúbach)	51,640	85,567	75,185	61,221	56,754	–

Aguisín I: Fachtóir Tiontaithe Astuithe Carbóin Ghrúpa CIÉ

Catagóir na nAstaíochtaí	Foinse Astaíochtaí CO ₂	Fachtóir Tiontaithe	Aonad	Foinse
Scóip 1	Gás nádúrtha	0.000204741	tonnaí CO ₂ e/kWh	Fachtóir tiontaithe SEAI 'Gás Nádúrtha'
	Ceirísín	0.000257004	tonnaí CO ₂ e/kWh	Fachtóir tiontaithe SEAI 'Ceirísín'
	BioLPG	0	tCO ₂ e/kWh	Fachtóir tiontaithe SEAI 'BioLPG'
	Díosail B7 Cumaiscthe	0.000246425	tonnaí CO ₂ e/kWh	Fachtóir tiontaithe SEAI 'cumasc díosail B7'
	Bithbhreosla (100% CLA)	0	tonnaí CO ₂ e/kWh	Fachtóir coinbhéartachta SEAI 'Bithdhíosail ME' ó fhoinsí bithmhaise a mheastar a bheith inbhuanaithe
	Díosail (iontaise)	0.000263868	tonnaí CO ₂ e/kWh	Fachtóir tiontaithe SEAI 'Díosail (iontaise)'
	Díosail (cumasc 2023)	0.000245289	tonnaí CO ₂ e/kWh	Fachtóir tiontaithe an SEAI 'Díosail (cumasc 2023)'
	Díosail (cumasc 2022)	0.000246893	tonnaí CO ₂ e/kWh	Fachtóir tiontaithe an SEAI 'Díosail (cumasc 2022)'
	Díosail (cumasc 2021)	0.000249628	tonnaí CO ₂ e/kWh	Fachtóir tiontaithe an SEAI 'Díosail (cumasc 2021)'
	Díosail (cumasc 2020)	0.000248997	tonnaí CO ₂ e/kWh	Fachtóir tiontaithe an SEAI 'Díosail (cumasc 2020)'
	Díosail (cumasc 2019)	0.000250494	tonnaí CO ₂ e/kWh	Fachtóir tiontaithe an SEAI 'Díosail (cumasc 2019)'
	Díosail (cumasc 2018)	0.000253186	tonnaí CO ₂ e/kWh	Fachtóir tiontaithe an SEAI 'Díosail (cumasc 2018)'
	R410A gás	2.088	tonnaí CO ₂ e/kg	Fachtóir tiontaithe DEFRA 'R410A'
	HFC32 gás	0.675	tonnaí CO ₂ e/kg	Fachtóir tiontaithe DEFRA 'HFC32'
	R134A/HFC134A gás	1.10	tonnaí CO ₂ e/kg	Fachtóir tiontaithe DEFRA 'HFC134A'
	R407C gás	1.774	tonnaí CO ₂ e/kg	Fachtóir tiontaithe DEFRA 'R407A'
	HCFC22 gás	1.760	tonnaí CO ₂ e/kg	fachtóir tiontaithe DEFRA 'HCFC-22/ R22 = clóirídifluarimeatán'
	Ceirísín (L) go Ceirísín (kWh)	10.18	kWh/L	Fachtóir coinbhéartachta an SEAI 'luachanna calracha – ceirísín'
	Díosail (L) go Díosail (kWh) (cumasc B7)	10.095	kWh/L	Meastachán CIÉ maidir le luach calrach – cumasc díosail B7

Catagóir na nAstaíochtaí	Foinse Astaíochtaí CO ₂	Fachtóir Tiontaithe	Aonad	Foinse
Scóip 1 (ar lean)	Díosal (L) go Díosal (kWh) (100% bithdhíosal)	9.10936	kWh/L	Luach calrach an SEAI 'bithdhíosal íon
	Díosal (L) go Díosal (kWh) (cumasc réamhchúirt 2023)	10.0914	kWh/L	Meastachán CIÉ ar luach calrach ag baint úsáide as meán chumasc bithbhreosla náisiúnta an SEAI de 7.323% bithdhíosal de réir toirte
	Díosal (L) go Díosal (kWh) (cumasc réamhchúirt 2022)	10.0985	kWh/L	Meastachán CIÉ ar luach calrach ag baint úsáide as meán chumasc bithbhreosla náisiúnta an SEAI de 6.655% bithdhíosal de réir toirte
	Díosal (L) go Díosal (kWh) (cumasc réamhchúirt 2021)	10.1056	kWh/L	Meastachán CIÉ ar luach calrach ag baint úsáide as meán chumasc bithbhreosla náisiúnta an SEAI de 5.987 % bithdhíosal de réir toirte
	Díosal (L) go Díosal (kWh) (cumasc réamhchúirt 2020)	10.1028	kWh/L	Meastachán CIÉ ar luach calrach ag baint úsáide as meán chumasc bithbhreosla náisiúnta an SEAI de 6.250% bithdhíosal de réir toirte
	Díosal (L) go Díosal (kWh) (cumasc réamhchúirt 2019)	10.1094	kWh/L	Meastachán CIÉ ar luach calrach ag baint úsáide as meán chumasc bithbhreosla náisiúnta an SEAI de 5.625% bithdhíosal de réir toirte
	Díosal (L) go Díosal (kWh) (cumasc réamhchúirt 2018)	10.1213	kWh/L	Meastachán CIÉ ar luach calrach ag baint úsáide as meán chumasc bithbhreosla náisiúnta an SEAI de 4.498 % bithdhíosal de réir toirte
	Díosal (L) go Díosal (kWh) (100% iontaise)	10.169	kWh/L	Fachtóir coinbhéartachta an SEAI 'luachanna calracha – díosal (100% iontaise)
Scóip 2	Leictreachas an tsoláthraí – Electric Ireland 2021	0.000179	tonnaí CO ₂ e/kWh	Nochtadh meascán breosla de chuid Electric Ireland – Eanáir 2021 go Nollaig 2021
	Leictreachas greille – Éire 2023	0.000318951	tonnaí CO ₂ e/kWh	Fachtóir Tiontaithe SEAI 'Leictreachas greille - Éire 2023'
	Leictreachas greille - Éire 2022	0.00033917	tonnaí CO ₂ e/kWh	Fachtóir Tiontaithe SEAI 'Leictreachas greille - Éire 2022'
	Leictreachas greille- Éire 2021	0.000355612	tonnaí CO ₂ e/kWh	Fachtóir Tiontaithe SEAI 'Leictreachas greille - Éire 2021'
	Leictreachas greille - Éire 2020	0.000297723	tonnaí CO ₂ e/kWh	Fachtóir Tiontaithe SEAI 'Leictreachas greille - Éire 2020'
	Leictreachas greille - Éire 2019	0.000332194	tonnaí CO ₂ e/kWh	Fachtóir Tiontaithe SEAI 'Leictreachas greille - Éire 2019'
	Leictreachas greille - Éire 2018	0.000377286	tonnaí CO ₂ e/kWh	Fachtóir Tiontaithe SEAI 'Leictreachas greille - Éire 2018'

Aguisín II: Creataí Tuairiscithe Inbhuanaitheachta

Tá Grúpa CIÉ tiomanta dár gcinntí straitéiseacha a bhainistiú le fócas ar ábharthacht dhúbailte agus nochtadh inbhuanaitheachta. Aithnímid an tábhacht a bhaineann lenár bhfeidhmíocht inbhuanaitheachta a thomhas, monatóireacht a dhéanamh air agus a nochtadh dár bpáirtithe leasmhara, agus táimid ag ullmhú chun tuairisciú don Choimisiún Eorpach tríd an CSRD in 2026. Chun a chinntiú go gcomhlíonann Grúpa CIÉ na caighdeáin is airde maidir le saincheistanna inbhuanaitheachta a bhainistiú, táimid ag iarraidh ár dtrédhearcacht agus ár bhfreagracht maidir le cuspóirí inbhuanaitheachta a mhéadú.

(mar a chruthaíonn saincheistanna inbhuanaitheachta rioscaí agus deiseanna do Ghrúpa CIÉ). Trí mheasúnú dhúbailte ar ábharthacht a dhéanamh, is féidir linn a chinntiú go ndírítear inár dtuairisciú inbhuanaitheachta ar na hábhair is ábhartha dá ghnó agus dá geallsealbhóirí.

An Treoir um Thuairisciú Inbhuanaitheachta Corparáidí

Ráiteas Comhlíonta CSRD

Is rialachán nua de chuid an AE í an Treoir um Thuairisciú ar Inbhuanaitheacht Chorporáideach (CSRD) a éilíonn ar chuideachtaí móra faisnéis a nochtadh faoina bhfeidhmíocht chomhshaoil, shóisialta agus rialachais. Tá Grúpa CIÉ tiomanta don CSRD a chomhlíonadh agus tuairisceoidh sé de réir na gCaighdeán Eorpach um Thuairisciú Inbhuanaitheachta (ESRS). Cuimsíonn na caighdeáin seo faisnéis airgeadais agus neamhairgeadais, ag baint úsáide as peirspictíocht dhúbailte ábharthachta a bhreithníonn an tionchar a bhíonn ag an chuideachta ar chúrsaí inbhuanaitheachta agus an tionchar a bhíonn ag cúrsaí inbhuanaitheachta ar an chuideachta. Déanfaimid ár gcéad tuarascáil CSRD a ullmhú don bhliain airgeadais 2025, ag tuairisciú ar ár dtionchair agus ár dtionscnaimh inbhuanaitheachta. Déanfaidh iniúchóir neamhspleách tríú páirtí an tuarascáil CSRD a fhíorú agus cuirfear ar fáil go poiblí í.

In 2023, chríochnaigh Grúpa CIÉ anailís bearna ar ár mbeartais reatha ESG agus nósanna imeachta tuairiscithe chun ár ullmhacht tuairiscithe agus comhlíonadh na gceanglas CSRD a mheasúnú, chun láidreachtaí agus laigí ár gcleachtais tuairiscithe reatha a shainaithint, agus chun tosaíocht a thabhairt do na gníomhartha agus na hacmhainní is gá chun na bearnaí a dhruidim. Tá plan á fhorbairt faoi láthair ag Grúpa CIÉ chun aghaidh a thabhairt ar na bearnaí, lena n-áirítear cáilíocht agus infhaighteacht sonraí a fheabhsú, beartais bhreise a bhaineann le ESG a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm, rannpháirtíocht na bpáirtithe leasmhara a fheabhsú, agus faisnéis ábhartha iontaofa a nochtadh.

Is í an chéad chéim eile do Ghrúpa CIÉ measúnú dhúbailte ar ábharthacht a dhéanamh chun ceanglais CSRD a chomhlíonadh ó pheirspictíocht tionchair (mar a théann Grúpa CIÉ i bhfeidhm ar dhaoine agus ar an comhshaoil) agus ó pheirspictíocht airgeadais

Rialachán Tacsanomaíochta an AE

Is éard atá i gceist le measúnú dhúbailte ar ábharthacht na topaicí inbhuanaitheachta atá ábhartha a shainaithint agus a chur in ord tosaíochta.

Bhunaigh an Coimisiún Eorpach Creat

Tacsanomaíochta an AE mar chóras aicmithe chun liosta de ghníomhaíochtaí eacnamaíocha atá inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de a bhunú. Chun Rialachán Tacsanomaíochta an AE a chomhlíonadh, beidh ar chuideachtaí incháilithe a aithint agus tuairisciú a dhéanamh ar an chaoi agus ar an mhéid a ailíníonn a ngníomhaíochtaí gnó leis an Rialachán Tacsanomaíochta.

In 2023, chuir Grúpa CIÉ tús le hiarracht ar fud an Ghrúpa chun cabhrú le hullmhú do thuairisciú faoi cheanglais Tacsanomaíochta an AE. Ag baint úsáide as faisnéis airgeadais don bhliain tuairiscithe 2022, sainaitheoidh Grúpa CIÉ na réimsí ioncaim, OpEx, agus CapEx a d'fhéadfaí a rangú mar inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de réir cheanglais Tacsanomaíochta an AE. Leagfar amach sa chleachtadh seo modheolaíocht tuairiscithe agus cuideoidh sé le Grúpa CIÉ a ullmhú le haghaidh nochtadh éigeantach amach anseo.

Tionscadal um Nochtadh Carbóin

Is ardán tuairiscithe é **an Tionscadal um Nochtadh Carbóin** le go bhféadfaidh eagraíochtaí faisnéis a thomhas, a nochtadh agus a roinnt ar a straitéis bhainistíochta agus astaíochtaí carbóin. Tá Grúpa CIÉ ag tuairisciú ar an ardán CDP ar bhonn bliantúil ó 2020. In 2023, bronnadh scór 'B' ar Ghrúpa CIÉ, ag aithint go bhfuil céimeanna á nglacadh ag Grúpa CIÉ chun ár bhfeidhmíocht fuinnimh agus aeráide a bhainistiú.

Leanfaidh Grúpa CIÉ ag cur na moltaí ón CDP san áireamh agus beidh sé mar aidhm aige scór 'A' a bhaint amach ar ár straitéis bainistithe astaíochtaí carbóin.

Freagra an CDP	Bliain tuairiscithe	Scór
Athrú Aeráide 2020	2019	B
Athrú Aeráide 2021	2020	B
Athrú Aeráide 2022	2021	A-
Athrú Aeráide 2023	2022	B

Comhshocrú Domhanda na NA

Tá Comhshocrú Domhanda na Náisiún Aontaithe bunaithe ar dheich gcolún a chuireann cearta an duine, cearta saothair, cosaint an chomhshaoil agus frith-éilliú i ngnólachtaí chun cinn. Chuaigh Grúpa CIÉ le Comhshocrú Domhanda na Náisiún Aontaithe in 2022 chun a chinntiú go leanaimid an cleachtas is fearr maidir le cleachtais inbhuanaithe atá freagrach go sóisialta a ghlacadh. Chuir CIÉ Teachtaireacht phoiblí bhliantúil ar Dhul Chun Cinn faoi bhráid Chomhshocrú Domhanda 2023 na Na chun sonraí a thabhairt dár gcuid oibre maidir leis na deich gcolún inár ngnó a chur i bhfeidhm.

Gníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta
National Treasury Management Agency

Creat NewERA don Earnáil Leathstáit Tráchtála

Tuairiscíonn Grúpa CIÉ faoi chreat tuairiscithe NewERA don earnáil leathstáit tráchtála chun aghaidh a thabhairt ar chuspóirí gníomhaíochta aeráide. Tuairiscíonn Grúpa CIÉ ar bhonn débhlíantúil, ag tabhairt cothrom le dáta ár ndul chun cinn i gcoinne na gcúig ghealltanais sa chreat:

- Rialachas Cuspóirí Gníomhaithe Ar Son na hAeráide
- Sprioc Tomhais & Laghdaithe Astaíochtaí
- Astaíochtaí a Thomhas agus a Luacháil in Measúnaithe Infheistíochta
- Geilleagar Ciorclach agus Soláthar Glas
- Nochtadh a Bhaineann le Aeráid i Tuairisciú Airgeadais

Tascfhórsa um Nochtadh Airgeadais a Bhaineann leis an Aeráid

Déanann an TCFD moltaí maidir le nochtadh níos éifeachtaí a bhaineann leis an aeráid agus chun cinntí infheistíochta eolasacha agus forbairt straitéiseach a chur chun cinn. Struchtúr an TCFD nochtadh a bhaineann leis an aeráid timpeall ar cheithre cholún:

- Rialachas
- Straitéis (lena n-áirítear anailís ar chásanna)
- Méadrachtaí agus Spriocanna
- Rioscaí agus Deiseanna

In 2021, thug Grúpa CIÉ tacaíocht do chreat TCFD agus tá sé ag obair chun ár dtuairisciú a bhaineann leis an aeráid a ailíniú leis na moltaí. In 2022, díriodh ar ár gcreat bainistíochta riosca aeráide a fhorbairt tuilleadh agus ullmhú chun anailís a dhéanamh ar chásanna aeráide ar fud na gCuideachtaí Oibriúcháin chun cabhrú le sainaithint, sainiú, agus ár rioscaí agus deiseanna a bhaineann leis an aeráid a chainníochtú.

Agus caighdeáin tionscnaimh an Bhoird um Chaighdeáin Inbhuanaitheachta Idirnáisiúnta eisithe in 2023, cuireadh obair an TCFD i gcrích. Cé go bhfuil an Tascfhórsa scortha anois, leanfaidh CIÉ ar aghaidh ag leanúint de mholtaí ginearálta nochta TCFD go dtí go ndéanfar tuairisciú éigeantach faoin CSRD.

Tionscnamh Spriocanna Bunaithe ar Eolaíocht

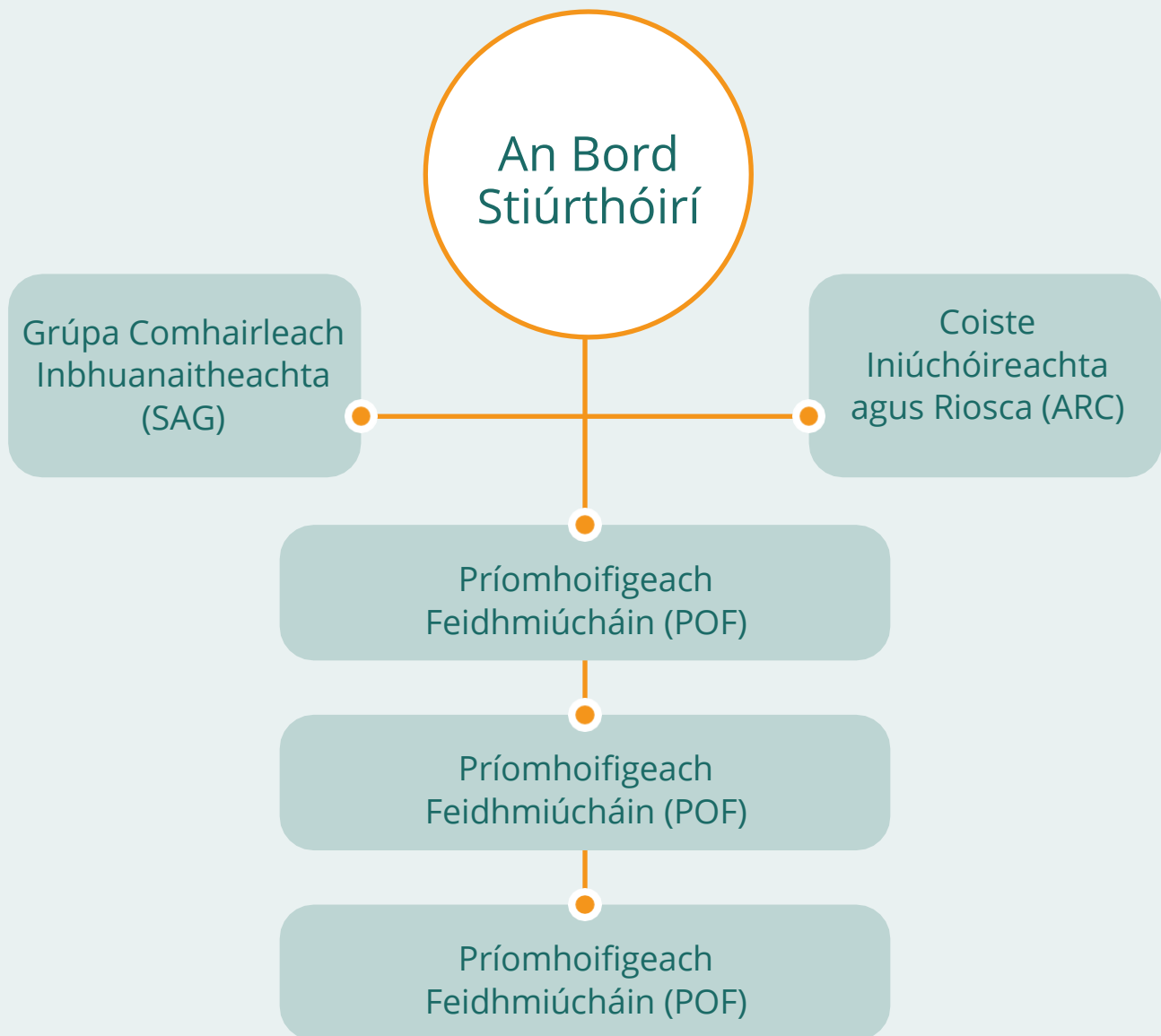
Cabhraíonn an SBTi le cuideachtaí agus le heagraíochtaí spriocanna uailmhianacha eolaíocht-bhunaithe laghdaithe astaíochtaí GCT (SBTanna) a shocrú agus a bhaint amach. Tá SBTanna deartha chun a chinntiú go ndéanann cuideachtaí a gcuid cothrom maidir le hastaíochtaí domhanda a laghdú agus chun na tionchair is measa a bhaineann le hathrú aeráide a chosc. Aithníonn Grúpa CIÉ an gá práinneach aghaidh a thabhairt ar athrú aeráide agus a thionchar ar an phláinéid a mhaolú. Mar sin, in 2023, thugamar gealltanais do spriocanna eolaíocht-bhunaithe a leagan síos chun ár n-astaíochtaí GCT a laghdú agus iad a chur isteach le haghaidh bailíochtaithe ag SBTi.

Tá sé mar aidhm ag Grúpa CIÉ spriocanna eolaíocht-bhunaithe a shocrú agus iad a bheith bailíochtaithe ag SBTi faoi 2025.

Aguisín III: Rialachas Inbhuanaitheachta Ghrúpa CIÉ

Aithníonn Grúpa CIÉ an tionchar suntasach atá ag athrú aeráide ar ár n-oibríochtaí gnó agus ar an gcomhshaol. Mar fhreagra air sin, tá ár struchtúr rialachais forbartha againn chun tosaíocht a thabhairt do rioscaí agus deiseanna a bhaineann leis an aeráid.

Tá Bord CIÉ agus foirne Feidhmiúcháin lán tiomanta do mhaoirsiú a dhéanamh ar thionscnaimh a bhaineann leis an aeráid agus a chinntiú go ndéanaimid infheistíocht i dtionscadail inbhuanaithe chun ár spriocanna aeráide a bhaint amach. Le fócas tiomnaithe ar inbhuanaitheacht, leanfaimid orainn ag tiomáint ár ngnó ar aghaidh agus ag cur go dearfach leis an gcomhshaol agus leis an tsochaí.

Bus Átha Cliath
Dublin Bus

Iarnród Éireann
Irish Rail

C-I-E TOURS

Rialachas Grúpa CIÉ	
An Bord Stiúrthóirí	Tá freagracht ar Bhord CIÉ as straitéis an Ghrúpa agus as feidhmíocht inbhuanaitheachta.
Grúpa Comhairleach Inbhuanaitheachta (SAG)	- Fochoiste de Bhord Ghrúpa CIÉ a thuairiscíonn go ráithiúil do Bhord CIÉ ar dhul chun cinn tionscnamh inbhuanaitheachta. - Tá maoirseacht ag an SAG ar sheachadadh straitéis inbhuanaitheachta an Ghrúpa agus ar fheidhmíocht gníomhaíochta aeráide.
Coiste Iniúcháireachta agus Riosca (ARC)	- Déanann Bord ARC CIÉ athbhreithniú rialta ar phríomhrioscaí Grúpa CIÉ agus déanann sé moltaí do Bhord CIÉ maidir leis an dóigh a caitear leo. - Tagann rioscaí a bhaineann leis an aeráid faoin struchtúr rialachais céanna le gach riosca eile agus tuairiscítear don Bhord iad tríd an ARC. - Is buanmhír ar an gclár oibre í athbhreithniú ar na rioscaí a chuireann an ARC i láthair ag gach cruinniú boird de chuid CIÉ.
Príomhoifigeach Feidhmiúcháin (POF)	- Tá freagracht fhoriomlán ar POF an Ghrúpa CIÉ as saincheisteanna a bhaineann leis an aeráid. - Tuairiscíonn POF an Ghrúpa do scairshealbhóir an Ghrúpa, an DoT, ar fheidhmíocht a bhaineann leis an aeráid ar bhonn ráithiúil. - Déanann POF an Ghrúpa idirchaidreamh le Príomhfheidhmeannaigh na gCuideachtaí Oibriúcháin maidir le saincheisteanna agus straitéis aeráide agus inbhuanaitheachta ag an mBord Feidhmiúcháin. Rinne an Bord Feidhmiúcháin maoirseacht ar bhunú agus ar théarmaí tagartha an Ghrúpa SSG.
Príomhoifigeach Inbhuanaitheachta (CSO)	- Oibríonn CSO an Ghrúpa le Príomhoifigeach Feidhmiúcháin an Ghrúpa chun maoirseacht a dhéanamh ar sholáthar straitéis inbhuanaitheachta an Ghrúpa agus tá maoirsiú agus síniú aige ar fhorbairt straitéise inbhuanaitheachta. - Bíonn an CSO i gceannas ar an SSG agus comhordaíonn sé/sí cur i bhfeidhm straitéis inbhuanaitheachta CIÉ ar fud na gCuideachtaí Oibriúcháin.
Grúpa Stiúrtha Um Inbhuanaitheacht (SSG)	- Tá an SSG comhdhéanta de bhaill ó Chuideachta Shealbhaíochta CIÉ agus gach Cuideachta Oibriúcháin a bhfuil maoirseacht acu ar shaincheisteanna inbhuanaitheachta agus aeráide laistigh dá gcuideachtaí faoi seach agus a oibríonn ar fud an Ghrúpa chun forbairt agus straitéis inbhuanaitheachta Grúpa a sheachadadh. - Cuimsíonn ballraíocht an SSG an CSO, bainisteoirí fuinnimh, innealtóirí, feidhmeannaigh comhshaoil, ionadaithe sláinte agus sábháilteachta, agus baill bhreise. - Is í feidhm an SSG, a fheidhmíonn ar leibhéal bainisteora sinsearach, ardán a chruthú chun na cleachtais is fearr a roinnt agus comhoibriú ar thionscnaimh inbhuanaitheachta ar fud an Ghrúpa agus forbairt straitéise.

Aguisín IV: Anailís Riosca Aeráide

Ailíniú CSRD

ESRS – E1 Athrú Aeraide

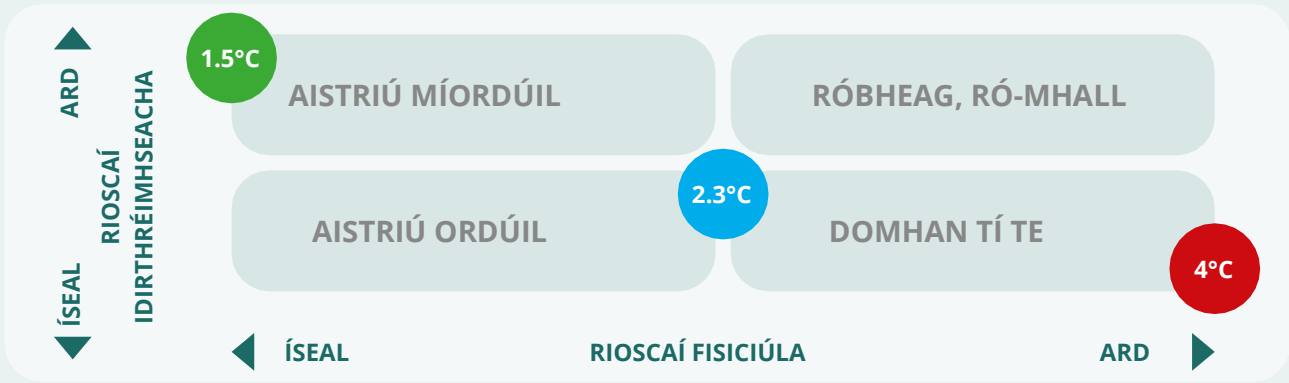
Anailís ar Chásanna Aeráide

Tá Grúpa CIÉ tiomanta dár straitéis ghnó a dhéanamh athléimneach ó thaobh na haeráide de. Trí úsáid a bhaint as anailís ar chásanna aeráide, is féidir linn na rioscaí a bhaineann le hathrú aeráide a thuiscint agus a bhainistiú níos fearr, chomh maith le deiseanna féideartha nuálaíochta agus fáis a shainaithint. In 2023, rinne muid próiseas cuimsitheach anailíse cásanna

lenár gcreat bainistíochta riosca aeráide a fheabhsú. Déanann an próiseas sainaitheanta riosca idirdhealú idir dhá chatagóir riosca: rioscaí fisiceacha ó imeachtaí a bhaineann leis an aeráid amhail stoirmeacha, tuilte, tonnta teasa, triomaigh, agus ardú ar leibhéal na farraige, agus rioscaí idirthréimhseacha a eascraíonn as an aistriú go geilleagar ísealcharbóin agus na hathruithe beartais gaolmhara, dul chun cinn teicneolaíochta, agus athruithe ar roghanna an mhargaidh.

Tá trí chás aeráide forbartha ag Grúpa CIÉ chun cabhrú le rioscaí agus deiseanna a bhaineann leis an aeráid a shainaithint: cás aeráide idirthréimhseach ailínithe le téamh domhanda a theorannú go 1.5°C, cás a thaispeánann rioscaí fisiceacha méadaithe aeráide ailínithe le 4°C de théamh domhanda, agus cás ‘lár an bhóthair’ a chomhcheanglaíonn rioscaí idirthréimhseacha agus fisiceacha araon. Tá achoimre mhionsonraithe ar na cásanna aeráide ar fáil ar leathanach 41-42 den **Athbhreithniú Bliantúil ar Straitéis Inbhuanaitheachta Ghrúpa CIÉ 2022..**

1	2	3
Glan Nialas 2050 - “An bealach ísealcharbóin”	Aistriú moillithe - “An lár”	Aistriú moillithe - “An lár”
Is cás uaillmhianach é Net Zero 2050 a chuireann teorainn le téamh domhanda go 1.5°C faoi 2100 trí bheartais aeráide agus nuálaíocht dhian agus a tugadh isteach láithreach, ag sroicheadh glan-astaíochtaí GCT nialasacha timpeall 2050. Bíonn níos mó rioscaí aistrithe i gceist leis an gcás seo go luath ach éiríonn leis rioscaí fisiciúla a theorannú a laghad agus is féidir.	Leanann an cás aeráide seo bealach nach n-athraíonn treochtaí sóisialta, eacnamaíocha agus teicneolaíochta go mór ó phatrúin stairiúla. Glacann an domhan gníomh chun fás astaíochtaí a theorannú ach ní mhainníonn sé astaíochtaí a ghearradh sa ghearrthéarma, agus téamh > 2°C mar thoradh air faoi 2050. Tá roinnt rioscaí fisiciúla agus rioscaí breise aistrithe i gceist leis an gcás seo tar éis 2030.	Glacann an cás seo leis nach gcaomhnaítear ach na beartais aeráide atá curtha i bhfeidhm faoi láthair. Ní ghearrann an domhan astaíochtaí agus luasghéaraíonn athrú aeráide is cúis le téamh 2.5°C faoi 2050 agus > 4°C de théamh faoi 2100 ag tabhairt athruithe dochúlaithe ar aeráid an Domhain. Níl mórán rioscaí aistrithe i gceist leis an gcás seo go luath ar dtús mar thoradh ar rioscaí fisiceacha do-aisiompaithe agus a chuireann isteach ar fud an domhain.

Rioscaí agus Deiseanna Aeráide

Aithníonn Cuideachtaí Oibriúcháin CIÉ a rioscaí a bhaineann leis an aeráid agus bainistíonn siad iad trí Chóras Faisnéise Bainistíochta Riosca (RMIS). De réir mar a bhunaimid ár bpróiseas anailíse cásanna a thuilleadh, meastar go dtiocfaidh rioscaí breise chun cinn agus go n-áireofar iad san RMIS mar aon le haon ghníomhartha maolaithe chun an riosca a laghdú.

Sonraítear thíos roinnt rioscaí a bhaineann leis an aeráid atá aitheanta do Ghrúpa CIÉ. Tá achoimre ar rioscaí agus deiseanna breise a bhaineann leis an aeráid ar leathanach 43-46 den **Athbhreithniú Bliantúil ar Straitéis Inbhuanaitheachta 2022 Ghrúpa CIÉ**.

Riosca	Tuairisc	Catagóir Riosca
Athrú aeráide/ luaineacht mhéadaitheach aimsire	Ritheann cuid de líonra Iarnróid Éireann in aice leis an gcósta. Le himeacht ama, d'fhéadfadh go mbeadh inmharthanacht leanúnach na mbealaí seo faoi bhagairt ag creimeadh cósta, rud a d'fhéadfadh damáiste a dhéanamh don bhonneagar ráillí. Tá Iarnróid Éireann i mbun an Chláir Tionscadail um Chosaint Bonneagair Iarnróid Cósta Thoir (ECRIPP) chun éifeachtaí creimeadh cósta a mhaolú.	<i>Riosca fisiceach – Ainsealach</i>
	Meastar go gcuirfidh tionchair fhisiciúla an athraithe aeráide méadú ar mhiniúocht agus déine imeachtaí aimsire drochaimsire in Éirinn. Tá baol méadaithe ann go gcuirfear isteach nó go dtarlódh mórtheagmhais seirbhíse mar gheall ar dhrochaimsir.	<i>Riosca fisiceach – Géar</i>
Teicneolaíochtaí Nua	Tá riosca ag baint le haistriú planáilte an fhliú bus agus iarnróid go feithiclí astaíochtaí nialasacha agus breosláí malartacha ísealcharbóin a bhaineann le bonneagar nua luchtaithe a shuiteáil, uasghrádú iosta, costais mhéadaithe, riachtanais oiliúna, agus riosca sábháilteachta. Tá éiginnteacht ann freisin maidir le hinfhaighteacht na teicneolaíochta astaíochtaí ísle a theastaíonn chun freastal ar an éileamh.	<i>Riosca aistrithe – Teicneolaíochta</i>
Slándáil Acmhainní	De réir mar a aistríonn Éire i dtreo córais fuinnimh dícharbónaithe, tá dúshlán nua os comhair na hearnála cumhachta mar gheall ar a bheith ag brath níos mó ar leictreachas. Agus líon na n-athnuaiteán in-athnuaite i nginiúint leictreachais le méadú, tá gá le hinfheistíocht shuntasach agus le hathchóiriú a dhéanamh ar an mbonneagar cumhachta chun na héilimh ar an ghreille leictreach a bhainistiú go héifeachtach. D'fhéadfadh go n-eascródh dúshlán maidir le cobhsaíocht agus iontaofacht eangaí de bharr sciar níos mó den leictreachas in-athnuaite, rud a léiríonn riosca i bhfianaise riachtanais shuntasacha fuinnimh Ghrúpa CIÉ.	<i>Riosca aistrithe – Teicneolaíochta</i>
Moill ar Bhaint Amach Spriocanna Inbhuanaitheachta	Tá Éire tiomanta do spriocanna aeráide uailmhianacha náisiúnta agus spriocanna éifeachtúlachta fuinnimh na hearnála poiblí. Tá baol ann go dteipfidh ar na spriocanna Rialtais seo a bhaint amach, rud a chuirfeadh tionchair fhéideartha ar chlú Ghrúpa CIÉ i bhfeidhm.	<i>Riosca aistrithe – Bunaithe ar Chlú</i>

Liosta na nGiorrúchán

AIPP	Plean Uile-Éireann Pailneoir
ARC	An Coiste Iniúcháireachta agus Riosca
BER	Rátáil Fuinnimh Foirgnimh
BEV	Feithicil Leictreach Ceallraí
CAP	Plean Gnómhaithe ar son na hAeráide;
CCAC	Comhairle Chomhairleach um Athrú Aeráide
CDP	Tionscadal um Nochtadh Carbóin
POF	An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
CO₂	Dé-ocsaíd Charbóin
CO₂e	Coibhéis dé-ocsaíd charbóin
CSO	Príomhoifigeach Inbhuanaitheachta
CSRD	An Treoir um Thuairisciú Inbhuanaitheachta Corparáidí
DECC	An Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide
DoT	An Roinn Iompair
ECRIPP	Tionscadal Cosanta Bonneagair Iarnróid an Chósta Thoir
GCC	An Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil
ESG	Comhshaoil, Sóisialta agus Rialachas
ESRS	Caighdeán Eorpacha um Thuairisciú Inbhuanaitheachta
AE	An tAontas Eorpach
EV	Feithiclí leictreacha
FCEV	Feithicil bhreosla-chille leictreach
GDA	Mórchéantar Bhaile Átha Cliath
GCT	Gás ceaptha teasa
HMI	Hydrogen Mobility Ireland
ICR	Intercity rail
IPCC	Painéal Idir-Rialtasach ar an Athrú Aeráide
Km	Ciliméadair
KPI	Eochairtháscaire Feidhmíochta
kWh	Uair cileavata
LDA	An Ghníomhaireacht Forbartha Talún
LED	Dé-óid Astaithe Solais
M agus R	Faireachán agus Tuairisciú
M³	Méadair ciúbach
MWh	Megawatt uair an chloig

NDP	An Plean Forbartha Náisiúnta
NewEra	An tÚdarás um Gheilleagar Nua agus um Théarnamh
NGFS	Líonra chun an Córas Airgeadais a Ghlasú
NPF	Creat Pleanála Náisiúnta
NTA	Údarás Náisiúnta Iompair
OECD	An Eagraíocht um Chomhar agus Fhorbairt Eacnamaíochta
OPW	Oifig na nOibreacha Poiblí
PV	Fótavoltach
PPA	Comhaontú Ceannaigh Cumhachta
PSO	Dualgas Seirbhíse Poiblí
RCP	Conair Tiúchan Ionadaí
RMIS	Córas Faisnéise Bainistíochta Riosca
RVM	Meaisín Díola Aisiompaithe
SAG	Grúpa Comhairleach um Inbhuanaitheacht
SBT	Spriocanna Bunaithe ar Eolaíocht
SBTi	Tionscnamh Spriocanna Bunaithe ar Eolaíocht
SDGs	Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe
SEAI	Údarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann
SSG	Grúpa Stiúrtha um Inbhuanaitheacht an Ghrúpa
TCFD	Tascfhórsa um Nochtadh Airgeadais a Bhaineann leis an Aeráid
tCO₂e	Tonnaí de choibhéis dé-ocsaíd charbóin
TOD	Forbairt atá dírithe ar iompar
UCD	Coláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath
UN	Na Náisiún Aontaithe

CIÉ

Stáisiún Heuston, Baile Átha Cliath 8
+353 1 677 1871
info@cie.ie

